

JEUGDTHEATERHUIS

Speel!

5 november 2016

Selfies ■

‘Mijn droomrol is Pippie Langkous’

‘Je kan ook zachtjes huilen’

‘Toneel of monstertrucks’

Ook minister is blij ■

Op de set met Mees Kees ■

Zo maak je een decor ■

Het succes van oud-leerlingen ■

Hallo!

25
jaar

Dit is **Dieter**. Zoon van Hielkje Bunnik en Thomas Faaij. Tijdens de allereerste open les in 1991 kwam Hielkje, als vierjarige, vrolijk het toneel opgehuppeld. Hello world!

Ze bleef ruim 14 jaar. Later volgden zus Dieuwertje en broertje Joost. Tot en met de voorstelling **LOVE!** uit 2014 was er ieder seizoen een Bunnikje lid. Bijna 25 jaar.

Kom maar hoor, Dieter!
De wereld ligt aan je voeten
in ons huis.

En we leven nog lang en bevlogen...

'Hee Lies...'

'Hee Tee. 25 jaar Jeugdtheaterhuis! Waar denk je aan?'

'Ach, aan de pieken natuurlijk. En aan de dalen.
Dat we veel hebben gelachen.'

'Zeker. Trots?'

'Nee, meer voldaan Lies. Het jubileum dwong mij om stil te staan en terug te kijken. Te reflecteren op 25 jaar ondernemen. In de centrifuge van allerlei gevoelens kwam dat echt boven drijven: voldoening! We hebben een infrastructuur voor jeugdtheater en educatie om de twee grote steden neergelegd. Een structuur waar vele duizenden kinderen en jongeren met theater hebben kennism gemaakt en hun talent hebben ontwikkeld. Er is een huis gebouwd waar iedereen zichzelf kan zijn en zelfvertrouwen krijgt. Een plek waar je samen met anderen dingen maakt, die er toe doen en die van schoonheid zijn.
En jij?'

'Waar ik aan denk, bedoel je?'

'Ja!'

'Dat we dat moeten vieren met feest en onvergetelijke voorstellingen. En met dit magazine vol prachtige, leuke en ontroerende verhalen. Vol tips en trics om zelf aan de slag te gaan. Vol inspiratie om plannen te maken voor de toekomst.'

'Want wij gaan nog wel even door! Toch?'

'Heel graag Theo, als jij ons allemaal maar blijft inspireren.'

'Jullie zitten allemaal in mijn hart.
Op naar de volgende 25 jaar!'

Veel lees-, kijk- en maakplezier!

Theo Ham en Annelies Keegel

Magazine Speel!

is een eenmalige uitgave van
het Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland
naar aanleiding van het 25-jarige bestaan

Gast-hoofdredacteur

El Lengkeek (tekst-advies.nu)

Redactie

Theo Ham
Annelies Keegel
Liesbeth le Cessie
Patricia van Lieshout
Julia Ham
Claudia Langendoen
Conny Taheij
Fleur Degenkamp

Eindredactie

Yvette van Dael
El Lengkeek

Fotografie

Tineke de Lange
Raymond de Vries
Hielke Zevenbergen

Vormgeving

Hans Verlaat

Druk

Veldhuis Media

Oplage

15.000 exemplaren

Contact

Stichting Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland
St. Jobsweg 5
3024 EH Rotterdam

Telefoon

085-782 09 82 (di t/m vr 9-15 uur)

E-mail

info@jeugdtheaterhuis.nl

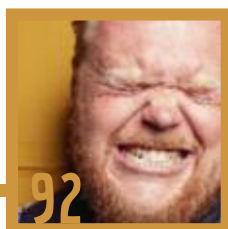
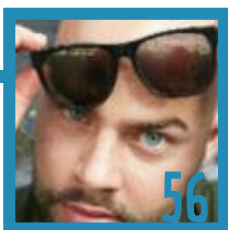
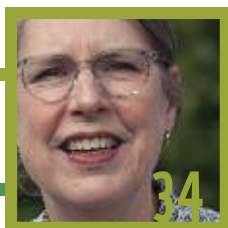
Veldhuis Media heeft aandacht voor mens en milieu. En kiest daar waar mogelijk voor producten waarbij het milieu in belangrijke mate ontlast wordt.

INHOUD

- 4 In gesprek met Theo Ham – ‘Een te gekke tijd’
- 7 Laat je inspireren door Londen – ‘Mind the gap...’
- 11 Sigrid ten Napel – ‘Mijn grootste cadeau’
- 14 Onze leslocaties, aanbod en vrienden – ‘spelen voor opa en oma’
- 19 Robert de Hoog – ‘Hier had ik iets te verliezen’
- 21-73 Selfies! – ‘Leerlingen en hun dromen’
- 25 Aan de slag! – Een decor maak je zo...
- 26 Het verhaal van bijzondere liefdesbaby Yse
- 31 Esmée van Kampen – ‘Ze moesten me eraf schoppen’
- 33 Aan de slag! – Zo maak je een cape...
- 34 In gesprek met Annelies Keegel – ‘We doen ertoe’
- 36 Een ‘godslasterlijke’ Adam, Eva enzovoort
- 39 Vanja Rukavina – ‘Zoek talent in de stroom vluchtelingen’
- 42 Toneeleducatie – Hoe ging dat... docenten door de jaren heen
- 46 Marcel Vissers – ‘Je moet op het podium kunnen schitteren’
- 48 Een dagje op de set met Mees Keesssssss!
- 51 Hanna van Vliet – ‘Het was een soort dubbelleven’
- 54 In gesprek met minister Bussemaker
- 57 Oscar Aerts – ‘Met Ronnie Flex op expeditie’
- 60 Aan de slag! – Spelen en schrijven doe je zo...
- 64 Met Karsten Stouten naar het Nationale Opera en Ballet
- 66 Sara Giampaolo – ‘Terug op het oude nest’
- 70 Aan de slag! – Zo maak je een masker
- 72 De eerste voorstelling
- 75 Loek de Bakker – ‘Ik voelde me onhandig op het toneel’
- 81 Maaïke Ouboter – ‘Je leert dat alles er mag zijn’
- 82 Aan de slag! – Jeugdtheaterhuismemoryspel
- 91 Column Paul de Leeuw – Straal!
- 93 Fabian Jansen – ‘Dan denk ik: Open die Scheur!’

1991-1995 ► Het Jeugdtheaterhuis start onder de naam **Jeugdtheaterschool Zuid-Holland**. In de **Garens spinnerij** in Gouda vindt, op dinsdag 1 oktober 1991 van 16.00 tot 17.30 uur, de eerste les plaats. Tenminste! Dat is het plan. Uitgerekend dan wordt dochter Julia van directeur en regisseur Theo Ham geboren. De les wordt een dagje opgeschoven. **2 oktober 1991** is dus de officiële dag dat de eerste les plaatsvindt.

naam: Aidan Koren
leeftijd: 10 jaar
locatie: Leiden
leerjaar: speel- en leerklas

'Toneel of iets met monstertrucks'

Welke emotie vind je moeilijk om te spelen?

'De emotie verlegen en verliefd. Ik ben zelf nog nooit verliefd geweest, dus ik weet niet hoe dat voelt en daarom vind ik dat moeilijk om te spelen.'

En wat vind je het leukste om te spelen?

'Iets uit het verleden, denk aan de Middeleeuwen of Lord of the Rings. Dat een simpel mens uitgenodigd wordt om op avontuur te gaan, dat is fantastisch. Of iets uit de toekomst, een geheim agent met allemaal gadgets. Ik houd van fantasie; dingen die in het dagelijkse leven niet kunnen gebeuren, maar op toneel wel.'

Wat heb je geleerd op het Jeugdtheaterhuis?

'De basis van het spelen van verschillende emoties en wanneer je dingen moet zeggen. Dat is namelijk heel belangrijk, dat je weet wanneer je iets moet zeggen, dat mag niet te vroeg, maar zeker ook niet te laat of met een verkeerde stem. Boos spelen met een hoge stem is een beetje raar. Het kan wel, maar het is wel een beetje raar.'

Goed. En als we groter zijn?

'Ik wil heel graag toneelspeler worden! Film, theater - het maakt mij niet uit, als ik maar kan spelen en mijn fantasie en gevoelens kwijt kan. Op toneel werk ik heel veel samen met anderen, mijn medespelers en de regisseur, dat doe ik weinig op school. Daarom vind ik toneelspelen ook zo leuk, het samenwerken en samen iets maken. Naar Amerika voor een film lijkt mij ook zo cool! Mocht ik later geen toneelspeler worden, dan wil ik iets doen met monstertrucks.'

► Bereikten we in het begin 210 kinderen en jongeren. Let op! Dat aantal groeit in 25 jaar naar: 16.605!

► Op zondag 27 oktober 1991 **openen** wethouders Jan Potharst, Annie Hartog en gedeputeerde George Brouwer van Zuid-Holland de Stichting Jeugdtheaterschool Zuid-Holland.

► In een decor van cadeaus, die hem herinneren aan zijn 'werk' rond 5 december luidt bestuursvoorzitter **Bram van der Vlugt**, de opening in.

‘Acteur worden kan, maar we zijn er voor alle kinderen’

Met een ongelofelijke passie bestuurt directeur en regisseur Theo Ham zijn Jeugdtheaterhuis. Een huis dat open staat voor ieder kind. Want kunst inspireert. ‘Zo leren ze de wereld kennen.’

Theo schiet even vol als hij vertelt over het uitgebleven applaus van zijn vader. Maar uiteraard houdt hij de controle. ‘Dat hoeft niet in het verhaal hoor, misschien kreeg ik het wel, maar was het voor mij niet genoeg’, geeft hij tussendoor regieaanwijzingen. Als theaterregisseur en directeur van het Jeugdtheaterhuis is hij gewend om alles te overzien, details niet te missen en bij te sturen.

25 jaar Jeugdtheaterhuis laat zich niet makkelijk vertellen. Een kroniek van heroïsche en knotsgekke verhalen, zang, dans, het complexe leven van pubers, veel mooie herinneringen. En ja, de lofzang op dit jubileum kent ook minder vrolijke coupletten. Niet zelden zijn een overdaad aan overheidsbemoeienissen, onnavolgbare cultuurplannen van weer een nieuw kabinet en keiharde bezuinigen ook een bron van ergernis. Als Theo eraan denkt, voel je zijn boosheid en verdriet nog.

‘We hadden een landelijke voorbeeldfunctie – feitelijk nog – maar als je dan een stap terug moet zetten doet het gewoon verdomde zeer’, brijst Theo tijdens een vergadering. ‘We hebben te weinig armslag; simpelweg

minder ruimte om te bewegen.’ En dan. ‘Maar goed. Het maakt ons ook weer creatief en biedt andere wegen.’

De vergadering vindt plaats op de warme zolder van het bescheiden hoofdkantoor in Rotterdam waar het Jeugdtheaterhuis sinds 2014 is te vinden. Inwonend in het Maastheater, na riant te zijn gestart in Gouda. Het heeft geschuurd, deed zeer, maar dondert nu niet meer. ‘We zijn van waarde voor de samenleving. Ja, dat klinkt moralistisch, maar realistisch zijn we ook,’ roept Theo een tijdje later alweer net zo enthousiast.

En weg is hij weer. Met een beetje fantasie zie je hem gaan. Aanstekelijke glimlach, pretoogjes, propvolle leren tas. Struinend door Londen op zoek naar toneelstukken in de bookshop van het National Theatre. Maar even zo goed ook weer bij een raadsvergadering in Maassluis vanwege een nieuwe leslocatie.

Vanuit Rotterdam worden nu vijf locaties in Zuid-Holland aangestuurd. ‘De missie is altijd dezelfde gebleven’, zegt hij. ‘Kinderen stimuleren theater tot een zinvol onderdeel van hun leven te maken. We bieden ze actieve (doen) en

► **Iedereen blij?** Nee, er is protest van muziekschool Gouda en kunstcentrum De Werkschuit, die concurrentie vrezen.

► **Een schot in de roos!** De eerste pr levert al 115 leerlingen op! Een vliegende start. In dec 1991 zijn er al 210 leerlingen. Op beide locaties is zelfs al een wachtlijst.

► **8.000 gulden** krijgen we van Gouda bij de start. Een jaar later is dat 20.000 gulden.

Theo Ham begon als docent drama zijn loopbaan bij het Rotterdams Centrum voor Amateurtheater en het project Onderwijs en Sociaal Milieu in Rotterdam. Richtte samen met Louis Lemaire in 1985 de eerste jeugdtheaterschool in Nederland op (Jeugdtheater Hofplein in Rotterdam) en is sinds 1991 oprichter en directeur van het Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland.

theater. Alles komt samen: literatuur, beeldende kunst, muziek en beweging. Ze leren samenwerken, over grenzen gaan, verwonderen zich. En ze leren dat ze mogen zijn wie ze zijn.'

Maassluis, maart 2016. In een school verscholen achter flats in Maassluis maken leerlingen van het Jeugdtheaterhuis zich intussen gereed om de voorstelling *Grimmige Sprookjes* te spelen. Bedoeld om schoolkinderen te bereiken die niet snel met theater in aanraking komen. Het regent en is donker buiten. Terwijl de week ervoor in een school vlakbij de Schilderwijk in Den Haag bijna honderd kinderen kwamen, druppelen er nu twaalf binnen. Eén ventje is ook nog eens te jong. Hij mag kijken mits de ouders hem stilhouden. En vooral dit ventje kijkt met open mond naar de voorstelling.

Zo'n klein ventje is Theo ook als hij op toneel wil. Hij is vier jaar en de vensterbank in zijn kleuterschool doet dienst als debuutpodium. 'Ik maakte m'n eigen fantasiewereld. Organiseerde een kermis of circus. Waarbij ik acrobaat en goochelaar was, maar ook al directeur. Een toneelclub was er niet in mijn geboortedorp; ik kon er wel naar ballet. Ze vonden me een rare jongen, ik werd gepest maar ging toch. De aantrekkingskracht van het spel, het optreden was te groot. Later ben ik lessen creatief spel en improvisatie gaan volgen in de oude Rotterdamse Schouwburg.

receptieve (kijken naar) ervaringen aan, zodat ze uiteindelijk leren reflecteren. Na alle bezuinigingen hebben we meer onze maatschappelijke verantwoordelijkheid genomen om iedereen met kunst in aanraking te laten komen. We zijn er voor alle kinderen. Toen en nu nog steeds. Niet alleen voor de blanke VPRO-kids van bakfietsouders, maar ook voor de kinderen op de school aan de rand van de Schilderswijk. Onze ambitie is hoog en we werken keihard door.

Toneel en kunst verbinden en nuanceren, is zijn boodschap. Kinderen leren spelenderwijs de wereld een beetje kennen. 'We leren ze kijken naar professioneel

► *Als je maar vrienden hebt* is de eerste voorstelling. Op tweede kerstdag 1991 is de première. Hoofdrollen: Rik de Lange en Hielke Zevenbergen.

► *Als je maar vrienden hebt* spelen we in het Royal National Theatre! Het is de eerste keer dat een Nederlandse theatergroep hier speelt. We staan op 15 juli 1992 met foto in het Britse dagblad *The Independent* en schudden Antony Hopkins de hand!

Hier werd Ria Geerlings mijn heldin. Ze vroeg me of ik les wilde geven en alles viel daarna op z'n plek.' Na afloop van de voorstelling in Maassluis spreekt docent Theo zijn jonge publiek vaderlijk toe. 'Welke rol zou jij willen spelen?' 'De heks!', roept een meisje meteen. 'Met dat gekke, hoge stemmetje!' Het kleine mannetje zit nog steeds gebiologeerd op zijn stoel. Theo: 'Ik heb het altijd heel fijn gevonden om de rol van directeur te kunnen combineren met de rol van docent en regisseur. Aan de ene kant ondernemen, organiseren, leidinggeven. En aan de andere kant lekker creëren en bijdragen aan de (persoonlijke) ontwikkeling van jonge mensen.'

Het kiezen van stukken, repertoire is vaak een complexe zaak. 'Je kiest nooit om één reden een stuk. Behalve dat je hoopt, verlangt dat het schuurt, vragen oproept, inzicht geeft en niet geruststelt, wil je dat het toegankelijk is voor iedereen vanaf zes jaar. En dat het geschikt is om te spelen op scholen en theaters en dat veel kinderen eraan kunnen meedoen. Ik ben er eigenlijk altijd in mijn achterhoofd mee bezig. Hoewel complex, vertel ik eigenlijk al jaren hetzelfde verhaal. Altijd gaat het over het kind dat aan de rand van een groot donker bos staat en er doorheen moet om er gelouterd als jongvolwassene uit te komen.'

Naast een enkele uitglijder – 'ik heb wel eens gejaknt, zo slecht!' – toont de kroniek ongekend veel successen. De voorstellingen zoals *Aap!*, *Grimmige Sprookjes*, *Adam*, *Eva* enzovoort en *Canterbury Tales* trokken volle zalen. Theo: 'Ach *Canterbury Tales* met dat prachtige decor van Jan van Hoof, dat sprankelende licht van Joost de Beij, die muziek van Bach en die schitterende choreografieën van Hedwig Duykers. Zou er zo weer mee op tournee willen. Maar ook de hele kleine voorstellingen zoals *Je kan de heuvels zien* – een avondvullende monoloog voor één jongen – gespeeld door Stefan Lazarov. Een te gekke tijd was dat!

Nu, een kwart eeuw later, heeft het Jeugdtheaterhuis vele tienduizenden kinderen bereikt. En is iedereen nog steeds gedreven en volop bezig met nieuwe lessen en voorstellingen. Intussen zijn veel oud-leerlingen – hoewel niet de missie – in de film- en theaterspotlights terecht gekomen.

Het ontroert hem zichtbaar als ze ondanks hun drukke agenda's ogenblikkelijk willen meewerken aan dit jubileumblad. Net zoals dat ventje van vier in Maassluis hem ontroert. Dat met zijn hoofd vol indrukken weer blij met z'n ouders naar huis gaat. Met de wereld aan zijn voeten.

► De trein is niet meer te stoppen. Vanaf sept 1992 kunnen ook kinderen uit Waddinxveen en Alphen aan den Rijn bij ons terecht. De derde en vierde vestiging zijn een feit.

► April 1993: Aan de eerste familievoorstelling, *In de schaduw van de zon*, doen 45 leerlingen en een orkest van de Muziekschool Gouda mee. Hoofdrollen: Loes Vos en Peter Goedhart.

Londen? Absolutely fabulous!

Voor Theo als regisseur een onuitputtelijke inspiratiebron. **Waarom dan?**

We rennen een weekend met hem mee. **Dan begrijp je het wel. Mind the gap!**

Mijn eerste keer...

Zomer 1987. Wij maken **Tommie Station**. De musical **Cats** is een bron van inspiratie. Met Jannet vlieg ik naar

London en boek op vliegveld Gatwick een hotel in de buurt van Paddington Station. Het smerigste hotel ooit. Nylonlakens, brandgaten, vloerbedekking waar je met blote voeten niet op durft, toiletspot zonder bril, maar met van alles anders. En een ontbijt dat zo uit de vuilnisbak lijkt te komen!

Snel de stad in naar het bespreek-bureau in het **Palace Theatre** op Shaftesbury Avenue voor kaartjes.

We hebben het grootste geluk van de wereld. Er zijn twee kaartjes teruggegeven voor de voorstelling van die avond. De hit van dat moment: **Les**

Misérables. We komen betoverd het theater uit. Smerig hotel! So what? Dit is het prachtigste wat we ooit hebben gezien! De liefde voor theater in Londen is geboren.

Fasten your seatbelts... daar gaan we!

We nemen op vrijdag de vlucht van 10.00 uur van Rotterdam The Hague Airport naar London City. Komen ook

om 10.00 uur aan. Snel koffertje van de band plukken en met de metro naar Bank.

Hier overstappen op de Circle Line naar Gloucester Road.

Sinds ik in 2010 met een groep leerlingen deelnam aan een theater-project in The Royal Albert Hall en terecht kwam in hotel Citadines South Kensington, verblijf ik daar het liefst. Ik slaap er heerlijk. Wandel rustig naar Hyde Park en ben snel in het centrum. Bovendien serveert de pub om de hoek de beste gin-tonic van de wereld.

Zodra ik ben ingecheckt – rond 11.00 uur – neem ik de metro terug naar de stad. Stap uit op Embankment en neem de brug over de

Thames naar The South Bank. Passeer The Royal Albert Hall en Hayward Gallery om snel bij het National Theatre uit te komen. Dit gebouw met vier zalen, verschillende restaurants, een pub en een hele fijne bookshop is het mekka voor de theaterliefhebber.

Je ziet hier fantastische voorstellingen. Ik zag er Judy Dench in **The Sea** van Edward Bond en **Little Night Music** van Stephen Sondheim en Glenn Close in **A streetcar named Desire** van Tennessee Williams. Schudde er de hand van Anthony Hopkins. Stelde de jonge regisseur Sam Mendes, die later wereldberoemd werd met zijn James Bondfilms, een vraag tijdens een Platform Event. Ik zag er veel voorstellingen, die mij inspireerden tot het maken van eigen versies: **Wind in de Wilgen**, **De Rode Ballon**, **De Ramayana** en **Burgerschap**. En ook de legendarische **Mystery Plays** die mij aanzette om **Adam, Eva enzovoort** te maken, kwam hier vandaan.

Ik struin meteen door de bookshop. Koop scriptjes van de stukken die ik ga zien, scan achterflappen van nieuw werk. Zo ontdekte ik hier **Ivan en de Honden**.

Met een fijn stapeltje haal ik een potje thee en ga lekker zitten lezen. In iedere zaal worden acht voorstellingen per week gegeven. Iedere avond zijn er meer dan 2600 bezoekers. Als je binnenkomt hoor je live muziek. Zomers is er op plein voor de ingang altijd straattheater. Er zijn tentoonstellingen, lezingen, workshops en nog veel meer!

🔗 nationaltheatre.org.uk

► In de schaduw van de zon is de eerste voorstelling, die na 12 keer spelen in de Goudse Schouwburg toert door Zuid-Holland. Pers is lovend: 'Enthousiasme spelers aanstekelijk' (Rijn en Gouwe, 5 mei 1993). Ruim 2.500 bezoekers leven mee met Maria Poppins (gespeeld door Loes Vos) en de leerlingen.

► 'Kan ik hier beroemd worden!' Jair Stranders is duidelijk als hij bij ons binnenstapt voor een ronde van **De Kunstbende**. Beroemd wordt hij zeker als initiatiefnemer van Theater na de Dam!

Ik krijg honger en loop langs de Thames naar Borough Market. Grote pannen paella op het vuur en halve varkens op de barbecue. Er wordt wijn gedronken, oesters naar binnen geslurpt, geshopt. Ik zou hier altijd boodschappen doen.

boroughmarket.org.uk

Voldaan slenter ik terug en passeer de Tate Modern. Hier liep ik ooit onder de 'reuze spinnen' van Louise de Bourgeois en gleed ik van de fantastische glijbanen van Carsten Holler. Hier liet ik mij betoveren door de schedel met ruim 8000 diamanten van Damian Hirst en door de miljoenen porseleinen zonnebloempitten van Ai Wei Wei. Verdween ik in de oneindige dieptes van Rothko's en dansten al mijn zintuigen bij een grote overzichtstentoonstelling van Kandinsky.

tate.org.uk

Om 15.00 uur ga ik naar een lezing in het Core Learning Centre van het National Theatre. Het is een rehearsed reading (gerepeteerd) van het project **The Black Archives**. Een student theaterwetenschappen maakt zich druk over het verdwijnen van stukken die door 'zwarte schrijvers' zijn geschreven. Ze besloot ze te verzamelen, te archiveren en weer onder de aandacht te brengen. Fantastische middag met een boeiende discussie na afloop.

Tegen 18.00 uur loop ik via Waterloo Station naar de straat The Cut, eerst langs de Old Vic, waar Kevin Stacey jarenlang de scepter zwaaide, om daarna bij theater Young Vic uit te komen. Eerst kom ik nog langs de Studio, het research centre van het National Theatre. Hier is **War Horse** ontwikkeld, meer dan een jaar werd er gesleuteld aan scripts, poppen om uiteindelijk een wereldgrote hit te worden. Ik eet op het boverterras van het restaurant in The Young Vic. Een plek waar ik veel moois, interessants en ontroerends heb meegemaakt. Hier zag ik **Grimmige Sprookjes** voor het eerst en het stuk **Je kan de heuvels zien**. Het is het enige 'en ronde' theater in Londen. Je zit met elkaar om het speelveld en bent zowel getuige van het spel als van de reacties van je medebezoekers. Je voelt het theater om je heen. Alles zindert! Ik zie er Blue Orange. Indrukwekkend!

youngvic.org

Tevreden loop ik terug naar de Thames. Neem de metro terug naar South Kensington. Drink mijn favoriete gin-tonic en duik mijn bed in.

De andere ochtend lees ik nog wat in een script en programmaboekje. Snuffel rond op de uitgaanssite Time Out timeout.com en de theatersite van Londen.

officiallondontheatre.co.uk

Op tkts.co.uk controleer ik of er goedkope kaartjes worden aangeboden. Ik heb geluk en vind er kaartjes voor een matinee in het Wyndhams op Charing Cross. **People**

Places and Things van Duncan Macmillan. Snel met de metro naar Leicester Square om bij de

Half Price Ticket Booth het kaartje te kopen. Een kaartje koop je vanaf 15 pond.

Voor de voorstelling loop ik door het bruisende Covent Garden en Soho. Drink een caffè latte met een extra shot bij Café Nero op Seven Dials.

sevendials.co.uk

Na de voorstelling neem ik de metro naar Sloane Square. Hier zit nog

favoriet theater van mij, The Royal Court waar alleen nieuwe stukken worden gespeeld. Ik zag hier ooit Mark Rylance in

Jerusalem van Jez Butterworth en dat is misschien wel de beste voorstelling die ik ooit zag. Ooit gevoeld dat 400 medebezoekers op hetzelfde moment van schrik hun adem inhielden? Dat gebeurde hier! Er zijn een pub-restaurant en een kleine bookshop beneden in de kelder.

royalcourttheatre.com

Ik zie er 's avonds een nieuw stuk van Simon Stephens, van wie wij **Punk Rock** speelden. Verwarrend. Ik pak de voorstelling niet helemaal.

► Begin 1994 starten we ook in Bodegraven en Hendrik Ido Ambacht.

► Vanwege Gouda Cultuurstad 1994 brengen we de voorstellingen **Hartstocht** en **De Magische schelp**. Heel bijzonder: **Fernando Lameirinhas** componeert de muziek en voert het live uit.

► **Feestje!** Cultuur Overleg Randstad schenkt 15.000 gulden. Het wordt besteedt aan het Engelse toneelstuk *Two weeks with the Queen* van M. Morris. **Coot van Doesburgh** doet de vertaling.

De volgende morgen vroeg naar de leukste straat van Londen: Columbia Road
📍 columbiaroad.info.

Op zondagmorgen is er een grote bloemenmarkt. Als ik aankom staat een bandje Beatle-muziek te spelen. Ik ontbijt er en laat een foto maken bij Seamus Ryan.

Hij fotografeert beroemdheden, maar op zondagmorgen zet hij zijn studio open en kan iedereen naar binnen lopen om zich te laten vereeuwigen
📍 seamusryan.net. Later struin ik over Brick Lane (📍 visitbricklane.org) en haal bij Bangla City nog even snel wat currykruiden, die zo goed in Nederland niet te krijgen zijn!

MIND THE GAP!

Op zondag zijn de meeste theaters in Londen gesloten, dus vanavond geen voorstelling.

Aan het einde van de middag vlieg ik geïnspireerd naar huis!

Mee naar Londen?

In maart organiseert het Jeugdtheaterhuis een reisje naar Londen en neemt 'reisleader' Theo je overal mee naar toe. We vertrekken op vrijdagmorgen en komen zondagavond terug. We vliegen vanaf Rotterdam naar London City en verblijven in een hotel vlakbij alle bezienswaardigheden. We bezoeken drie voorstellingen: één in het National Theatre, één in het Royal Court en een lekkere musical op het West End.

Voorafgaand aan de reis nodig ik je graag uit voor een Engelse High Tea waarin allerlei informatie wordt gegeven.

Prijs: 650 euro p.p. (op basis van een tweepersoonskamer, twee nachten logies en ontbijt), vliegpreis, travelcard voor drie dagen en plaatsbewijzen voor drie voorstellingen (eerste rang).

Meer informatie?

Mail naar info@jeugdtheaterhuis.nl o.v.v. Londen Reis voorjaar 2017.

naam: Mats Wolthuis
locatie: Capelle a/d IJssel
leeftijd: 11 jaar
leerjaar: theaterklas

'Je kan ook gewoon zachtjes huilen'

Waarom ben je naar het Jeugdtheaterhuis gegaan?

'Toen ik op school in groep zeven een musical ging maken, ontdekte ik dat ik toneelspelen heel erg leuk vond. Vooral het bedenken van een verhaal en het samen spelen met verschillende mensen.'

Welke emotie speel je makkelijk?

'De emotie blij vind ik het makkelijkst om te spelen, want ik lach heel veel. Verdriet en boos zijn daarom wat moeilijker. Als een tegenspeler een grap maakt, moet ik wel m'n pokerface houden, ik kan dan niet zomaar gaan lachen, dat is lastig.'

Wat is je droomrol?

'Mijn favoriete film is Star Wars, dus als ik iets in een Star Wars-film mag spelen, dan komt mijn droom uit. Het maakt niet uit welke rol, alles lijkt mij super cool. En als ik ervoor naar Amerika moet, vraag ik m'n moeder gewoon mee. Ik houd van fantasiefilms en speel het liefste iemand die in het dagelijkse leven niet bestaat.'

Wat heb je in het Jeugdtheaterhuis geleerd?

'Heel veel verschillende rollen spelen en ik dacht altijd dat bij toneelspelen alles overdreven moest, maar dat hoeft helemaal niet altijd. Je kan ook verdrietig spelen door gewoon zachtjes te huilen in plaats van hard en overdreven.'

En later?

'Acteur of schrijver. Ik ben ook bezig met een boek, ben al in hoofdstuk vier. Het boek heet de AVD en gaat over zes tieners die naar een kostschool gaan waar alle oudere leerlingen en leraren vampieren zijn, die ze gaan uitroeien. Daarom de titel, Anti Vampieren Dienst. De meeste mensen zeggen, je moet nooit een boek schrijven als een trilogie, dat doe ik wel, dus het eerste boek zal een open einde hebben. Het einde van de trilogie weet ik wel, maar dat vertel ik liever niet...'

► **Balen!** Paul de Leeuw mag niet de hoofdrol van **Oliver!** spelen van Cameron Mackintosh. Waarom? Die wil niet dat een bekend persoon in theater het weesje gestalte geeft. **René Groothof** neemt de rol over. En die is vol lof over ons huis.

► **10.000 mensen** bezoeken in een jaar **Oliver!** Het is in 1995 ons grootste succes.

'HET JEUGDTHEATERHUIS WAS MIJN GROOTSTE CADEAU'

Als 6-jarig meisje is ze nog heel verlegen. Ze kijkt mensen nauwelijks in de ogen. Toneelspelen, opgaan in een wereld van fantasieën, is een uitlaatklep en werkt als een creatieve stimulans. Het Jeugdtheaterhuis is de remedie.

Als iemand een ongekend snel en vruchtbaar toneel-debuut heeft gemaakt is het oud-leerling Sigrid ten Napel. Na haar 'coming out' bij het Jeugdtheaterhuis schittert ze een paar jaar later met haar 1.40 meter tussen lange puberjongens als de hemelse keizerin in de Jeugdtheaterhuis-voorstelling *Aap!*. 'Dat was fantastisch!' Niet lang daarna is ze een van de meest gevraagde actrices van haar generatie in ons land. Sigrid ten Napel heeft haar draai gevonden dankzij een prikkelende plek in een oude school in geboortedorp Lekkerkerk. Het Jeugdtheaterhuis als opmaat naar de rode loper en wellicht als voorbode van een tête à tête met Leonardo DiCaprio? 'Blijven fantaseren. Dat is van levensbelang', zegt ze. Voor wie het even vergeten is; Sigrid kennen we van haar rollen in de Nederlandse Oscarinzending *The paradise suite*, de tv-film *Een goed leven*, Gouden Kalf-kanshebber *Prins* en de tv-series *Penoza* en *Overspel*.

'IK VOND HET METEEN GEWELDIG'

'Het Jeugdtheaterhuis is een ervaring die als een aldoor onderliggende voortdurende wetenschap doorleeft in mijn huidige werk. Toen ik voor de eerste keer genomineerd was voor een Gouden Kalf en er vanuit de organisatie werd gevraagd op voorhand een speech voor

te bereiden, kon ik niet anders dan (zes jaar na mijn vertrek) het Jeugdtheaterhuis vermelden. Helaas heeft deze speech het daglicht nooit mogen zien, haha.' Ze is afgestudeerd aan de Toneelacademie van Maastricht. 'Op het moment dat ik auditie doe voor de toneelschool is het enige referentiekader aan toneel wat ik dan heb het Jeugdtheaterhuis. Soms is er de gedachte; daar ben ik begonnen en wat ik nu doe is een voortvloeiende daarvan. En tegelijkertijd is het contrast groot. Ik had nooit kunnen bedenken dat ik vanuit het Jeugdtheaterhuis zo heb kunnen groeien.' Sigrid krijgt haar eerste toneelles in een oude school in Lekkerkerk. 'Mijn moeder las over het theaterhuis in het krantje Nederlek. Ze maakte zich toen enigszins zorgen over mijn verlegenheid. En toneel was wellicht een manier om ervan af te komen. Ik was zes jaar, eigenlijk nog te jong, maar ik mocht het proberen. En het ging goed. Ik vond het meteen geweldig en kreeg toneelles van Sharon en Theo.'

Ze komt in een warm bad. 'Dat spelen in groepsverband vond ik veel leuker dan dat ik in mijn eentje op mijn kamer was. Ik verzon altijd al veel; dat ik bij het circus zat, een zusje had. Fantasie had ik volop maar ik had er geen uitlaatklep voor. Dat kwam bij het Jeugdtheaterhuis helemaal goed.'

Ze volgt les in groep 8 als ze in de supermarkt een telefoontje van Theo krijgt. 'Ik kreeg een rol in de voorstelling *Aap!*. Ik! Mijn eerst grote rol. Dolblij was ik. →

Het was fantastisch om te mogen spelen! Na nog een jaar les heb ik ook gespeeld in *Canterbury Tales* en daarna volgde de voorstelling *Jan Steenstraat 1*.

'NACHTMERRIES HEB IK ERVAN GEHAD'

Ze is vijftien jaar en de herinnering aan de voorstelling *Jan Steenstraat 1* is pijnlijk. 'Ik kreeg een rol in de kinderserie *13 in de oorlog*. Mijn eerste auditie voor tv ging niet samen met de voorstelling *Jan Steenstraat 1*. In mijn beleving kon dat wel. Het idee dat ik Theo moest teleurstellen vond ik vreselijk. Na vier dagen was het draaien voor de tv-serie al klaar. Vier dagen! En ik had daarvoor de Jeugdtheaterhuis-voorstelling afgezegd! Wat voelde ik mij dom. Nachtmeries heb ik ervan gehad. Dat ik iedereen had laten vallen. Ik vond ook dat ik niet terug mocht komen.'

Sigrid in de voorstelling *Canterbury Tales*

Natuurlijk komt het goed. Al tijdens haar schoolperiode op het Erasmiaans Gymnasium in Rotterdam wordt ze gevraagd voor de spannende misdaadserie *Penoza*. Een hit. Sigrid hoopt vurig dat het Jeugdtheaterhuis nog een lange toekomst heeft, hoewel ze zich van een snel veranderende tijdsgeest bewust is. 'De enige tv die ik keek was VPRO *Achterwerk* en *Pipi Langkous*. Het Jeugdtheaterhuis gaf mij een situatieschets en die prikkelde al mijn fantasie. Voor mij was het volledig toereikend. Nu is de tijdgeest, met snelle computers, ons aan het inhalen. Kinderen hebben meer prikkels nodig. Het Jeugdtheaterhuis als musicalschool? Nee. Ik denk dat je moet vasthouden aan je integriteit dat zoveel mensen heeft gebracht waar ze nu zijn. Ik zou het heel mooi vinden als het Jeugdtheaterhuis zich verantwoordelijk blijft voelen voor het aanspreken en prikkelen van defantasie van kinderen. Die ergens nog rijk aanwezig moet zijn in plaats van alleen internet en tv. Het Jeugdtheaterhuis was voor mij het grootste cadeau.' En Sigrid later? 'Vooruit', zegt ze lachend. 'Een leuke film maken met drie vrouwen in de hoofdrol: Julianne Moore, Julia Roberts en Sigrid ten Napel. En als Leonardo DiCaprio zijn buik aftraint, de liefde van mijn leven, mag hij er ook bij.' ✨

💡 Sigrid ken je ook van

De films *Maite was hier* (de rol van Pien), *Vast* (als Isabel), *Prins* (hoofdrol Laura en debuutfilm van Sam de Jong), *Zomer* (in de glansrol Anne), *Planet Beauty* (als Bonnie) en de oorlogsfilm *Riphagen* (Lena). Op tv zag je haar in *Overspel* (als Marit, de serie won een Gouden Kalf), misdaadserie *Penoza* (Natalie van Walraven) en *Kill Skills* (Canal plus/Frans).

En daar zitten we dan!

met onze vrienden

Toneelspelen, zingen, dansen? Of allemaal? Dat kan bij het Jeugdtheaterhuis! Fantaseer, verzin de mooiste verhalen. Ontdek jezelf, maak nieuwe vrienden, laat je zelfvertrouwen groeien en heb vooral heel veel plezier. De lessen worden door professionele docenten gegeven in Alphen aan den Rijn, Capelle aan den IJssel, Gouda, Leiden en Maassluis. Dankzij veel mensen die ons steunen. Al 25 jaar.

Ons lesaanbod voor kinderen onder de 12 jaar

Speelleerklas S

leeftijd: 4–6 jaar

Wat: De klas voor de allerjongsten. Doen alsof... Alsof je een grote reus bent met een klein hartje. Een prinses met stoere streken! Alsof je de wereldzeeën bevaart en langs spannende planeten suist. Alsof je de grootste schatten van de aarde vindt, die in je schoen blijken te zitten.

Aantal lessen: 10 x 45 minuten, op alle leslocaties.

Speelleerklas M

leeftijd: 7–9 jaar

Wat: Van spelen naar toneelspelen. Verzin alles wat je wil, en leer hoe je hier theatraal vorm aan kunt geven. Hoe loop je als die astronaut op de maan? Of hoe gedraag je je als die prinses tijdens het allergrootste bal van het land? Kortom; leer hoe je een rol kunt spelen.

Aantal lessen: 25 x 1,5 uur, op alle leslocaties.

Leiden

Speelleerklas L

leeftijd: 9–12 jaar (groep 6, 7 en 8)

Wat: Ga mee op een reis waarin je je steeds meer bewust wordt van waar toneelspelen allemaal uit bestaat. Gebruik je fantasie en verbeeldingskracht om vorm te geven aan alle rollen die er maar te bedenken zijn. Je stem en je lichaam zijn je belangrijkste instrumenten. Wij leren je hoe je die het beste kunt gebruiken zodat je aan het einde van de reeks met heel weinig middelen heel veel kunt vertellen.

Aantal lessen: 25 x 2 uur, op alle leslocaties.

Musicalklas

leeftijd: 10–12 jaar

Wat: Hier leer je zingen, dansen, toneelspelen, interpreteren en performen tegelijk. Met een groep werk je aan nummers uit musicals als The Lion King, Billy Elliot en Les Misérables. Uiteraard met een slot-optreden voor familie en vrienden.

Aantal lessen: 25 x 3 uur, in Alphen aan den Rijn, Capelle aan den IJssel en Gouda.

Theaterklas

leeftijd: 10–12 jaar

Wat: Zonder publiek, zou het theater niet bestaan. Elke voorstelling is anders, omdat het publiek anders is en anders reageert. In de Theaterklas staat spelen voor doelgroepen centraal; voor broertjes, zusjes of oma's en opa's. Zo leer je dat de manier van spelen voor elk publiek weer anders is!

Aantal lessen: 25 x 2,5 uur in Capelle aan den IJssel, Gouda, en Leiden.

Kijk voor alle informatie op onze site
jeugdtheaterhuis.nl

Maassluis

1996–2000 ► Fijn! 7 maart 96: We krijgen het beheer van de Garenspeerij. Met Dorine en zus Joan de Vos knappen 40 kinderen het pand op.

► Is het een vliegtuig! Een vogel! Nee, Zeeuws Meisje! juli 1996. Leerlingen spelen in de kolderieke VPRO-serie Zeeuws Meisje dat jaar te zien op tv.

► Bruno Vieyra (12) wordt ontdekt in Gouda en krijgt de belangrijkste rol in Cryptogram van het RO Theater.

Ons lesaanbod voor kinderen boven de 12 jaar

De Vloer Op!

leeftijd: 12–18 jaar

Wat: Leer de beste improvisatie-technieken en stel je creativiteit op de proef. Ga onvoorbereid de vloer op en laat je verrassen door de opdrachten van de docent of het publiek en de invallen van je medespelers. Verzin alles ter plekke; het verhaal, de personages en de dialogen, en leer samenwerken, communiceren en je creativiteit in te zetten.

Aantal lessen: 25 x 2 uur in Alphen aan den Rijn, Capelle aan den IJssel, Gouda en Maassluis.

Opleidingsklas 1

basisjaar – Ready, Set, Go!

leeftijd: 12–18 jaar

Wat: Maak kennis met de basis-principes van het toneelspelen. De reeks is opgedeeld in blokken met thema's zoals improviseren, spelen vanuit verbeelding en spelen op het toneel. Elke week krijg je 2 uur toneelles, 1 uur beweging/dansles en 1 uur stemvorming/zangles. Aan het einde van het jaar is er een groeps-presentatie voor publiek.

Aantal lessen: 25 x 4 uur, op alle leslocaties.

Alphen a/d Rijn

Opleidingsklas 2

verdiepingsjaar – Mix van stijlen

leeftijd: 12–18 jaar

Wat: Grijp de kans om je als acteur verder te ontwikkelen. Speel teksten uit bekende toneelstukken en maak kennis met verschillende stijlen van toneel, muziek en dans. Ga zelf aan de slag met het schrijven van scènes en liedteksten, en maak in de bewegings-lessen een choreografie. Elke week 2 uur toneelles, 1 uur beweging/dansles en 1 uur stemvorming/zangles. Aan het einde van het jaar is er een groeps-presentatie voor publiek.

Aantal lessen: 25 x 4 uur, op alle leslocaties.

Opleidingsklas 3

onderzoekjaar – Waar wil jij theater over maken?

leeftijd: 12–18 jaar

Wat: Maak theater vanuit de combinatie van toneel, muziek en beweging. Ontdek hoe deze disciplines elkaar aanvullen en versterken. Onderzoek waarom jij het belangrijk vindt om theater te maken en leer hoe je dit, met je groepsgenoten, in allerlei vormen aan het publiek kunt laten zien. Elke week 2 uur toneelles, 1 uur bewegingstheater en 1 uur muziek-theater. Halverwege de reeks en aan het einde maak je, per discipline, een korte presentatie voor publiek.

Aantal lessen: 25 x 4 uur, op alle leslocaties.

Productieklas

leeftijd: 15–21 jaar

Wat: Maak een voorstelling onder leiding van een regisseur gebaseerd op een bestaande of zelf geschreven toneeltekst. De slotvoorstelling speel je voor publiek in een theater of andere locatie en tijdens het Jeugdtheaterhuisfestival.

Aantal lessen: 90 uur, op alle leslocaties.

TOP-klas leeftijd: 15–21 jaar

Wat: De TOP-klassen zijn voor jongeren die onder leiding van professionals hun talent verder willen ontwikkelen. Er zijn diverse workshops als voorbereiding op selecties van toneelscholen, dansacademies, docent-theater-opleidingen en dergelijke. De lessen worden gegeven door 'oude rotten' die hun kennis graag doorgeven en door oud-leerlingen van het Jeugdtheaterhuis, die werken in de podiumkunsten. De TOP-klassen worden gegeven in Gouda en zijn bedoeld voor jongeren uit alle leslocaties.

Waar: Cultuurhuis Garenspeerij, Turfsingel 34 in Gouda.

Aantal lessen: 5

Gouda

Capelle a/d IJssel

► 1996–1997! De belangstelling voor *Wind in de Wilgen* is zó GROOT dat er een extra voorstelling wordt ingelast. **Barrie Stevens** speelt de hoofdrol.

► **Maart 1997:** Er is een groot tekort aan repertoire voor 12- tot 20-jarigen. **Theo Ham** en **Conny Eggink** komen met het initiatief *De Uitdaging*. In Gouda worden de stukken *Monomaan*, *Freeze* en *Almost Grown* opgevoerd.

Lot Falkenburg

theater-marketeer bij Theater
Castellum, Alphen aan den Rijn

‘Het is een perfect totaalplaatje’

‘Mijn eerste kennismaking met het Jeugdtheaterhuis was de voorstelling *Aap! De reis naar het Westen*. Theater Castellum opende in het seizoen 2005–2006 zijn deuren en de voorstelling van het Jeugdtheaterhuis stond bij ons geprogrammeerd. Samen met mijn dochter Rosa, die ik al van kinds af aan meeneem naar het theater, namen we plaats op het balkon in een verder bomvolle zaal. De lichten gingen uit, het doek ging open en vanaf dat moment ben ik **aangegrepen(?)**. Een groep jonge mensen die met zoveel overtuiging, oprechtheid, maar ook een haast vanzelfsprekende professionaliteit verhalen vertelt, daar kun je niet anders dan bewondering voor hebben. De kracht van het Jeugdtheaterhuis is om verhalen zo te brengen dat je er wel in meegezogen moet worden. Alles klopt, niet alleen het acteerwerk van de jongeren, maar ook decors, kostuums en licht, het is een perfect

totaalplaatje. Alle voorstellingen zijn in mijn geheugen blijven hangen, en dat is ontzettend bijzonder als je nagaat hoeveel voorstellingen ik in mijn leven al heb gezien.’

Nel Oskam

directeur en programmeur
van de Goudse Schouwburg

‘Een heel goed theaterhuwelijk’

‘Het Jeugdtheaterhuis en de Goudse Schouwburg hebben al 25 jaar een heel goed theaterhuwelijk. Als ik me niet vergis, hebben alle premières van de grote zaalproducties altijd bij ons plaatsgevonden. Het is altijd een feestje als we het Jeugdtheaterhuis in

het gebouw hebben. Iedereen wordt er vrolijk van. Niet alleen ik, maar het hele personeel eigenlijk. Dat komt door het enthousiasme en de motivatie van die kinderen. En de voorstellingen zijn altijd een succes. Alles is met zoveel liefde gemaakt! Niet alleen de regie, maar ook het decor, de kostuums, en dat straalt het ook uit. Daar mogen ze trots op zijn, chapeau! Als je op zo’n

professionele manier de jeugd kennis kan laten maken met theater, dan is dat echt, echt van levensbelang. Hoe enthousiaster en eerder ze verbinding maken met het theater, des te beter dat is. En dat meen ik echt!’

Ruud Mank

beleidsadviseur kunst en cultuur
Maassluis

‘Ik heb veel mensen moeten overtuigen’

‘Jeugdtheater vind ik een leuke en aantrekkelijke wijze waarop jongeren zich kunnen ontplooiën. Mijn dochter Shanna heeft ook op jeugdtheater gezeten en had daar erg veel plezier in. Kinderen leren zich op een positieve manier te uiten en theater draagt bij aan de zelfverzekerdheid van kinderen.’

Ruud wilde heel graag een jeugdtheaterschool in Maassluis en heeft zich daar binnen de Maassluisse politiek hard voor gemaakt. ‘Ik heb erg veel moeten communiceren, enthousiasmeren en politiek en wethouders moeten overtuigen.

► **Trots!** Conny Janssen van Conny Jansen Danst maakt de choreografieën voor *De Rode Ballon*.

► Eind 1997 en 1998 gaat veel aandacht uit naar de familievoorstelling *Grimmige Sprookjes*. Media is lovend!

► In 1999 winnen we de publieksprijs (5000 gulden) met *Grimmige Sprookjes* op het Festival Amateurtheater.

► In december 2000 is *En dat je dan maar* liefst 9 keer te zien in de Goudse Schouwburg. Tekst en regie: Sharon Varekamp

Dat vereiste een lange adem omdat de politiek grillig is. Medio 2010 kwam er een nieuw initiatief van de Culturele Raad Maassluis dat ik van harte ondersteunde en dat leidde er uiteindelijk toe dat er politiek voldoende draagvlak kwam om een jeugdtheaterschool in Maassluis te starten. En dat werd aanbesteed aan het Jeugdtheaterhuis. In de toekomst hoop ik dat er nog meer jongeren aan jeugdtheater gaan deelnemen. En dat kiezen voor jeugdtheater een even vanzelfsprekende keuze wordt als het kiezen voor muziek, hockey, voetbal of wat ook.'

Sandra van der Rest

directeur De Octopus,
Capelle aan den IJssel

'Het is goed voor de taalontwikkeling'

'De Octopus is een basisschool met kinderen van verschillende culturele en religieuze achtergronden. Veel van hen krijgen niet van huis uit met theater te maken. Vorig schooljaar is de voorstelling *Grimmige Sprookjes* op onze school gespeeld, waarna is gestart met een schooltoneelclub. Door mee te doen met deze toneelclub, zien we een positieve ontwikkeling bij de kinderen. Ze kunnen zich beter uiten, alle emoties komen aan bod. Meedoen is goed voor de taalontwikkeling, onze leerlingen hebben vaak een taalachterstand. Ze leren hoe leuk het is om dingen samen te doen en dat is in deze egocentrische maatschappij een echte

meerwaarde. En heel belangrijk; de kinderen krijgen meer zelfvertrouwen. Alle leerlingen van De Octopus hebben de voorstelling gezien en waren erg onder de indruk van het spelen en het plezier van hun klasgenoten. Dit wilden ze zelf ook wel.

Het aantal aanmeldingen voor de school-toneelclub van dit schooljaar is dan ook een stuk meer. Ik merk ook dat de kinderen zich nu makkelijker en vrijer in de klas uiten, bijvoorbeeld bij het presenteren van een werkstuk voor de klas. Kortom, wij zijn erg enthousiast over het initiatief Schooltoneelclub en het effect daarvan op onze leerlingen.'

Robert Strijk

cultuurwethouder,
gemeente Leiden

'Niet bezuinigen op jeugdtheater'

'Toneel is een van mijn passies. Ik heb zelf ook lang toneel gespeeld. Dat begon met schooltoneel op mijn middelbare school in Leiden. En dat ben ik ook na mijn schooltijd nog lang

blijven doen. Ik vind het mooi om in de huid van een ander te kruipen. Het is dan de uitdaging om iets van jezelf in dat personage neer te leggen. En het is helemaal boeiend om te ervaren dat het personage dat je speelt jou ook weer vormt. Sommige dingen die ik tijdens het toneelspeken heb geleerd, gebruik ik nog steeds als ik voor groepen mensen iets mag vertellen. Wat ik mooi vind aan theater is dat het je prikkelt. Het zet je tot nadenken. Soms omdat het ergernis oproept en een andere keer omdat het je ontroert of omdat het je aan het lachen maakt. Daarom ga ik elk jaar met een groep vrienden naar Oerol. Theater verbindt. Ik heb er vrienden voor het leven gemaakt.

Vanuit al deze ervaringen vind ik het top dat jonge mensen bezig zijn met theater. In de gemeente Leiden hebben we er daarom voor gekozen niet te bezuinigen op de subsidie aan het Jeugdtheater en de samenwerking met basisscholen te stimuleren. Zo kunnen nog meer jonge mensen in aanraking komen met toneel. En dat is niet alleen goed voor henzelf, maar voor iedereen die een van de prachtige voorstellingen bezoekt.'

► Tijdens het festival Act 2000 is **De appeleters** te zien. In één van de hoofdrollen een piepjonge Fabian Jansen, die we nu kennen 'als' Andre Hazes. Tekst is van Edward van de Vendel!

2001-2005 ► We maken voor Rotterdam Culturele Hoofdstad **Candide** als openluchtvoorstelling. Niet regen en donder, zoals werd voorspeld luid applaus is hoorbaar in de stad.

‘Hier had ik iets te verliezen’

Met zijn plek in het vaste ensemble van Toneelgroep Amsterdam acteert Robert de Hoog al vier jaar in de eredivisie van het Nederlandse toneel.
Het Jeugdtheaterhuis was een onvergetelijke creatieve springplank.

Er liggen zeker nog veel meer prachtige rollen in binnen- en buitenland in het verschiet voor de veelgeprezen acteur. Wat de toekomst ook brengt, zijn Jeugdtheaterhuis-roots blijft Robert koesteren. ‘Het voelde als thuiskomen’, vertelt de acteur die op zijn zevende zijn televisiedebuut maakte en in 2008 op zijn negentiende een Gouden Kalf won én een nominatie voor een Emmy Award for Best Actor in de wacht sleepte voor zijn hoofdrol in de film *Skin*. Daarin speelde hij een Joodse skinhead. ‘Mijn ouders namen me op mijn zesde mee naar een open dag in onze woonplaats Alphen aan den Rijn. Ik stapte binnen en voelde me direct geaccepteerd, veilig en geborgen. Ik zag kinderen die hetzelfde waren als ik. Ik was een druk en opstandig kind en voelde me op de basisschool vaak een buitenbeentje. Zo niet in het theaterhuis. Daar werden mijn drukte en gekkigheid door de docenten niet als lastig ervaren en mocht ik al mijn energie in het toneelspel leggen.’

De lessen van het Jeugdtheaterhuis staan Robert nog helder voor de geest. ‘Toneel is de puurste ambacht binnen de acteerwereld’, zou hij enkele jaren later in een interview doceren. Hij bleef dertien jaar bij het theaterhuis en speelde in de familievoorstelling *Aap!* en in de voorstelling rond de beroemde 14de eeuwse verhalen van de *Canterbury Tales*.

Toch waren het bij het Jeugdtheaterhuis niet alleen de speltechnieken die hem grepen. ‘Uiteraard heb ik er veel

geleerd’, zegt hij over de basis die hij verder zou ontwikkelen op de Toneelschool Amsterdam. ‘Maar als ik terugkijk, heeft het Jeugdtheaterhuis mij vooral ook als persoon gevormd. Niet alleen werd mijn liefde voor toneel er geboren. Ik ontdekte er ook wie ik was en wat ik wilde met mijn leven. Ik kon er in een veilige omgeving mijn persoonlijkheid ontwikkelen. Daarom is naast het acteren voor mij het sociale aspect erg belangrijk geweest. Sterker nog: zonder het Jeugdtheaterhuis was ik wellicht niet eens gaan acteren.’

‘Hier had ik de Ritalin niet nodig’

‘Ik heb wel eens het idee dat juist dit sociale aspect wordt onderschat in ons land’, ervaart Robert die in zijn Jeugdtheaterhuis-jaren zelfs de Ritalin die hij slikte in het weekend liet staan omdat hij tijdens het acteren zoveel mogelijk zichzelf wilde zijn. ‘De cultuursector heeft het zwaar. Subsidies lopen terug. Dat vind ik erg. Want juist voor kinderen die het net als ik moeilijk hebben in hun jonge jaren, kan toneel uitkomst bieden. Het houdt jongeren ook letterlijk van de straat. Ik heb het zelf ervaren’, zegt hij doelend op een periode in zijn tienerjaren waarin hij rondhing met foute vriendjes. ‘Het toneelspelen en mijn leven in het theaterhuis hadden zich als een soort geweten in mijn hoofd genesteld. →

We werden ondersteund door de beste coaches en ik was me sterk bewust van het feit dat zij hun ziel en zaligheid aan ons gaven. Ik had iets te verliezen, besepte ik. Ik wist: er is iets veel mooiers en groters dan rottigheid uithalen op straat. Dat wilde ik absoluut niet kwijt.'

'Misschien ook een talentklas opzetten?'

Theo Ham heeft met zijn Jeugdtheaterhuis van niets iets prachtigs opgebouwd en een kweekvijver voor talent gecreëerd, merkt hij ook nu nog in zijn professionele bestaan als acteur. 'Het is opvallend hoeveel mensen ik hier in Amsterdam tegenkom met eenzelfde achtergrond. En dat op allerlei gebied. Van techniek en zang tot acteren en voormalige leerlingen die docent zijn geworden.'

Robert in de voorstelling *Burgerschap* (2007)

Hoewel gelauwerd als acteur en filmpersoonlijkheid is Robert bijzonder kritisch op zichzelf. Hij wil zijn acteerprestaties altijd verder verbeteren. 'Dat ik nu deel uitmaak van Toneelgroep Amsterdam en werk met directeur Ivo van Hove is natuurlijk ongelooflijk tof. Al die jaren waarin ik hard heb gewerkt, beginnen zich nu uit te betalen. Uiteraard moet ik nog heel veel stappen maken. Ik ben nog hartstikke jong en heb nog zoveel te leren. Maar dit is geweldig.'

En het Jeugdtheaterhuis? 'Dat blijft altijd belangrijk voor me. Net als het in de toekomst nog voor veel meer jongeren zal zijn. In dat opzicht zou je als Jeugdtheaterhuis kunnen denken aan het opzetten van een talentenklas waar leerlingen worden begeleid bij het auditeren voor toneelopleidingen. Hoewel, besef ik mij ook, dit weer niet zou passen binnen de uitgangspunten van het Jeugdtheaterhuis omdat er geen onderscheid tussen leerlingen wordt gemaakt. En ook juist dat is een belangrijke kracht van het Jeugdtheaterhuis!' ✱

💡 Robert ken je ook van

Televisie-series als *Feuten* (Vincent), *Crossing Lines*, *Heer & Meester* (hacker Danny) en Johan (Piet). Ook speelde hij in talrijke films waaronder *Steekspel* onder regie van Paul Verhoeven, *War Horse* van Steven Spielberg, *Nova Zembla* onder regie van Reinout Oerlemans en in het Ierse drama *Love Eternal*. In het theater is hij te zien in de TGA voorstellingen *Bloedbruiloft*, *Kings of War*, *Husbands and Wives* en in 2017 samen met Halina Reijn, Jude Law en Gijs Scholten van Aschat in de internationale productie *Obsession*.

Wie? Tineke de Lange

Wat? Al 25 jaar huisfotograaf bij het Jeugdtheaterhuis

Wat is de meeste opvallendste voorstelling en waarom?

‘Het stuk *Ivan en de honden*. Alles wat in de jaren daarvoor aan zang-, dans- en speltechnieken is ontwikkeld, komt in deze voorstelling samen. De verhaalvorm spreekt me aan; indirect en bijna abstract zo nu en dan.

Wat draagt bij aan een mooie foto's van een voorstelling?

‘Decors en kostuums zijn niet alleen van invloed op een mooie foto. Het belangrijkste voor een goede foto is de plaats waar ik tijdens het fotograferen mag staan. Dicht of juist niet dichtbij de spelers. Hoe expressief zijn de spelers, is er chemie tussen de spelers onderling. En natuurlijk wachten op precies het juiste moment. Na het intensief bewerken van de foto's heb ik vaak het idee dat de spelers bekenden van me zijn geworden, wat wel eens vreemd is wanneer ik ze daarna weer zie.’

Hoe kijk jij naar een voorstelling?

‘Als ik foto's maak (meestal tijdens een try-out) kijk ik heel gedetailleerd. Ik weet inmiddels feilloos wat pakkende beelden zijn en probeer die momenten te ‘pakken’. Als Theo na afloop vraagt wat ik van de voorstelling vind, heb ik daar geen antwoord op. Ik kijk dan zo anders. Gelukkig zie ik de voorstelling vaak ook nog een keer zonder camera. Dan pas zie ik het geheel.’

En waarom laat je juist deze foto zien?

‘Een foto van Theo, omdat ik dat altijd weer een intrigerende, inspirerende en vrolijk makende ‘voorstelling’ vind, wanneer hij met zijn leerlingen aan het werk is.’

naam: Catoo Lustig

leeftijd: 16

leslocatie: Leiden

leerjaar: productiejaar

‘Ik wil echt spelen!’

Theater of film?

‘Theater; het is directer, spannender, je kan de adrenaline van de spelers in het publiek voelen, risicovoller. Ik heb absoluut niet de behoefte om beroemd te worden en ik wil het publiek meemaken als ik speel’.

Wie inspireert je?

‘Hanna Timmers! De regisseuse met wie we hebben samengewerkt in het derde en vijfde productiejaar op de Jeugdtheaterhuis. Een goede samenwerking tussen een regisseuse en de acteurs is zo belangrijk, en deze was super tussen ons. Hanna heeft de Amsterdamse Toneelschool gedaan. Ze werkt op een moderne manier, met tempo en een goede tekstbehandeling. Ze streeft ernaar dat je ECHT weet wat je zegt en dat de spelers altijd op het toneel aanwezig zijn.’

Veel opgestoken?

‘Na zo'n tien jaar Jeugdtheaterhuis en met het laatste productiejaar achter de rug kijk ik terug op een fantastisch tijd. Ik heb geleerd dat je door middel van toneel de mens lief kan hebben en je leert ver(der) kijken. En dat er veel verschillende manieren van theater maken bestaan en die zijn heus niet allemaal commercieel.’

Wat is je wens voor het Jeugdtheaterhuis?

‘Ik hoop dat het Jeugdtheaterhuis genoeg gedreven leerlingen aantrekt en dat er meer wordt samengewerkt met leuke, nieuwe jonge makers, bijvoorbeeld oud-leerlingen. En dat er meer op locatie kan worden gewerkt, in samenwerking met de gemeente, buiten- en historische locaties.’

Wat ga je hierna doen?

‘Ik vind toneelspelen zo leuk, dat ik nu een beetje out of my comfort zone, ga auditeren voor de vooropleiding van Rabarber. En hopelijk daarna verder met de opleiding theaterdocent in Amsterdam, of regie in Maastricht, of acteur in Arnhem - ik vind het lastig om een keuze te maken. Vooral tussen maken en spelen. Als ik mag dromen speel ik later bij theatergroep Orkater, die maakt zulke abstracte theater, veel afwisseling met muziek en veel spel uitdaging.

Dat wil ik. Ik wil ECHT spelen.’

Je ziet ze niet ze maar zijn onmisbaar.

Theo Ham (directeur) en Annelies Keegel (adjunct) besturen het Jeugdtheaterhuis niet alleen. Ze krijgen hulp van fijne medewerkers en een Raad van Toezicht. De raad hangt als het ware als een helikopter boven de organisatie en houdt goed in de gaten waar die naar toe gaat.

Het Jeugdtheaterhuis heeft de afgelopen 25 jaar vijf voorzitters gehad: **Bram van der Vlugt**, **John Steegh**, **Ton Hol**, **Paul de Hoog** en **Marcel Vissers**. De laatste is het trouwens nog steeds. Allemaal mannen? Ja, maar er zitten ook altijd veel vrouwen in, hoor! Zoals **Femke Boersma** die, doordat ze lang voorzitter van de Raad voor Cultuur was, het Jeugdtheaterhuis in contact bracht met organisaties waarmee samenwerking is aangegaan. Of **Bregje Boonstra** die, doordat zij lang criticus jeugdliteratuur- en theater was voor het NRC en De Groene Amsterdammer, de organisatie prikkelde om vooral mooie dingen te maken die ertoe doen!

We vroegen de oud-voorzitters naar hun herinneringen:

Bram van der Vlugt is een bekend acteur en speelt sinds 1961 ononderbroken bij theatergezelschappen en -producenten. In 2000 ontving hij de Louis d'Or voor zijn rol in de toneelvoorstelling *Kopenhagen*. En vergeet zijn rol niet als 'raadgever van Sinterklaas'.

'Wat vond ik dat opwindend'

'Mijn kinderen Maarten, Floris en Hester zaten bij het Jeugdtheaterhuis toen Theo mij als voorzitter vroeg. Ik vond het fijn om er met mijn neus bovenop te zitten. Was immers zelf professioneel bezig met het acteurs-vak. Ik dacht graag mee. Een wat therapeutische functie.

Ik heb er een hele fijne tijd beleefd. Die bezieling in de organisatie te voelen; de gedrevenheid en het plezier bij de kinderen. De kansen die ze krijgen. Ik was zelfs een beetje jaloers. Wat had ik dat graag in mijn jeugd willen beleven. Ik herinner me hoe Theo het stuk *Als je maar vrienden hebt* mee naar Gouda bracht. Wat vond ik dat opwindend! Mijn kinderen hebben allen goed leren performen, wat ze nu nog van pas komt. Maarten bij zijn werk als jurist en Floris en Hester als musici. Ze staan er, zorgen dat ze worden gezien en dat er naar ze wordt geluisterd. Daar kunnen ze het Jeugdtheaterhuis dankbaar voor zijn.'

John Steegh is jurist. Hij was lid van Provinciale Staten, rijksambtenaar op Binnenlandse Zaken, hoogheemraad van Rijnland en later wethouder van Leiden.

'Het product bewees zichzelf'

'In mijn Statentijd was het Jeugdtheaterhuis hét cultuurproject waar ik me (als verder vooral 'groen-blauwe' bestuurder) iets bij kon voorstellen: leer kinderen verspreid over de provincie wat het betekent je stem, je verbeelding, je lichaam theatraal te gebruiken. Die vonk van inspiratie bracht de directeur zelfs in zo'n bestuurlijk-ambtelijk gezelschap over, chapeau!

Je neemt je voor als bestuur met die inspiratie bezig te zijn. Daar komt natuurlijk niets van terecht. Al snel zit je in discussies over (wat we nu) verdienmodellen (noemen), over lekkende daken, over inbraak(preventie). Terwijl het gaat over die inspiratie: kinderen plezier te geven in meer dan thuis, school, sport.

We hebben moeilijke beslissingen moeten nemen, van mensen afscheid genomen. Ook toen al, nog voor de grote cultuurbezuinigingen – die van alle tijden zijn. Maar wat ons overeind hield was inspiratie. Van Theo natuurlijk, maar nog meer van kinderen die we zagen schitteren, boven zichzelf uitstijgen. Het was (bijna) altijd top, het rechtvaardigde altijd provinciale ondersteuning. Dat maakte onze bestuurstaak makkelijker: het product bewees (en bewijst) zichzelf. Ik kon in 2001 met een gerust hart het stokje aan Ton Hol overdragen.'

► We trekken in 2002 langs basisscholen, bieb's en buurthuizen om kinderen te laten ervaren hoe leuk toneel is. Opgevoerd: *Het Theateravontuur*, *De Griezels in de Klas* en *Op de thee bij Dahl*. Scholieren spelen mee.

► Docentes Vivian Wesseling en Anna Boelens geven op basisschool *De Schakel* en de *Plaswijckschool* de eerste lessen.

► In 2002 gaan we ook in *Gorinchem* van start.

Prof. mr. Ton Hol is hoogleraar Encyclopedie van het recht en Rechtsfilosofie.

‘Ook beslissingen die pijn deden’

‘Een paar dingen staan me nog goed bij. Rode draad was steeds weer de vraag of er wel genoeg geld binnen zou komen om al het moois te doen waar het theaterhuis voor stond. Een enkele keer heb ik in verband daarmee minder leuke dingen moeten beslissen die pijn deden. Maar daar stond tegenover dat ik altijd weer aankeek tegen de gezichten van de directeur en andere medewerkers, die zelfs op lachen stonden als het huilen nabij was. Wat een enthousiasme, wat een drift om door te gaan, wat een geloof en optimisme in de goede zaak, het theater! En als ik dan weer een voorstelling zag, dan wist ik het wel. Hier wordt het leven geleefd. De zorgen om het geld maakten dan niet uit. Ik wist waarvoor we het deden! Wat een feest om die kinderen, de jeugd aan het werk te zien.

En trouwens... Er waren altijd heel lekkere broodjes op de vergaderingen, zelf gemaakt. We kwamen als bestuurder niks tekort.’

Paul de Hoog werkt voor de Universiteit Leiden (Centrum Milieuwetenschappen). Hij was onder meer raadslid, werkte bij het politiekorps Amsterdam-Amstelland en Raad van State.

‘Het mes ging diep. Onbegrijpelijk’

‘Van de 25 jaar die het Jeugdtheaterhuis bestaat heb ik er zo’n 15 actief meegemaakt. Voor een deel als lid en voorzitter van de Raad van Toezicht maar voor het grootste deel vooral ook als ouder van twee kinderen die met heel veel plezier jaren in dit huis hebben geleerd en gespeeld. Bijgebleven is het enorme enthousiasme van de leerlingen. Dat komt omdat het Jeugdtheaterhuis echt een huis is waar je je thuis voelt. Een veilige plek om al je creativiteit in kwijt te kunnen. En een plek van professionaliteit, creativiteit en liefde voor het theatervak.

Helaas waren er ook minder leuke kanten. In mijn tijd als voorzitter speelde het korten van subsidies door gemeenten en provincie. We hebben daar, met inzet van iedereen, hard actie tegen gevoerd. Nog steeds vind ik het onbegrijpelijk dat het mes zo diep is gezet in een instituut dat zoveel positiefs voor de jeugd doet en dat kinderen zoveel biedt waar zij hun hele leven plezier en nut van hebben, of ze nu het professionele kunstenpad kiezen of niet.

Ik ben blij te zien dat het huis al 25 jaar zo stevig staat. Dat worden er nog veel meer omdat het fundament wordt gevormd door al diegenen die door blijven gaan, omdat ze er in geloven dat cultuur en creativiteit bereikbaar moeten zijn voor alle kinderen.’

► **Handig!** Samen met de Goudse Schouwburg bieden we een **scholierenabonnement** aan waarmee jongeren voorstellingen kunnen zien. De stukken in de schouwburg worden later bij ons besproken.

► **100.000 gulden** schenkt het **Fonds 1818** ons. Gedeputeerde Marcel Vissers van cultuur brengt de cheque. We knappen het gebouw op en kopen een nieuw theaterdoek.

naam: Joep Verkiel
leeftijd: 13 jaar
leerjaar: Opleidingsklas
locatie: Gouda

'Will Smit is mijn voorbeeld'

Waarom op toneel?

'Zo'n zes jaar geleden ben ik met mijn oma naar de musical Josef geweest. Dat vond ik zo gaaf dat ik tegen mijn moeder zei: 'Mam, dat wil ik ook!'. Nu zit ik al jaren op de leukste theaterschool van Nederland. En geloof mij, dat kan ik zeggen. Heb vrienden op andere theaterscholen, maar daar is de sfeer heel anders. Het Jeugdtheater-huis heeft het hele pakket; vrijheid met het maken en spelen, te gekke docenten, afwisseling improviseren en werken met een script. Daarnaast kan je bij Jeugdtheaterhuis ook anders zijn. Ze zullen nooit zeggen wie of wat je moet zijn, je kan jezelf zijn.'

En wat heb je tot nog toe geleerd?

'Toen ik begon met toneelspelen wilde ik altijd de hoofdrol, de beste zijn en de meeste tekst. Dat heb ik nu niet meer. Iedere rol is belangrijk en elk stukje tekst doet ertoe. Twee jaar geleden hebben we een stuk gemaakt gebaseerd op een boek. Ik wilde heel graag de hoofdrol, kreeg een bijrol. Achteraf gezien vond ik die bijrol véél leuker dan de hoofdrol. Zo zie je maar. Ik heb geleerd mijn instelling te veranderen. Ook heb ik toneel leren spelen, het uiten van emoties en het werken met een script. Heb nog een beetje moeite met de emotie 'verliefd'. Die vind ik stom om te spelen! Daar heb ik niks mee, dat moet wellicht nog komen.'

Wat wil je later graag worden?

'Later wil ik graag op tv. Presentator, journalist of regisseur. In ieder geval iets avontuurlijks en het liefste een reisprogramma. Of als ik zou doorbreken met acteren zou ik het aller liefste in een Amerikaanse actiefilm spelen. Eentje van Marvel Productions: een superhelden film, met veel special effects, actie en avontuur. Captain America is mijn favoriet en acteur Will Smith mijn voorbeeld. Hij leeft zich altijd goed in, in een rol, heeft een goede focus, komt professioneel over. Dat wil ik ook.'

Wie? Willemijn Barelds

Wat is je functie? Dramaturg

Wat houdt dat in? Een dramaturg houdt zich bezig met de vraag: 'welk verhaal vertellen wij op het toneel?' In het geval van *Meer Grimmige Sprookjes* zijn dat korte verhalen geschreven door de Gebroeders Grimm.

Waarover gaan deze sprookjes? En hoe kunnen we dát het beste laten zien. Die vragen probeer ik te beantwoorden, samen met een regisseur. Ik ben de rechterhand van de regisseur die hem of haar af en toe bijstuurt als het 'verhaal' een andere kant op lijkt te gaan.

Een ode aan het leven!

Met de voorstelling *Meer Grimmige Sprookjes* viert het Jeugdtheaterhuis haar 25-jarige jubileum.

Dramaturg Willemijn vertelt over deze voorstelling, 'Een ode aan het leven'.

'De Gebroeders Grimm hebben ruim 200 sprookjes geschreven, waarvan we er in deze voorstelling vier spelen. De sprookjes zijn bewerkt door de Schotse dichteres Carol Ann Duffy. Haar taal is helder en poëtisch. Volgens haar 'bewegen sprookjes door de tijd.' Dat wil zeggen: elke keer wanneer je ze leest bieden ze nieuwe inzichten, zowel voor kinderen als voor volwassenen. Ze hebben, volgens Duffy, alles van een vol en werkelijk leven in zich: angst, wreedheid, smerigheid, goed en slecht ouderschap, geweld en bezorgdheid, maar ook liefde en onbevangenheid. De sprookjes van Grimm laten zien wat er kan gebeuren als je van het gebaande pad afgaat. *Meer Grimmige Sprookjes* gaat over 'het leven', verteld door de kinderen en jongeren van het Jeugdtheaterhuis, samen met onze meespeelkinderen. De sprookjes gaan over

gebeurtenissen waarmee zij nu te maken hebben, maar ook over zaken uit de (nabije en verre) toekomst. In Roodkapje gaat het over de ontluikende puberteit en de vraag hoe goed je moet luisteren naar je ouders. Repelsteeltje gaat over een jonge vrouw die voor onmogelijke keuzes komt te staan. In De haas en de egel ontmoeten we een egel-echtpaar dat elkaar in hun jarenlange huwelijk heel goed heeft leren kennen. En tot slot maken we in de Bremer Stadsmuzikanten kennis met een oudere generatie die de krachten bundelt om samen verder te gaan. Behalve de sprookjes van Grimm vertelt *Meer Grimmige Sprookjes* ook nog een eigentijds verhaal. In een choreografie van Hedwig Duykers vertellen alle acteurs, zonder woorden, het verhaal van hun eigen – al dan niet gebaande – pad. Over tegenslagen en liefde. Over er alleen voor staan of opgaan in een groep. Tussen 'Er was eens...' en 'Ze leefden nog lang en gelukkig...'. bevinden zich diepe dalen en gouden bergen. Het Jeugdtheaterhuis brengt met deze voorstelling een ode aan het leven, in al haar facetten.'

HET DECOR

Roos Veenkamp

hoe maak je een decor ontwerp?

1. lees het script

2. praat met de regisseuse
Theo Ham!

3. Zoek inspiratie dit kan door:
- beoekjes aan murra ...
- boeken bekijken
- surfen op het web
- wandelingetje maken
- aan je werktafel gaan zitten en wachten tot je een goed idee krijgt

4. ga veel naar de repetities kijken

5. maak een maquette van het ontwerp & maak de zaal waar de voorstelling in première gaat na op schaal. Gebruik foamboard, papier, karton, lutsahout, lijmpistool etc.

6. presenteer je ontwerp aan de regisseuse & bespreek het!

7. Als het decorontwerp goedgekeurd is. Maak je technische tekeningen en laat je het door het decorstelsel maken!

8. De montage:
De week voor de première wordt het decor in het theater opgebouwd. De acteurs kunnen nu in het decor repeteren met hun kostuums en het juiste licht & geluid erbij. Alles moet nu samenkomen!

9. Première
de eerste voorstelling met publiek!

10. Veel kijkplezier!

'Dan nemen we toch met elkaar een kind!'

en zo geschiedde...

Liefde en het Jeugdtheaterhuis gaan ook samen.
Twee stellen krijgen samen zelfs een kindje.
Een prachtig verhaal van oud-leerling en vader Geer Oskam.

Proloog

Een jongen van vijftien en meisje van zestien zitten in een touringbus op weg naar een theater in Groningen waar ze dat weekend 'Verhalen van 1001 nacht' spelen. De jongen ligt met zijn hoofd op de schoot van het meisje. Ze praten met twee vriendinnen.

Vriendin 1: Ik wil zeker kinderen! Met Thomas, dat weet ik nu al.

Vriendin 2: Ik zeker weten niet. Wat een gedoe!

Vriendin 1: En jij Kim, wil jij kinderen?

Het meisje denkt na.

Meisje: Ik kan me er nog niet zoveel bij voorstellen... Een man en kinderen...

Jongen: Ook niet met mij? Dan nemen we toch samen kinderen?

Iedereen lacht.

Jongen: Nee, serieus, dan nemen we toch gewoon samen kinderen als we dertig zijn?

Scène 1

De jongen en het meisje uit de proloog zitten in een hotellobby in Amsterdam. Ze zijn inmiddels net in de dertig en kennen elkaar al zo'n 15 jaar. De jongen heet Geer, het meisje Kim. Ze hebben een dochter van twee jaar, Yse heet ze.

Jongen: Weet jij nog hoe oud je was toen je naar het Jeugdtheaterhuis ging?

Meisje: Hmm ik was tien en begon met de productiekلاس. We kregen toen les van Theo Ham, en van Ariënné en Mony. Aan het eind van het jaar maakten we een productie, *Wind in de Wilgen*. Ik speelde daarin een konijntje, het derde konijn van achter, haha – toen was ik elf.

Jongen: Superjong!

Meisje: Echt heel jong, en ik was heel verlegen, echt met knikkende knietjes. Ik herinner me vooral dat ik niet gezien wilde worden. Het liefst wilde ik achter iemand gaan staan, ik vond het echt doodeng. Eigenlijk verbazingwekkend dat ik ben doorgegaan.

Jongen: Waarom ging je dan wel door?

Meisje: Omdat ik graag een productie wilde doen, ik wilde 'de magie' van het theater zien, hoe een voorstelling tot stand komt. Ik had *Oliver!* gezien en dat wilde ik ook. Omdat ik zo nieuwsgierig was heb ik doorgezet. 'Ik stop na de productie', dacht ik. Dat eerste jaar was achteraf gezien heel bepalend voor wie ik nu ben. Alleen al hoe je ergens moet gaan staan en 'er zijn'. Ik weet nog dat ik moest oplopen, de aandacht trekken van het publiek en weer wegllopen. Alleen dat. Daar heb ik veel van geleerd, dat doe ik nu de hele dag op straat, haha.

Meisje: En hoe oud was jij?

Jongen: Ik was elf toen ik in Lekkerkerk begon.

Het jaar erop ging ik naar Gouda. Ik vond het heel bevrijdend om de lessen te volgen in Lekkerkerk. Ik was een verlegen, enigszins eenzaam jongetje, op die les kon ik iemand anders zijn. Of misschien was het meer dat ik daar mezelf durfde te zijn.

Meisje: Weet je nog dat je mij voor het eerst ontmoette?

Jongen: Tuurlijk! We gingen repeteren voor Poetry International in Rotterdam. Ik was gevraagd door Theo en hij liet doorschemeren dat dat wel iets zei. Die potentie is er nooit helemaal uitgekomen. Haha. Daar ontmoette ik jou en Mieke. Je leek veel volwassener dan ik. Knap, lang, slank. Ik was een beetje overweldigd. Ik voelde me heel jong, maar ook stoer dat ik bij dat groepje hoorde.

‘Vrouwen met een snor,

mannen met lippenstift’

Meisje: Ik weet nog dat we bovenaan de trap zaten in het Jeugdtheaterhuis aan de grote tafel. Toen kwam jij er bij. We vroegen wie je was en waar je vandaag kwam. Ik dacht dat je ons helemaal niet leuk vond. Je was heel

nonchalant. Nu ken ik je zo goed dat ik weet dat je dan ongemakkelijkheid voelt. Toen vond ik dat heel intimiderend, superstoer. Ik kan me niet herinneren dat ik zo volwassen was, ik vond dat jij heel zelfstandig was.

Meisje: Van Poetry International weet ik nog dat de mannen lippenstift op moesten en de vrouwen een snor! De enige keer dat ik een soort drag was. De snor deed pijn en ik vond het heel stoer dat alle jongens gewoon lippenstift opdeden.

Jongen: Ik weet die lippenstift ook nog goed... ik had puistjes met een beginnend snorretje, afschuwelijk. Ik vond het vooral interessant dat al die grotere jongens lippenstift opdeden! Ik zou nu zeggen dat ik het heel sexy vond, maar ik wist toen niet dat dat sexy was. Grappig dat onze eerste theaterervaring samen een soort drag ervaring was.

Jongen: Het jaar na Poetry international zaten we allebei in *Verhalen van 1001 nacht*. Een waanzinnig avontuur waar ik mijn beste vrienden heb ontmoet. Kan je je voorstellen dat we 42 voorstellingen door het hele land speelden? In de bus naar Groningen hebben we het voor het eerst gehad over een kindje krijgen; ‘later als we groot zijn...’

Meisje: Ja! Ik weet nog dat we samen met andere vrienden hadden over of we kinderen wilden. Voor mijn gevoel helemaal voorin de bus. We zeiden toen 'ah joh dan doen we dat toch gewoon samen'. Ik kon me toen niet voorstellen dat er een man was met wie ik samen wilde zijn. Niet dat ik wist dat er een vrouw zou zijn – maar ik dacht meer: 'met een vriend een kind krijgen zou ik wel kunnen'. Er was geen sprake van dat jij en ik dan zouden trouwen toch?

'Future-wife en future-husband'

Jongen: Nee! Hoewel we elkaar toen wel future-husband en future-wife zijn gaan noemen...

Meisje: Wat waren we toen vrij! We hadden helemaal geen voorbeeld in onze omgeving welke liet zien dat je op een andere manier dan met een vader en moeder een gezin kon vormen. En toch was dat voor ons een optie. Best trots ben ik daar op.

Jongen: Dat onze dochter er nu is is echt een combinatie van onze persoonlijkheden: jouw doortastendheid dat ze in het vizier bleef en ook mijn vrijheid om alles volledig achter me te kunnen laten. Als we allebei doortastend waren geweest, was een kind misschien te veel geweest en als we het allebei los hadden gelaten waren we het misschien uit het oog verloren.

Jongen: Grappig dat ons toekomstkindje niet bewust een rol speelde in onze vriendschap de afgelopen vijftien jaar, maar ze was er wel altijd. Wanneer we haar als grap aanhaalden, alsof het een soort herinnering was die nog moest uitkomen.

Meisje: Misschien juist wel omdat het idee zo absurd was, hoe kunnen we dat toen gezegd hebben? Terwijl we ook nog eens allebei niet uit de kast waren. Je was de enige man die ik kon zien als vader van m'n kinderen. Voor mij stond vast dat ik het op deze manier alleen met jou zou doen.

Meisje: Heb je het gevoel dat het Jeugdtheaterhuis je vaderschap heeft beïnvloed?

Jongen: Ik denk dat Yse beïnvloed is door het Jeugdtheaterhuis. Hier heb ik geleerd dat je kind buiten het gezin hele belangrijke en vormende ervaringen kan hebben die heel ver afstaan van jou als ouder, waar je geen invloed hebt. Ik vind het daarnaast erg goed dat haar biologische ouders elkaar op zo'n positieve, vrije, eigen plek ontmoeten. 'Eigen' omdat het niet door

anderen beïnvloed was, het was ons avontuur, ons universum. Yse is op die plek geboren. Het had niet anders gekund. Ik denk dat die plek ontzettend belangrijk is, letterlijk en figuurlijk. Waar koppels bijvoorbeeld verliefd zijn en die periode hebben om op terug te vallen in moeilijke tijden, hebben wij deze vriendschappelijke 'verliefdheid' gehad om op terug te vallen. Waardoor we ook de afgelopen turbulente tijden hebben kunnen doormaken.

Meisje: Ik wil dat ook aan haar overbrengen: dat die plekken er zijn en dat ze die ook kan vinden in zichzelf.

'Met m'n seksualiteit zou ik langer hebben geworsteld'

Jongen: Afgelopen jaar had ik zo'n bijzonder moment. Het ging tussen ons niet heel makkelijk – jij moest Yse leren loslaten, ik moest leren angst los te laten. Ik was naar de Sinterklaasintocht bij mijn ouders in Lekkerkerk, alleen met Yse en mijn nichtje van vier jaar. Sinterklaas komt daar traditiegetrouw aan op de dijk. Toen ik op de dijk aangelopen kwam zag ik m'n halve basisschool staan. Klasgenoten die ik al ruim 15 jaar niet meer had gezien. Allemaal mensen waar ik me vroeger door buitengesloten voelde vanwege mijn seksualiteit.

Even voelde ik weer de angst voor veroordeling. Maar eigenlijk vroeg iedereen die me herkende heel luchtig over Yse: 'oh, is die van jou?'

Jongen: Middenin die scène kwam Theo Ham ineens van de boot aflopen als Sinterklaas. Precies zoals ik hem herinnerde van Jeugdtheaterhuis: grappend, zelfverzekerd, hele scherpe aandacht voor alles om zich heen. Ik stond ineens oog in oog met hem. Ik had onze dochter op m'n armen. Theo en ik keken elkaar aan en de tranen sprongen in onze ogen.

Jongen: Een waanzinnig moment. Het veilige eigen universum van Jeugdtheaterhuis heeft me zo veel gegeven. En Theo zag me zoals geen enkele volwassene me zag, zelfs m'n ouders niet. Hij was de enige persoon destijds die me als een volwassene aandacht gaf. Hij vroeg me altijd 'Geer hoe is het met de seks, drugs, rock&roll' wetende dat daar iets speelde. Ik vertelde aan hem als eerste dat ik met een jongen had gezoend. Ik denk dat hij daar trots op was dat ik dat tegen hem zei.

Als ik die interesse van Theo en de ervaring van Jeugdtheaterhuis niet had gehad, zou ik veel langer geworsteld hebben met m'n seksualiteit. Nu wist ik dat er mensen waren voor wie dat wel oké was, die het zelfs iets moois vonden. Hoe erg ik ook gepest werd.

Meisje: Ik weet ook nog zo'n moment, ik denk dat ik zeventien was, het jaar na 1001 nacht. Ik zei toen altijd dat ik beetje bi was, ik was een beetje op Irene, en een beetje op Sophie. Dat jaar hadden we les gehad van Carla, en een keer buiten de les zaten we weer aan die grote tafel boven aan de trap en toen vroeg Carla 'heb jij een lief' en ik snapte het niet en toen zei ik 'bedoel je of ik een vriendje heb?' 'Ja, of een vriendinnetje' zei ze toen en die vraag is me zo bijgebleven. Dat viel achteraf zo op z'n plek dat zij dat toen al zag.

Het is inmiddels donker buiten. Jongen en Meisje pakken hun tas en gaan naar huis.

Scène 2

Yse wordt 1. Yse bestudeert haar ouders die druk taart aan het aansnijden zijn en kaarsjes aan het uitblazen. Ze wijst haar ouders een voor een aan: 'mama, mama, papa, papa!'

naam: Siri van Berkel
leeftijd: 7 jaar
leslocatie: Maassluis
leerjaar: speel- en leerklas M

'Mijn droomrol is Pippi Langkous'

Wat is er zo leuk aan het Jeugdtheaterhuis?

'Dat ik zelf alles mag verzinnen.'

In de les zijn er bijvoorbeeld een koning en een knecht, en dan mag ik zelf verzinnen wat die doen. Samen met de andere jongens en meisjes maken we toneel, dat is echt leuk.'

Welke emoties speel je goed en welke zijn moeilijk?

'Ik kan de emoties blij en verlegen goed spelen, omdat die goed bij mij passen. Ik kan heel blij zijn en stralen, maar ook wel wat verlegen zijn in een nieuwe groep. Boos zijn vind ik moeilijk om te spelen, omdat ikzelf niet zo gauw boos word. Heel soms op jongens, maar alleen als ze plagen. Ik zal nooit gaan schreeuwen, want dat is slecht voor mijn stem.'

Wat is je droomrol?

'Ik speel graag een ballerina omdat ik naast toneel ook op ballet zit. En een elfje, want ik droom al sinds dat ik klein ben dat ik kan vliegen en Tinkerbell is heel mooi. Maar mijn echte droomrol is Pippi Langkous.'

En je favoriete actrice?

'Mijn eigen juf Frida en vorig jaar Fiona, die spelen echt heel goed. En Pippi Langkous, die zegt wat ze denkt en doet wat ze wil. Pippi is voor niemand bang en kan de hele wereld aan. Ze is soms ook heel lief en verlegen, net als ik. Ik ben ook lief, verlegen en zacht. Helaas kan ik niet op mijn handen staan of een radslag maken, maar dat oefen ik wel bij gym.'

Oke. En later?

'Moeder zijn en zangeres, net als mijn moeder. Liever niet beroemd, dat is een beetje te veel.'

‘Ze moesten me eraf schoppen!’

Een klein groen kikkertje. Klaar om te springen in de spotlights op het toneel met voor haar een groot publiek in de Garens spinnerij in Gouda. Eng? Welnee! Esmée van Kampen (28) heeft het hélemaal gevonden.

Spannend. Dat was het vooral herinnert Esmée nog. Zeven jaar was ze. In het stuk De Kikker had ze haar eerste toneelrolletje. Klein, hurkzit, groene legging, groen truitje en rode konen van hier tot Tokyo. De lovende woorden van haar moeder over haar debuut herinnert ze zich nog levendig. ‘Ze was heel trots!’ En ik wist direct: ‘dit is wat ik wil!’

Esmée van Kampen is druk. Letterlijk en figuurlijk. ‘Als kind was ik al een energieboom. Niet te houden. Ik zat op korfbal, ik zat op turnen en kon mijn energie maar niet kwijt. Mijn moeder vond vroeger toneel zelf ook leuk en wist dat dat voor mij een goede uitlaatklep zou kunnen zijn. En ze kreeg gelijk. Alleen was ik nog heel jong. Ik was zes en wilde bovendien dat mijn broertje Justin die vijf jaar was, per se ook mee zou gaan. Theo vond het gelukkig goed.’

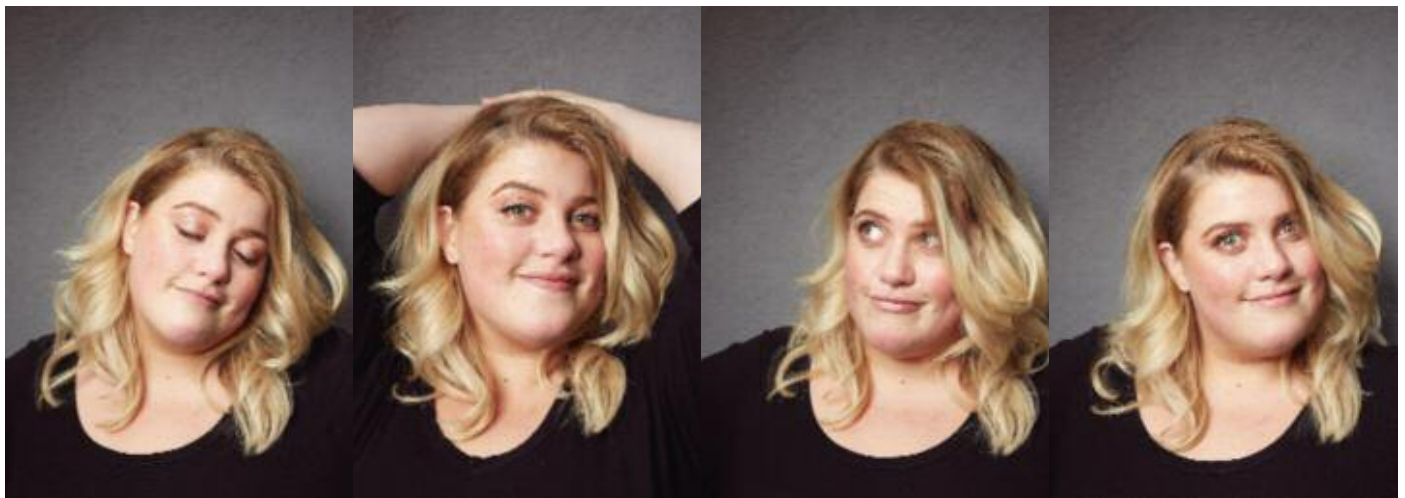
‘De eerste lessen bij het Jeugdtheaterhuis – wij woonden in Capelle aan den IJssel – kreeg ik in een dependance in Rotterdam-Alexander in een biljart-poolcafé. In een zaaltje of op zolder. Verkleeddozen, spelletjes spelen. Ik had het er zo geweldig naar mijn zin. Ik was er in het weekend kind aan huis en ben gebleven tot mijn 18de, toen hebben ze me er vanaf moeten schoppen’, zegt ze met een aanstekelijke lach.

Esmée heeft overall een toptijd bij het Jeugdtheaterhuis. Ze stuiterde er vrolijk door haar jeugd jaren en

ontmoette er vrienden voor het leven; Sigrid ten Napel, Leendert de Ridder, Hanna van Vliet, Oscar Aerts, Jordy Klijn, Pim Kraan, Vanja Rukavina en Robert de Hoog. Sommige kwamen graag bij haar thuis. Logeerpartijen. En opvallend. Allemaal excelleren ze nu in het acteursvak. Ook ‘broertje’ Justin groeide groot en volgde met succes de Willem Nijholt Academie. Hij is nu filmmaker en regisseur. Een miljoenenpubliek kent Esmée van haar uitstapje naar een supermarktreclame en ook van haar debuut in Hairspray als jongste hoofdrolspeelster (21 jaar) in een grote Nederlandse musical.

‘Waar ik kom wordt snel gelachen’

‘Het Jeugdtheaterhuis heeft me mede gevormd. Verlegen was ik niet, eerder naïef. En ja waar kinderen zijn wordt er soms ook gepest. Dat duurde bij mij best een tijdje. Ik had dat zelf niet door totdat Theo me vroeg waarom ik niet naar een bepaalde auditie was gekomen. Bleek dat een paar meiden uit mijn groep een uitnodigingsbrief voor me achter hebben gehouden. Jaloezie, afgunst. Ik weet het niet. Toen Theo dat door had, trad hij direct op. Daar was hij heel fel in. Ik ben de baas, zei hij dan. ‘Kom maar naar mij’. Het is gelukkig vanzelf weer gestopt.’ Bij het Jeugdtheaterhuis volgden meer levenslessen, ➔

diverse rollen en deelname aan mooie producties. 'Ik speelde in de voorstelling *Aap!* de rol van keizerin met een enorme waaier en een hoofdtooi op. En zong in de leadzang als Perzikje. Zingt: 'Wij zijn de perzikpluksters van het goddelijk banket! Ik speelde ook in de voorstelling *Adam, Eva enzovoorts*. Ja... Jezus wat speelde ik daarin ook alweer?'

'Ik ben zó niet van rode lopers'

Als ze de onbedoelde woordgrap in Bijbelse relatie door heeft, volgt alweer een ontwapende lach. 'Ook dat hangt aan mijn kont', zegt ze. 'Waar ik kom wordt al snel gelachen. Ook als ik bloedserius ben. Behoorlijk irritant soms. Ze zien mij waarschijnlijk niet als serieus. Mensen die dicht bij me staan weten wel beter. Maar het geeft

Esmée als 'Perzikje' in de voorstelling *Aap!*

niet. Dat levert bij de casting voor producties ook rollen op. Ik heb vaak een gunfactor bij me.'

Na het 'gedwongen vertrek van het Jeugdtheaterhuis', volgde ze de Frank Sanders Akademie voor Musicaltheater. Tijdens haar rol in *Sister Act* leerde ze om haar uitbundigheid wat te temperen achter de schermen. Het kostte simpelweg te veel energie, die nodig was voor concentratie op het podium. 'Musical is heerlijk maar ook heel zwaar. Met grote producties ben ik wel klaar, omdat ik het slopend vind. Ik vind acteren in tv-series en films nu erg leuk. Veel voldoening haal ik nu zelf uit het lesgeven aan kinderen bij het Jeugdtheaterhuis in samenwerking met het Luxortheater in Rotterdam. Ik leer ze over bewustwording van emoties en spiegel de kinderen in hun vaak virtuele wereld. Ook produceren van film en serie en leren presenteren op tv lijkt mij tof.'

De bucketlist van Esmée, wil ze maar kwijt, heeft nog een open einde. 'Ik vind zoveel interessant. En ben zó niet van rode lopers of paparazzi. Les geven is ook heel bevredigend. En visagie heeft ook mijn interesse. Rijk worden hoeft niet hoor. Gewoon normaal, leuk werk, leuk huisje, misschien wel met een bed and breakfast. Het gaat allemaal wel lukken.' ✱

💡 Esmée ken je ook van

Theaterproductie *Hairspray* (als Tracy Turnblad), *Ik zou je het liefst in een doosje willen doen* (solist), *Sister Act* (zuster Maria Patricia). De films- en tv-series *Lieve Céline* (als Brooke), *Komt een man bij de dokter*, *Familie Kruys* (als Dewi Smit), *Tessa* (als Hanneke), *Prinses op de Erwt* (wannabee prinses), *Rokjesdag* (Iris), *Zevende Hemel* (Magda, 2017).

De Cape

Van Caroline Vogel

Van Shakespeare tot Zorro, koning tot sloeber, diva tot worstelaar of van Darth Vader tot Roodkapje. Allemaal droegen ze een cape. Wellicht is dat het geheim dat zij nooit in de vergetelheid zijn geraakt.

Aan de slag!

Men neme

- 1 lap stof: van jouw (gewenste) lengte gemeten van op de schouder, plus 55 cm bij een breedte van 150 cm.
- 1 schaar
- 1 naald en draad of ingereggen naaimachine (of ga naar het dichtstbijzijnde Naaicafé)
- 1 doosje spelden
- 1 meetlint of liniaal
- 1 bijpassend lint of koord van ± 2 meter
- 1 veiligheidspeld

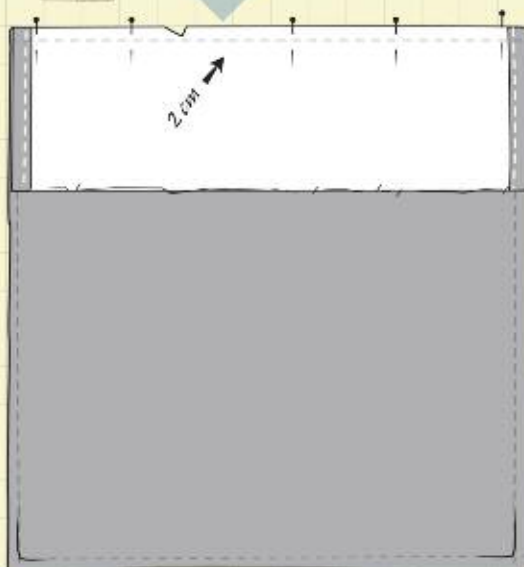

Stap 1

De zijden en onderkant zomen.

Leg de lap stof glad op de tafel of grond open met de verkeerde kant naar je toe.

Vouw de zoomlijn (onderkant van je cape) 5 cm om en **speld** deze vast. **Vouw** de lange zijden ook 5 cm om en **speld** deze ook vast. **Naai** langs de geknipte kant en/of de zelfkant van de stof vast.

tunnel

Stap 2

Halstunnel

Leg de aan drie zijden omgewerkte lap glad op de tafel of grond maar nu met de goede kant van de stof naar je toe.

Pak de hoeken van de onafgewerkte kant en **vouw** deze 50 cm om (je ziet nu ook de verkeerde kant van de stof).

Speld langs de vouwlijn en **naai** op 2 cm afstand parallel aan de vouwlijn. Zo ontstaat er een tunnel.

I loveeee a good cape

Stap 3

Capuchon

Leg de lap weer glad op de tafel of grond met de goede kant naar je toe.

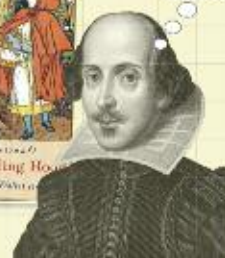
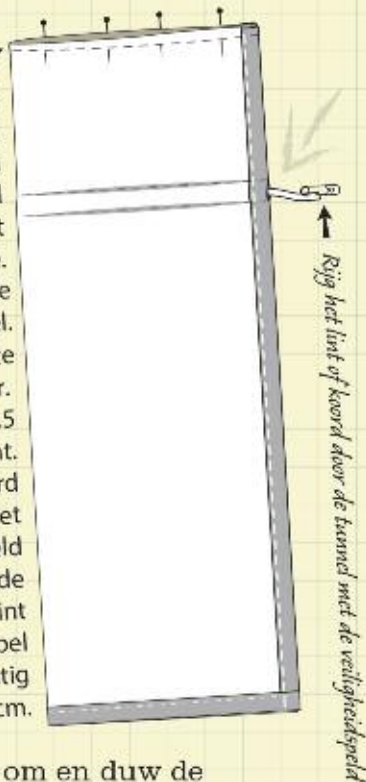
Vouw de lap over de lengte dubbel.

Speld de bovenste lijn op elkaar.

Naai parallel op 1.5 cm dicht.

Rijg het lint of koord door de tunnel met de veiligheidspeld

Laat aan weerszijde ± 75 cm koord/lint uitsteken en rimpel de stof gelijkmatig in tot ± 50 cm.

Keer de cape om en duw de punt van de capuchon goed naar buiten.

Knoop 'm om en steel de show!

Toi toi toi *Caroline*

Annelies Keegel is adjunct-directeur
van het Jeugdtheaterhuis

Never change a winning team

‘Never change a winning team’. Profetische woorden ooit uitgesproken door de raad van toezicht. Theo werkt sinds jaar en dag samen met adjunct Annelies Keegel. Samen zijn zij het artistiek, zakelijk en organisatorisch brein.

‘Onze kracht is dat we ruzie kunnen maken’, zegt Annelies geamuseerd maar serieus. Samen met Theo bouwt Annelies keihard aan de organisatie en deelt met hem passie voor toneel en theater. En geeft tegengas waar nodig. En dat is nodig in een tijd waar spanningen zijn. Veel overheden hebben immers bezuinigd op kunst- en cultuursubsidies. Om een idee te krijgen: vanaf 2014 wordt hieraan een half miljard euro minder uitgegeven dan in 2011. En hoewel de Cultuurverkenning van de Raad van Cultuur spreekt van een krachtige culturele sector, zijn er natuurlijk barsten ontstaan. ‘Makers vinden nieuwe wegen, instellingen werken efficiënter’, lees je in de Cultuurverkenning voor het kabinet.

‘Maar dat financiële gat wordt natuurlijk nog steeds niet makkelijk gecompenseerd door andere inkomsten’, aldus Annelies. ‘Een understatement. Het deels wegvallen van subsidie heeft ons het werken ernstig bemoeilijkt. De gevolgen zijn bekend. Ons gebouw in Gouda dat we moesten verlaten. Het snijden in organisatie- en personele kosten. Productiesubsidies die we kwijt zijn. Theo die artistiek en creatief wordt beperkt.

Het doet me allemaal pijn. Het gevolg is dat we al jarenlang niet meer echt kunnen ondernemen. Het financiële risico is groter geworden. Terwijl als we zichtbaar willen blijven we wel theatervoorstellingen moeten produceren. En dat doen we natuurlijk ook.’ Want het theaterhuis heeft met Theo en Annelies een daadkrachtig fundament. Annelies: ‘Het is fijn met Theo te werken. Hij is een inspiratiebron. We komen bovendien allebei uit een ondernemersgezin en zien altijd een nieuwe stip aan de horizon. En daarbij krijgen we hulp. Een moeder van één van onze leerlingen is fondswerver en zet zich er ook voor in. Met succes! Zij bracht geld bij elkaar om de jubileumproductie *Meer*

► In augustus 2003 schrijft het Duitse vakblad *Spiel & Bühne* over ons. Het is onder de indruk van onze missie en de werkwijze.

► Juli 2003: 40 leerlingen spelen met de Hindoestaanse stand-up comedian Narsingh Balwantsingh de spannende avonturen van de goddelijke prins Rama als een Bollywoodspektakel. Het stuk heet *De Ramayana* met tekst van Clara Linders, onder regie van Theo Ham, Hedwig Duykers (choreografie) en Erik de Reus tekent voor de muziek.

Grimmige Sprookjes te kunnen maken waarvan de begroting in het begin letterlijk op nul euro stond.'

Dat de bedrijfsvoering niet meer te vergelijken is met die eerste jaren mag duidelijk zijn. 'Theo begon in 1991.

Ik kwam er na twee jaar freelance te hebben gewerkt in 1993 bij. Theo was artistiek leider, ik productie leider en Coby de Vos zakelijk leider. Later kwam Els van der Jagt er als lescoördinator bij. We zaten in een piepklein kantoortje en hadden een begrotinkje van niks. Het was spannend. We groeiden op een organische manier en hadden het economisch tij mee. Er ontstond vanuit de overheid meer oog voor het belang van jeugdtheater. In onze topjaren hadden we 1200 leerlingen. Toen we in 2007 even geen zakelijk leider hadden en we ons afvroegen of we een nieuwe collega moesten aantrekken en waar we heen wilden met de organisatie ben ik me gaan verdiepen in de zakelijke kant. Doe het samen.

Never change a winning team, zei de raad van toezicht. En dus werd ik adjunct-directeur. Er lagen volop kansen en mogelijkheden.'

Hoewel minder zijn er gelukkig overheden die steun blijven geven. Annelies: 'We werken keihard en zijn nog altijd erg gemotiveerd. Vanwege de inkrimping doen we net als vroeger weer alles zelf. Alleen is het werk nu omvangrijker en bewerklijker geworden door meer regelgeving.'

Het is het dubbel en dwars waard. Jongeren in aanraking brengen met kunst en cultuur, blijft het mooiste wat er is. En er zijn mooie kansen. Annelies: 'Vooral in de vorm van samenwerking met cultuurcoaches en we zetten nieuwe schoolprojecten op. Hier ligt een taak voor de provincie en vooral ook gemeenten om op structurele basis financieel bij te dragen. Er is een nieuwe wereld te winnen als overheden en onderwijsinstanties het belang van kunst en cultuur omarmen.'

Dit jubileummagazine wil dan ook graag de toekomst belichten. Want een mooie toekomst? Die ligt in het verschiets. 'Dat kan niet anders', vertrouwt Annelies. 'We betekenen zóveel voor een grote groep kinderen en jongeren. Ik blijf ontzettend geloven dat wij ertoe doen.'

naam: Anne Sonneveld

leeftijd: 15 jaar

leslocatie: Gouda

leerjaar: productieklass

'Overdreven drama heeft mijn voorkeur'

Improviseren of script?

'Improviseren is leuk, maar lastig. Soms heb je geen idee wat te doen of wat je aan het doen bent. Alles is heel spontaan en vaak ook heel erg grappig. Met een script werken vind ik zo TOF! Daar komt alles bij elkaar, ook het improviseren. Ik speel op dit moment in de familie voorstelling *Meer Grimmige Sprookjes*. Toen we als cast voor de eerste keer bij elkaar kwamen, het script gingen lezen, veranderde het verhaal van een platte tekst naar een daadwerkelijk stuk met leven en verschillende lagen erin. Zo maak je samen uit het niets iets groots. Dat is toneel.'

Theater of in een film spelen?

'Ik vind eigenlijk alles leuk om te spelen, al heeft mijn voorkeur grootst, meeslepend en overdreven drama. Heel erg boos zijn, keihard schreeuwen, chaos en alle emoties door elkaar – heerlijk! Intiem, klein en puur spelen vind ik tot nog toe erg lastig, dat moet ik nog leren en harder aanwerken. Anders dan bij film, wat vaker klein en intiem spel is, sta je in het theater recht tegenover je publiek. Dat is super spannend, want je hoort direct hun reactie. Dat vind ik te gek, daar speel ik voor. Stiekem ben ik dus wel gevoelig voor applaus.'

Wat heeft het Jeugdtheater je tot nog toe geleerd?

'Mezelf los te laten, ergens volledig in te gaan en zonder schaamte mezelf ergens aan over te geven. Raar zijn is niet erg, het is theater, alles mag, alles kan. Eigenlijk heb ik die mentaliteit ook vastgehouden buiten het Jeugdtheaterhuis, op school bijvoorbeeld. Mijn zelfvertrouwen is er enorm gegroeid. Ook heb er veel vrienden bijgekregen, het is zo gezellig op het Jeugdtheaterhuis. Je zit er met allemaal mensen van je eigen leeftijd, die dezelfde leuke, toffe hobby uitvoeren.'

► **Ramayana** is gebaseerd op een van de heilige boeken van het hindoeïsme. Er zijn 37 voorstellingen door Nederland. Een prachtig epos.

► **De Volkskrant** tipt 'Ramayana!' Zo ook **AD** weekend: 'Begin het weekend goed. Ga naar Ramayana.'

► **Zomer 2004**: Capelle aan den IJssel kondigt €16.000 **bezuiniging** aan. Theo slaakt een **noodkreet** bij de gemeenteraad. De bezuiniging wordt ingetrokken

Het Jeugdtheaterhuis verschijnt in talloze media. Landelijke en regionale dagbladen, op radio en tv. Over toneel, de leerlingen, producties. En soms loopt het even anders...

Een godslasterlijke 'Adam, Eva enzovoort'

Drie dagen voor de première van *Adam, Eva enzovoort* steekt de storm op. In de Goudse gemeenteraad noemt de ChristenUnie/SGP de voorstelling 'godslasterlijk'. Fractievoorzitter Schotanus vindt dat het stuk van het Jeugdtheaterhuis het respect voor christenen ondermijnt. Hij bestempelt het als 'blasfemie' en wil daarom dat subsidie wordt stopgezet. Op de voorpagina van de Goudse Courant van donderdag 31 oktober 2002 kop ik 'Blasfemie in stuk van Jeugdtheater'.

Marc Couwenbergh is journalist en volgde het Jeugdtheaterhuis jaren op de voet.

Direct onder het artikel krijgen artistiek leider Theo Ham en zakelijk leider Lambert Mutsaers ruimte om te reageren: 'Een integer stuk over normen en waarden.' Ham was onaangenaam verrast toen ik hem belde. 'Ik ben boodschappen aan het doen. Ik bel je straks wel terug.' Een uur later vertelde hij vooral verbaasd te zijn over het oordeel van de kerkelijke partijen terwijl men de voorstelling nog niet had gezien. 'Met iedereen die de voorstelling gezien heeft, gaan we graag in discussie.'

Hoewel de kritiek de makers en de spelers raakte, betekende de ophef ook dat ik op de voorpagina kon

verwijzen naar de voorbeschouwing over de voorstelling. Daarin vertellen de hoofdrolspelers, Sanne Verkaaik (vijftien jaar) als Eva en Michiel Wiggers (zestien jaar) als Adam dat hun aanvankelijke verbazing over het gedurfde idee van Theo Ham een voorstelling te maken op basis van oude, bijbelse verhalen, al snel omsloeg in enthousiasme. Het was voor hen een eigentijdse voorstelling. Over mensen zoals zichzelf zonder enige religieuze boodschap.

Bij de première zit een vertegenwoordiging van de Raad van Kerken in de zaal. Na afloop klinken ook bij hen lovende woorden. Hoe kan het ook anders? De school laat zien dat in wezen de oude bijbelse verhalen gaan over wat de jeugd van nu ook

bezighoudt. 'Wie ben ik? Wat moet ik met mijn leven? Wat is mijn verantwoordelijkheid?' De storm in het Goudse glas water is weer voorbij.

'Theater zonder gaatjes'

Adam, Eva enzovoort is de eerste grote voorstelling waarover ik schreef in de Goudsche Courant. In oktober 2001 was mijn belangstelling gewekt door een interview met Theo Ham ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan. In dat gesprek tekende hij aan dat het Jeugdtheaterhuis nog iets te veel *middle class* was. Hij zou ook graag anderen bereiken. 'We hebben allemaal kinderen zonder gaatjes. Allemaal kinderen die op tijd naar de tandarts gaan. Die met papa en mama in de Boekenweek naar de boekwinkel gaan om een boek te kopen. Allemaal

► Seizoen 2005-2006 staat in teken van productie **Aap!** En de reis naar het Westen. Met een piepkleine Maarten van der Molen, die nu een gastrol in het stuk *Burgerschap* speelt. Uniek: Met deze voorstelling mag ieder kind meespelen! Aap! trekt volle zalen. Dankzij het VSB Fonds en het Prins Bernard Cultuurfonds.

► 2005 is Shakespeare-jaar. Op vrijdag 1 april gaat *De koning is dood; leve de koning* in première, op vrijdag 8 april *Hamlet-Hemlet* en op vrijdag 15 april *Romeo en Julia*.

‘Het moet van hier komen’

In de oude hoge zaal van de Garenspinnerij woon ik weer een repetitie bij van het Jeugdtheater. De sfeer is wat onbestemd. Geroezemoes langs de kant terwijl ervan de speelvloer lappen tekst uit de Griekse mythologie klinken. Ik verbaas me erover dat de teksten er vloeiend uitkomen, hoewel het spel nog niet echt boeit. ‘Stop!’ Meer dan de spelers schrik ik van het gebulder van Theo Ham. Hij is voor zijn leerlingen gaan staan. ‘Hier moet het vandaan komen!’ dreunt hij en houdt zijn handen tegen zijn buik. ‘Hier vandaan!’ En zijn handen schudden aan zijn buik. Altijd denk ik hieraan terug als ik in een theatervoorstelling de echte passie mis.

leuke, lieve kinderen maar als je met hen theater gaat maken wordt het wel een eensoortig theater. Theater zonder gaatjes. Terwijl theater moet komen uit strijd en rotzooi, uit verdriet en verlangen.’

Wonderlijke mix

In de jaren die volgen, besteed ik steeds weer aandacht aan grote en kleine producties. Ik krijg de mogelijkheid om repetities bij te wonen, interviews te maken met spelers en regisseurs om de voorstellingen te recenseren. Vanaf mijn eerste kennismaking ben ik getroffen door de bijzondere atmosfeer van het Jeugdtheaterhuis: een mix van

luidruchtig plezier en bravoure met keihard werken in opperste concentratie. In het interview met Sanne Verkaaik en Michiel Wiggers viel mij direct op dat zij over acteren en voorstellingen spraken alsof ze professionele acteurs waren maar evengoed lieten blijken dat ze ook gewoon scholieren waren, geplaagd door karrenvrachten huiswerk en irritante docenten. Aanvankelijk dacht ik dat deze wonderlijke mix iets was van deze twee jonge mensen. Gaandeweg leerde ik dat eigenlijk alle leerlingen die ik sprak die combinatie weten te maken. Ze krijgen het mee van het Jeugdtheaterhuis!

naam: Jeroen Borst
leeftijd: 17 jaar
leslocatie: Gouda
leerjaar: Productieklas

‘Ik heb geleerd mezelf te zijn

Aan te raden het Jeugdtheaterhuis?

‘Zeker! Na zo’n negen jaar op het Jeugdtheaterhuis te hebben gezeten durf ik te zeggen dat ik geleerd heb mezelf te zijn. Ik voel me geaccepteerd om wie ik ben en die sfeer hangt er ook heel erg op het Jeugdtheaterhuis. Je wordt er niet beoordeeld om wie je bent, al heb je rood haar of een grote neus, het maakt niet uit. Het gaat om de zelfontwikkeling. Bij voetbal is iedereen sportief en in het dagelijks leven moet je, je aan bepaalde regels houden, op toneel kan alles!’

Heb je een droomrol?

‘Qua theater ga ik dan voor een serieuzere rol, zonder flauwe grapjes met mooie dialogen en een heftige sterfscène. En op filmgebied zijn Jack Nicholson en Samuel L Jackson mijn voorbeelden. Zij acteren zo goed en ook zo realistisch. Ik houd van realistisch spel. Doe mij dus maar een Notebook-achtige avonturenfilm in Hollywood; romantisch, spannend en toch realistisch.’

En over een paar jaar?

‘Het liefste acteur, anders ga een psychologische studie volgen. Ik vind het op toneel ook altijd heel interessant om te weten waarom iemand iets doet of zegt en waarom iets gebeurt... Ik probeer de motieven te ontdekken en de scene te doorzien. Daar help ik de anderen in de groep ook altijd mee.’

Nog een cadeautje voor het Jeugdtheaterhuis?

‘Dat het Jeugdtheaterhuis nog heel lang kan blijven bestaan en dat ze nog lang subsidie mogen krijgen. Dat er een hoop kinderen toneel blijven spelen en ze de nieuwe generaties inspireren met mooie producties. Dat het populair blijft en een kind zal zeggen; Ik wil liever op toneel, dan op pianoles.’

2006–2010 ► Bommetje? Begin 2006 spelen we voor honderden belangstellenden de voorstelling *Troje aan Zee...* in een zwembad.

► We starten sept 2006 in het **Leidse Volkshuis**. Naast het opzetten van de lesafdeling wordt in het najaar **Burgerschap** van Mark Ravenhill geproduceerd.

‘Zoek talent in de stroom vluchtelingen!’

Voetballen, zoals veel van zijn vriendjes? Nee, dat was geen succes voor Vanja Rukavina (27). Hij bleek bepaald geen voetbaltalent. Ook karate boeide de in Gouda opgegroeide jongen niet. Wat dan wel? Toneel leek hem leuk.

‘**M**ag ik naar het Jeugdtheaterhuis?’, was op zijn dertiende jaar dan ook de vanzelfsprekende vraag aan zijn ouders met wie hij op zijn derde door oorlogsgeweld vanuit Bosnië naar Nederland was gevlucht. Pa en ma Rukavina vonden het prima. Zolang hun zoon maar niet op straat rondhing. Daar had Vanja zelf ook een hekel aan. Hij was liever bezig. In het Jeugdtheaterhuis in zijn woonplaats vond hij zijn plek en gelijkgestemden. Zeker dat laatste was voor hem belangrijk. ‘De speelgroepen waren klein. We kregen veel individuele aandacht. En er was rust om in alle vrijheid te onderzoeken wat ik wilde’, herinnert de nu succesvolle acteur zich. ‘Alles was nieuw voor me. Ik kwam voor het eerst in aanraking met tekstbehandeling. Er werd serieus gerepeteerd. Ik vond het allemaal fantastisch.’ Hij proefde aan diverse toneeltechnieken en perfectionist als hij is, werkte hij vol overgave aan zijn spel, stem- en lichaamsgebruik. Vanja bleek te beschikken over een uitzonderlijk talent. Steeds meer werd duidelijk waar zijn toekomst lag. Op het toneel. Hoewel, hij twijfelde nog even tussen wiskunde studeren en acteren. Maar koos met zijn hart voor het laatste. ‘Ik merkte dat ik me erg thuis voelde op het podium. Daar wilde ik zijn. Eén van mijn dierbaarste herinneringen aan mijn rol in de voorstelling *Aap!*, geregisseerd door Theo Ham. Het was heel bijzonder om opeens in zo’n grootschalige productie te mogen staan. In theaters waar

mensen naartoe kwamen en een kaartje kochten om ons te zien.’

Bij zijn auditie voor de toneelacademie bleek wat voor sterke basis hij in het Jeugdtheaterhuis had gelegd. ‘Zo sterk zelfs dat ik al op mijn 17de jaar werd aangenomen. Terwijl de kans erg groot was dat ik op basis van alleen mijn levenservaring zou worden afgewezen. Ik was immers nog zo jong’, beseft Vanja die bij alle vier de toneelscholen in Nederland auditie deed en bij geen van die vier werd afgewezen. Kun je nagaan. Hij koos voor Maastricht waar hij werd aangenomen omdat daar voor hem de grootste uitdaging lag.

‘Alles ging op de schop’

Vanja bekwaamde zich in Maastricht in acteren en regisseren, waar eveneens zijn hart bleek te liggen, zo ontdekte hij. En voltooide in 2011 zijn opleiding. ‘Hoewel ik al zoveel ervaring had en veel had gespeeld, ging op de toneelschool alles wat ik me tot dan toe eigen had gemaakt op de schop. Ik moest met een schone lei beginnen. Het spelplezier, zoals ik dat op het Jeugdtheaterhuis had gevoeld, bleef gelukkig wel.’ Nog in zijn examenjaar kreeg Vanja meteen al grote erkenning met een nominatie voor de Henriëtte →

Hustinx-stimuleringsprijs voor meest excellente student. En in dat jaar debuteerde hij bij Toneelgroep Amsterdam in de voorstelling *In ongenade*, geregisseerd door Luk Perceval.

‘Projecten in centra voor vluchtelingen’

Het vormde de start van een veelbelovende carrière waarvan hij als kind na zijn vlucht uit het door burgeroorlog verscheurde Sarajevo niet had durven dromen. Zijn ervaringen in zijn vroege jeugd komen dan ook terug in zijn werk. Zoals in de theatervoorstelling *Nobody Home* waarin Vanja samen met Daria Bukvić, Saman Amini, Majd Mardo – drie jonge theatermakers en oud-studiegenoten die eveneens hun land moesten ontvluchten – in de Nederlandse theaters te zien is.

Vanja in de voorstelling *Aap!*

Er is veel veranderd in het vluchtelingenbeleid sinds Vanja's aankomst in Nederland. Wat echter blijft is de rol van organisaties als het Jeugdtheaterhuis bij het vinden en herkennen van talent, zo beseft hij. 'Daar ligt ook nu een belangrijke taak voor het Jeugdtheaterhuis. Ik weet zeker dat in de stroom vluchtelingen die ook nu ons land weer binnenkomt nieuw talent zit.'

Hoe vluchtelingenkinderen volgens hem beter bereikt en gestimuleerd kunnen worden? 'Wellicht via kleinschalige projecten in centra', oppert Vanja. 'Vluchtelingen kunnen niet makkelijk even binnenstappen en cursussen betalen. Door projecten dicht bij hen te organiseren, kunnen ze voor het eerst in aanraking komen met toneel in Nederland en zo hun interesse en wellicht talent ontdekken. Jonge vluchtelingen met talent verdienen een kans om te worden ontdekt.' *

💡 Vanja ken je ook van

Toneelgroep Amsterdam: *Kinderen van de zon*, *Het temmen van de feeks*, *Opening Night*, *De Vrek*, *De pelikaan* en *Koningin Lear*. Eigen producties zoals *The Rukavina Method*, *Nobody Home* en *BOKKO*. Ook regisseerde hij *From Russia with Love*, *Celebrity Takedown*, *Dance Dance Revolution* en *Little Pocket Mice*.

De theatervoorstellingen *Kijken naar Julie* en *Het eenzame westen* van het Maastrichtse productiehuis Huis van Bourgondië, *Puin* van Theater Frascati in Amsterdam, *De misantroop* van Theater-productiehuis Zeelandia. De tv-series *Van God Los*, *Overspel* en *Flikken Maastricht*. De films *Scooterdagen*, *Tears of Steel*, *Magnesium* en de One night stand-productie *Mijn Marko*. Bij Toneelgroep Amsterdam is hij vanaf januari te zien in *Emilia Galotti* en in juli 2017 in de reprise van *De stille kracht*.

‘Van toneelspelen word je een leuker

Er veranderde veel tijdens 25 jaar toneeleducatie in het Jeugdtheaterhuis. De geestdrift daarentegen niet, zo blijkt als drie generaties lescoördinatoren met elkaar in gesprek gaan. Els van der Jagt, Sharon Varekamp en Liesbeth le Cessie. ‘Ze worden steeds jonger!’

Wie is wie?

Liesbeth le Cessie • Hoofd lessen en projecten sinds 2006. Verantwoordelijk voor de kwaliteit van de lesafdeling, de projecten in het onderwijs en het docententeam.

Sharon Varekamp • Werkt sinds 1993 bij het Jeugdtheaterhuis als docent en regisseur. In de periode 2001–2006 was zij hoofd lescoördinator.

Els van der Jagt • Periode 1992–1999. Was tegelijkertijd hoofd lescoördinatie, theaterdocent en theatermaker.

Els: ‘Er is zoveel veranderd sinds ik in 1992 begon. De wereld is groter en opener geworden met de komst van internet. Wij werkten nog heel kleinschalig. Met kleine groepjes in speelleerklassen. We werkten heel experimenteel. Met muziek, beweging en vanuit de persoonlijkheid van het kind.’

Sharon: ‘In jouw tijd waren er twintig docenten toch? In mijn tijd werden dat er veertig. We groeiden hard om onze bestaan te garanderen. We gingen lesgeven in middelgrote steden in de provincie in plaats van in kleine dorpjes rond Gouda. Tegelijkertijd moest het Jeugdtheaterhuis een veilige plek blijven waar onderzoeken belangrijker was dan presteren en auditie doen.’

Els: ‘Die groei betekende dat je open moest zijn in wat je deed. Alles moest gedeeld worden en verwerkt worden in leerplannen en lesdoelstellingen. Er kwamen immers docenten bij die een leidraad moesten hebben. Dat vond ik een inbreuk. Mijn werkwijze was van mij, zo vond ik.’

Liesbeth: ‘Jullie konden lesgeven en regisseren nog combineren met de coördinatie van de lesafdeling. Hoewel, in de tijd dat jij hoofd was, werd dat toch al moeilijker, Sharon?’

Sharon: ‘Ja. Voor mij werd die combinatie al lastiger.’

Liesbeth: ‘Toen ik in 2006 na jou aantrad, was de organisatie zo groot dat ik alleen coördinator werd. En we groeiden verder. Er kwamen locaties in Leiden en Maassluis bij. We hebben nu ruim vijftig docenten.’

Els: ‘Die groei was één van de redenen voor mij om te stoppen. Ik wilde klein en specialistisch blijven.’

Liesbeth: ‘Intussen is door bezuinigingen het aantal leerlingen juist weer afgenomen. Vorig seizoen zijn we gestopt in Gorinchem. Onze activiteiten verschuiven ook meer richting het onderwijs. Mede door de inzet van cultuurcoaches.’

Els: ‘Dat vind ik een mooie verandering. Je bereikt een groep kinderen die niet uit zichzelf naar het Jeugdtheaterhuis komen.’

Liesbeth: ‘Het vergt meer didactische vaardigheden. Docenten moeten nu inzetbaar zijn in het buiten- en binnenschoolse aanbod.’

Els: ‘En wat opvalt, is dat jullie docenten steeds jonger worden.’

Liesbeth: ‘Dat klopt. Lesgeven is geen ‘van negen tot vijf baan’. Oudere docenten willen niet altijd in de weekenden en op woensdagmiddag werken. Jonge mensen zijn weliswaar minder ervaren. Maar onze locatiecoördinatoren zorgen voor continuïteit en begeleiden de docenten.’

► **Te Koop?!** In juni 2007 hangt er een figuurlijk ‘te koop-bordje’ op De garenspeer; de gemeente wil van het vastgoed af. De verkoop gaat niet door. We kunnen blijven.

► **Trots!** Oud-leerling Robert de Hoog wint in 2008 een Gouden Kalf voor beste acteur in de film Skin.

► We werken samen met Jeugdtheaterschool Dordrecht en Groningen aan Stuk & Chatroom. De première van **Stuk** (Gijsje Kooter) en **Chatroom** (Enda Walsh) vindt plaats tijdens het **Jonge Harten Festival** in Groningen.

mens'

Liesbeth: 'Het is fijn om kinderen te stimuleren en te laten ontdekken hoe verrijkend toneelspelen is.'

Sharon: 'Ja, te laten zien wat er allemaal mogelijk is.'

Els: 'Dat ze ontdekken dat er niet alleen een Efteling, maar ook een Speeldernis is.'

Maar, zie kinderen anno nu maar eens bij de les te houden in een wereld vol prikkels?

Sharon: 'Dat kan natuurlijk niet meer op de manier zoals dat vroeger ging. Destijds bepaalden wij de leerroute. Daar kan je nu niet mee aankomen.'

Els: 'Nee, we moesten mee ontwikkelen'.

Liesbeth: 'Precies. Toen ik begon waren er voor jongeren zes opeenvolgende leerjaren. Dat vonden leerlingen echt te lang. Nu zijn dit er minder en kunnen zij ook kiezen om een aantal jaren De Vloer Op! te doen, een lesjaar waarin improvisatie en theatersport centraal staan. Die keuzevrijheid hebben leerlingen nodig.'

Sharon: 'Internet heeft ook veel veranderd. Kinderen waren vroeger gretiger en nieuwsgieriger naar alles wat er te halen viel op het gebied van toneel, muziek en dans. Je merkt dat ze nu overal makkelijker zelf bij kunnen. Ze maken zelf filmpjes en foto's.'

Liesbeth: 'De mobiele telefoon is voor docenten niet meer weg te denken bij het lesgeven. Hele speellijsten en muziek zitten erin. We hebben zelfs een voorstelling gemaakt met de mobiele telefoon als uitgangspunt.'

Sharon: 'Toch blijft het een hele kunst om leerlingen te motiveren. Ik maakte in mijn beginjaren een keer de fout door te zeggen: 'Dit jaar gaan we werken vanuit beeldende kunst'. 'Ik hou niet van kunst', kreeg ik als reactie. Ik ben het hele jaar bezig geweest om ze weer bij de les te krijgen. Nu zeg ik na verloop van tijd: 'Merken jullie dat we veel werken vanuit foto's en schilderijen?'

Liesbeth: 'We zijn er nu ook voor kleuters. Dat is ook nieuw. Belangrijk is om met deze groep vanuit plezier te spelen.'

Els: 'Dat is mooi! Maar ik vind dat daar tegelijkertijd een gevaar in schuilt. Iets hoeft niet altijd leuk te zijn toch? Je mag ook iets verlangen.'

Liesbeth: 'Jawel, het moet een combinatie zijn. We doen nu ook aan talentontwikkeling. We zagen die behoefte ontstaan. Zo hebben we nu TOP-klassen.'

Els: 'In mijn tijd echt ondenkbaar! Het was er gewoon niet. Waarom? Iedereen is toch top?'

Liesbeth: 'We willen met zo'n klas niet suggereren dat de een beter is dan de ander. Het is geen selectie. Top staat voor 'nog net iets meer halen'. Bedoeld voor jongeren vanaf zestien jaar die professioneel verder willen. Zo wordt aandacht besteed aan audities en castingtraining.'

Els: 'Natuurlijk ontcom je sowieso niet aan een vorm van selectie. De leerlijn was en is voor iedereen gelijk. Maar voor grote rollen in voorstellingen kies je kinderen die zo'n productie aankunnen.'

Oftewel: er veranderde veel, maar toch ook weer niet?

Sharon: 'Wat altijd hetzelfde bleef, is de basis. Dankzij de leerplannen van Theo.'

Els: 'Het belang daarvan had hij destijds absoluut goed voorzien'. Knap van hem! Theo verstond en verstaat de kunst om tegelijkertijd de lesstructuur te herhalen en te vernieuwen.'

Liesbeth: 'Absoluut. Je doet een beroep op kwaliteiten van jongeren op een manier zoals dat op weinig andere plekken gebeurt.'

Sharon: 'Toneelspelen is zo goed voor het zelfvertrouwen.'

Els: 'Alsof je hen een spiegel voorhoudt. Je kunt heel anders overkomen dan je daadwerkelijk bent. Toneelspelen geeft inzicht in je eigen functioneren en in dat van andere mensen.'

Sharon: 'En als ik Loes Luca mag citeren: 'Je wordt er een leuker mens van.'

► 14 november 2009: De première van **Jan Steenstraat 1** in Goudse Schouwburg. Naast 40 jongeren speelt ook onze geliefde **Loes Vos** weer mee, als oma Fien.

► Aanwezig bij ons, watersnoodheld **Cor Heuvelman** (dan 78 jaar). Zijn heldenrol bij de watersnoodramp in 1953 komt tijdens de voorstelling **Jan Steenstraat 1** aan het licht. Geschiedenis vinden we belangrijk.

Borius van der Meulen oud-leerling,
nu locatieleider Alphen a/d Rijn en Gouda

‘Brullend als een leeuw’

Als klein mannetje liep ik met mijn beste vriend Bart de Jeugdtheaterschool binnen. Voor ik het wist stond ik brullend als een leeuw onder de tribunes van de Glanszaal, rennend tussen de kostuums in de opslag achter de sportzaal, zingend om de piano, zittend tussen de repetities van 1001 nacht met het huiswerk voor mijn neus, maar het script er bovenop. Het was het begin van de eerste verliefdheden met meisjes waar je maar wat graag mee in het groepje wilde.

Momenten op maandag in de klas dat je verlangde naar het weekend. Kleine momenten van geluk als je een scène had gespeeld en dacht: ‘nu heb ik écht geacteerd’. Grote momenten van geluk tijdens de familievoorstelling, reizend in de bus van schouwburg naar schouwburg.

En dan ben je die kleine jongen niet meer, maar inmiddels 31 jaar. Dan denk je terug aan vroeger en je ontdekt dat de mooie herinneringen voor een heel groot deel verbonden zijn aan die eerste stap over de drempel van het Jeugdtheaterhuis.

Als ik nu met kinderen en jongeren spreek over het theaterhuis herken ik de sprankeling in hun ogen, de opluchting dat ze helemaal zichzelf kunnen zijn en het plezier dat ze hebben in het spelen en in de momenten daar omheen. Gelukkig, er verandert veel, maar dat niet. Dat is namelijk het Jeugdtheaterhuis. Die sprankeling in de ogen en die onhandigheid van een kind en puber om te vertellen wat er nu zo leuk aan is, terwijl ze misschien wel net als ik denken: misschien wil ik hier wel mijn vak van maken.

Hanna Timmers oud leerling,
nu docent

‘Er is geen beter vak’

Dansen. Zingen.
Theater maken.
Lange weekenden.
Veel lachen en soms
huilen. Heel hard
werken. Balen omdat
je niet bij je
vriendinnetje in de
groep zit. Op zondag
met je moeder alle
geprogrammeerde voorstellingen zien. Elke keer weer
zenuwen in de coulissen. Dansles in de Elly Pijpers. Een
gedicht rappen in de foyer. Een lamp die naar beneden valt
tijdens de voorstelling.

Gelukkig niet door die ene auditie komen en daardoor
veel beter bij je passend in een Goudse bibliotheek
Sneeuwwitje spelen. Niet mee op schoolreis omdat je
moet repeteren. Samen met lange Bram spelen. Achter
de bar met Erik babbelen. Regieassistent worden en
ineens aan de andere kant staan. En na al die indrukken
besluiten dat er maar één vak is dat je wilt leren: dat van
theaterdocent.

En daar sta je dan zelf voor de groep. Nu ben jij degene
die de groep soms uit elkaar trekt. Je gaat er vanuit dat
iedereen er elke keer is. Dat is is niet zo. Opa's zijn jarig
en Rome moet met school bezocht.

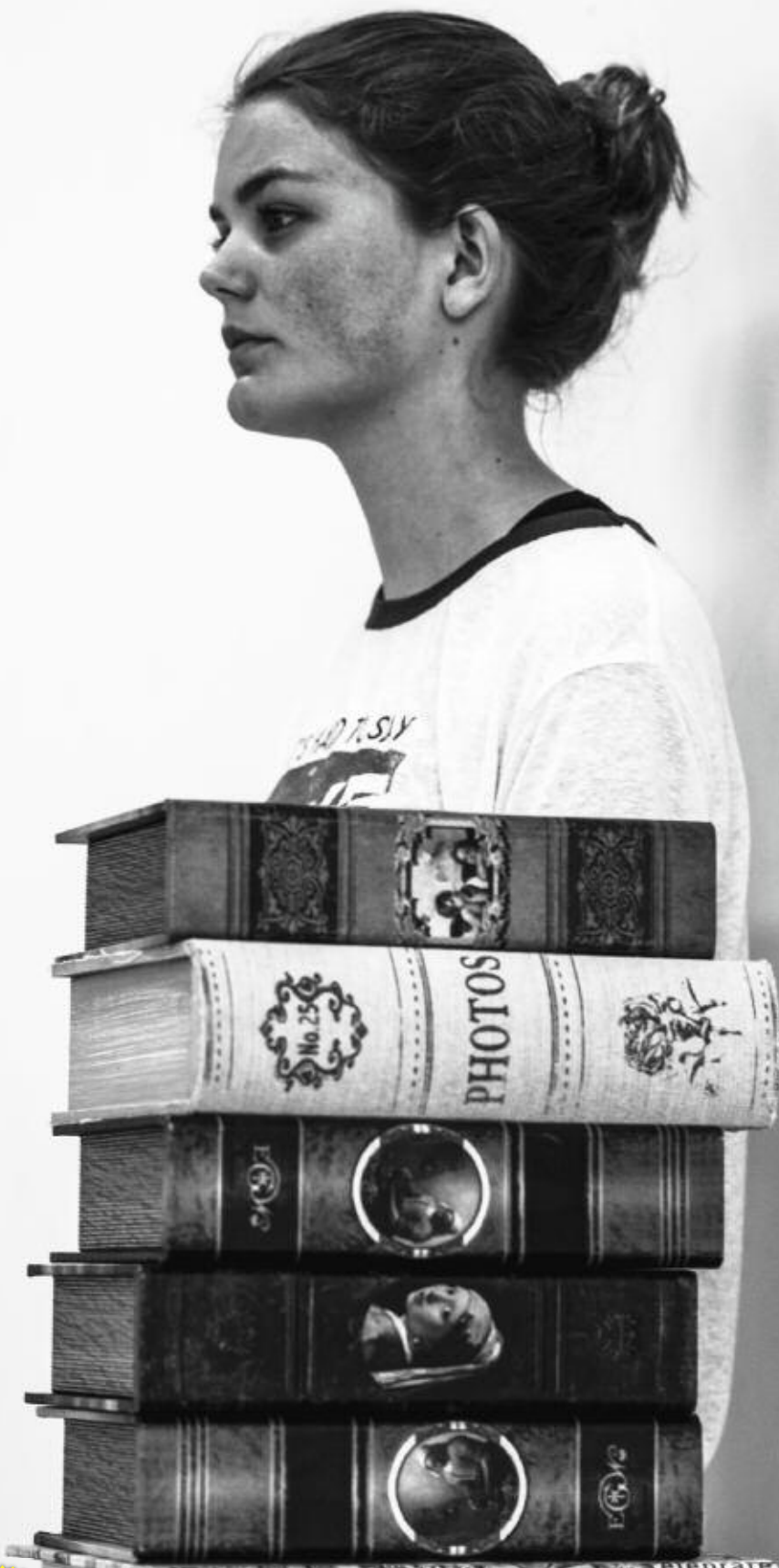
Maar, na wat veroveringen gaan we samen iets maken,
doen ze ineens dingen die ze nog nooit hebben gedaan.
Organiseren ze een speurtocht door het gebouw (heel
slecht gepland net voor de laatste repetitie). Verhouden ze
zich tot elkaar, tot het theater. En kan het zomaar zijn dat
op een vrijdagavond de gedachte je bekruipt: er is geen
beter vak om je tot de maatschappij, tot jongeren, tot
kunst te verhouden dan dat waar je toen intuïtief voor
koos: dat van theaterdocent.

► Na een uitgebreide aanbesteding, een initiatief van de Culturele Raad Maassluis, valt op ons de keuze om vanaf 2010 les te geven in **Theater Koningshof**.

► **Crisis.** ‘Jeugdtheaterhuis in gevaar’, kopt het AD. **Bezuinigingsplannen** nopen organisatie te vertrekken uit Gouda. Het luidt het begin in van een moeilijke financiële periode.

2011–2015 ► Leerlingen spelen in 2011 mee in twee korte films van Kunstgebouw: **Zij van Katwijk** en **Zomerstorm**.

naam: Julian Jansen
leeftijd: 14 jaar
leslocatie: Alphen a/d Rijn
leerjaar: opleidingsklas

'Ook terrorisme kun je verwerken op toneel'

Waarom het Jeugdtheaterhuis?

'Vroeger maakte ik vaak grapjes, vroeg ik de aandacht en vond ik het leuk om voor mijn familie op te treden. Zes jaar geleden besloot ik om naar het Jeugdtheaterhuis te gaan. Daar kwam ik erachter dat je altijd jezelf moet zijn en je eigen emoties op verschillende manieren kan gebruiken in scènes. Je kan het oprecht en dicht bij jezelf zoeken of juist het contrast en de tegenstellingen. Ikzelf ben niet zo heel vaak chagrijnig, juist heel erg enthousiast. Dan is het op het toneel voor mij een uitdaging om verlegen, gevoelig en verdrietig te spelen.'

Heb je een droomrol?

'Als ik later iets met toneel wil gaan doen, wordt het sowieso de kleinkunst academie. Musicals, daar ben ik niet zo van, ben zelf ook niet echt een hele goede zanger. Jochem Meijer vind ik heel cool. Zijn shows zijn apart, uniek en altijd grappig. Maar het liefste word ik journalist en fotograaf. Ik houd van schrijven, presentaties geven, het nieuws en reizen.

Ik zou graag voor een krant of magazine willen werken, of beter nog, een eigen magazine. Met veel interviews en mooie foto's, die allemaal wat te maken hebben met reizen. Ik moest laatst voor een schoolopdracht iemand interviewen die 'jouw' droombaan heeft. Ik koos voor Thomas Erdbrink, een Nederlandse journalist in Teheran.'

Wat is er zo leuk aan toneel spelen?

'Dat je alles eruit kan gooien, alles wat je in je hebt. Alles mag, niks moet. Een fantasie kan op het toneel echt worden. In het dagelijkse leven gebeuren er zoveel dingen, neem nu al die terroristische aanslagen, die kan je loslaten en verwerken op het toneel.

Daarnaast is het Jeugdtheaterhuis een super gezellige plek, waar iedereen kan zijn wie hij of zij wil zijn. Geweldig toch!'

NV
**VERSE
BEKKEN**

► In juni 2012 worden we genomineerd voor de Kunstfactorprijs 2012. De jury: 'Hun initiatief NV Verse Bekken is een landelijke broedplaats voor jonge acteurs, jonge schrijvers en nieuw, hoogstaand repertoire.' We winnen niet maar de nominatie was al een enorme eer.

En dit vindt onze voorzitter Marcel Vissers

‘Van grote waarde dat ze op het podium schitteren’

Marcel Vissers maakte kennis met (toen nog) de Jeugdtheaterschool Zuid-Holland nadat hij in 1999 gedeputeerde media en cultuur werd. Hij werd gegrepen door de *Verhalen van 1001 Nacht* en de eigenwijsheid van En dat je dan. ‘Ik was al snel onder de indruk van de bevologenheid van de spelers en de kwaliteit van de voorstellingen. Dit was geen schooltoneel maar jeugdtheater van de bovenste plank!’ In die tijd waren, mede door het actieprogramma cultuurbereik van Rick van der Ploeg, extra investeringen mogelijk, waardoor

het enthousiasme van de verantwoordelijk gedeputeerde omgezet kon worden in klinkende munt en het Jeugdtheaterhuis de vleugels verder heeft kunnen uitslaan. Marcel memoreert het optreden in het openingsprogramma van Rotterdam Culturele Hoofdstad 2001, met een preview van de voorstelling *Candide*: ‘Als college wilden wij de ramen en deuren van het provinciehuis openen naar de grote steden.

‘Jeugdtheater van de bovenste plank’

Het culturele regioprogramma ‘Vele steden maken Rotterdam’ was daar een zeer geslaagd voorbeeld van, met als hoogtepunt het met luid enthousiasme ontvangen optreden van het ‘provinciale’ jeugdtheater bij de grote opening in het concertgebouw De Doelen.’

Daarna volgden nog vele inspirerende en spraakmakende voorstellingen, maar ook draaide de maatschappelijke wind. Als lid en voorzitter van de Raad van Toezicht heeft Marcel gemerkt dat door de cultuurbezuinigingen het maken van voorstellingen steeds afhankelijker is van een voortdurende zoektocht naar incidentele middelen: ‘Natuurlijk vormen de lessen, en de activiteiten op scholen, de kern van het Jeugdtheaterhuis, en het is goed dat dat stevig overeind staat. Maar het is van grote waarde dat de kinderen en jongeren hun passie en talent vervolgens op het podium kunnen laten schitteren. Ik hoop van harte dat die waarde snel weer erkend wordt met structurele middelen, zodat de tijd, inventiviteit en energie van de organisatie weer meer gericht kan worden op het maken van kunst dan op de kunst van het geld maken...’

► Einde 2012 zijn de laatste lessen in het gebouw aan de Turfsingel in Gouda, daarna volgt een flinke verbouwing. We gaan tijdelijk naar de Oosthoef.

► Verdrietig maar strijdbaar. Net als veel andere instellingen krijgen we vanaf jan 2013 geen structurele subsidie meer voor voorstellingen. Om deze toch mogelijk te maken wordt de actie *Vriendje voor een Tientje* opgezet. Met succes! Van de bijdrage 16.575 euro wordt de reizende familievoorstelling LOVE geproduceerd.

naam: Heike van Luxemburg
leeftijd: 11 jaar
leslocatie: Gouda
leerjaar: musicalklas

'Dan had ik Luna Leeflang graag gespeeld'

Wat betekent het Jeugdtheaterhuis voor jou?

'Dan zie ik het gebouw voor me, en al mijn vrienden uit de musicalklas. Ik word er erg blij van, want daar gebeuren de leuke dingen. We zingen, dansen, doen toneelspelletjes, mogen zelf dingen verzinnen. Door goed te oefenen maken we toneelstukjes met elkaar, leren we beter te bewegen en goed te ademen om onze stem te gebruiken. Ik zit in groep acht en we organiseren een bonte avond. Daarbij heb ik alle pasjes van een dansje bedacht, dat had ik nooit gekund zonder de toneelschool.'

Heb je een droomrol?

'Ik heb een favoriete serie boeken. Ze heten De boeken van het begin en gaan over drie kinderen. Zij hebben geen ouders en wonen in verschillende weeshuizen. Op een gegeven moment komen ze op een afgelegen plek een man tegen, die blijkbaar de veroorzaker is van het feit dat ze geen ouders meer hebben. Verder wil ik het verhaal niet verklappen. De boeken zijn nog niet verfilmd, als dat zou gebeuren, is de rol van het elfjarige zusje mijn droomrol. Zij is een beetje hard, gooit stenen omdat ze gepest wordt, ze is fel, maar eigenlijk heel erg lief. Als ik lees stel ik me voor dat ik haar ben.'

Wat wil je later worden?

'Het allerliefste een filmactrice. In spannende avonturen-films met een heleboel actie. Bijvoorbeeld Harry Potter. Daar had ik graag Luna Leeflang of Nymphadora Tonks gespeeld. Luna is heel dromerig, vrolijk, huppelt de hele dag en is een beetje gek. Nymphadora is super cool, grappig, gek en kan alles veranderen. Ik houd heel erg van fantasie. Als dat niet lukt word ik graag juffrouw. Ik kijk zelf erg kritisch naar alle juffrouwen en meesters en denk dan vaak 'ik zou het zo doen', in ieder geval anders. Ze zijn zo dwingend, streng en we moeten dit en dat. Ik zou eerder de leerlingen proberen te helpen, ieder op zijn eigen tempo, de opdrachten moeten wel af, maar ik zal niet zo met mijn vinger wijzen.'

► Op 7 maart 2014 wordt het Cultuurhuis Garenspeerij na een verbouwing heropend. Er zijn vier vaste bewoners: Kunstpuntgouda, StudioGonz, Netwerk Amateurkunst en wij.

EEN DAGJE OP DE SET MET...

En alweer zo'n leuke oud-leerling. Acteur Leendert de Ridder speelt de rol van Mees Kees in de nieuwe familiefilm **Mees Kees langs de lijn** rond kerst te zien in de Nederlandse bioscopen.

Producent is Paul Voorthuysen en distributeur Entertainment One. Het script is net als de vorige drie films geschreven door Tijs van Marle. Ook de auteur van het boek, Mirjam Oldenhavé, is er natuurlijk bij betrokken. Leendert is nu 26 jaar oud en speelde van 1999 tot en met 2008 bij het Jeugdtheaterhuis. Hij groeide op in Krimpen aan de Lek en woont nu in Amsterdam. Hij volgde de Amsterdamse Toneelschool & Kleinkunstacademie.

Mees Kees spelen. Hoe leuk is dat?

Leendert: 'Ik vond de Mees Kees-films altijd al fantastisch, dus vind het te gek dat ik nu het stokje mag overnemen en zelf elke dag in de Mees Kees-wereld mag stappen. Vooral ook omdat de andere volwassen acteurs (o.a. Sanne Wallis de Vries, Raymonde de Kuyper) en de kinderen echt geweldig zijn om mee te spelen.'

De ene dag 20 honden op de set, de andere dag een scène met 50 bejaarden en dan weer tientallen peuters als figurant.

Mees Kees is van en voor iedereen en het is te gek om dat elke dag mee te maken.'

Leendert neemt ons mee naar de set. Kijk maar!

Hoogtevrees, veilig aan een touw

Professionele acteurshonden

Paraplu tegen de zon

Waar moest ik nou staan?

Nasynchronisatie

MEEES KEESSSSSSSS!

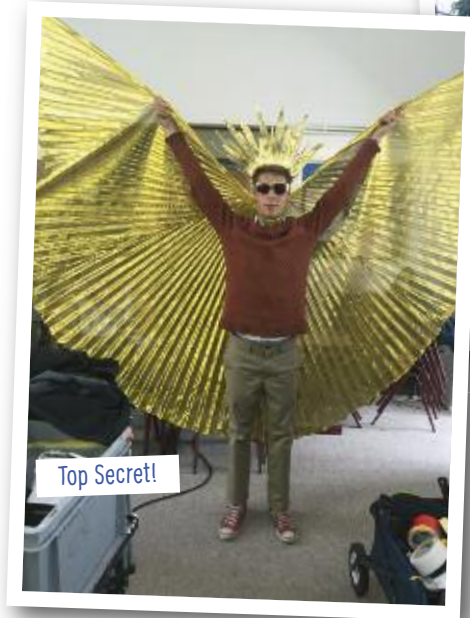
Jeugdtheaterhuisreunie op de set

Scène vrij tussendoor? Meekijken!

Altijd feest met 6B

Top Secret!

Als je kuif maar goed zit

Regisseur legt de scène uit

Lekker warm middageten

‘Het was een soort dubbelleven’

Het had niet veel gescheeld of Hanna van Vliet had geen auditie gedaan voor de *Canterbury Tales*, een van de grote zaalvoorstellingen van het Jeugdtheaterhuis.

Dan had haar carrière er zeer waarschijnlijk heel anders uitgezien.

De brief met de uitnodiging lag al in de prullenbak.

Wie het papiertje eruit heeft gevist, kan Hanna zich niet meer herinneren. Wel is duidelijk dat de beslissing om te auditeren haar veel heeft opgeleverd. ‘Het heeft mijn leven veranderd en richting gegeven. Het is heel bijzonder wat het Jeugdtheaterhuis doet met die grote voorstellingen, heel professioneel. Hier is mijn passie voor toneelspelen en de wereld daaromheen ontstaan; is het vuur aangewakkerd.’

Wat kan de nu 24-jarige actrice zich herinneren van haar kennismaking met het Jeugdtheaterhuis? ‘Ik kreeg al vanaf mijn zesde jaar toneellessen en was thuis ook altijd bezig met toneelstukjes. Op mijn negende kwam het Jeugdtheaterhuis naar Gorinchem. Daar stond plezier in spelen voorop in plaats van presteren. We kregen zang, beweging – dat vond ik het minst leuk – en spel. Daarom heb ik uiteindelijk toch die auditie gedaan.’

Vanaf dat moment – Hanna was toen veertien jaar – reisde ze vrijwel elk weekeinde heen en weer tussen haar woonplaats Gorinchem en de repetities in Gouda en veranderde haar droom om dierenarts te worden in de wens om te schitteren in de spotlights.

‘Ik hou niet van vroeg opstaan, maar heb geen enkele negatieve herinnering aan die wekelijks vroege en lange reizen. Achteraf vind ik het fascinerend hoe ik dat heb volgehouden. De discipline die ik had voor toneel,

had ik echt niet voor school. Het was een soort dubbelleven. Alles leek te kunnen in Gouda. Er waren veel leuke mensen uit verschillende steden, waardoor mijn wereld groter werd. We hadden natuurlijk ook feestjes en logeerpartijtjes. Het waren de leukste avonden uit mijn leven. In het Jeugdtheaterhuis had ik een veel groter sociaal leven dan ik ooit in de Gorcumse disco had kunnen hebben.’

‘Je hebt nog niet eens je diploma!’

Al in het jaar voor haar eindexamen aan het Gymnasium Camphusianum deed ze mee aan de eerste auditieronde voor de Amsterdamse Toneelschool & Kleinkunst-academie. ‘Ik wilde het stiekem even ervaren. Na die eerste ronde riepen ze me terug en vroegen: wat doe je hier nu al? We wilden je doorlaten, maar je bent veel te jong. Je hebt nog niet eens je diploma!’ Het jaar erop deed ze alsnog auditie en werd aangenomen. ‘Het leven met toeren langs alle theaters. Voor mij was het volkomen vanzelfsprekend dat ik dat wilde doen.’ Hanna is niet het enige veelzijdige talent uit haar lichting van het Jeugdtheaterhuis ‘Mijn beste vrienden zijn de mensen van toen, zoals regisseur Loek de Bakker en zangeres Maaïke Ouboter. Ik vind het ontroerend dat zij ook allemaal aan het professionaliseren zijn.’ ➔

Ze noemt het Jeugdtheaterhuis een inspirerende plek. Je leert er plezier hebben in wat je doet, creatief bezig zijn, zelfvertrouwen opbouwen. Het verbaast me niet echt dat de mensen met wie ik al die weekeinden heb gerepeteerd en gespeeld nu ook in het vak zitten. Zij voelden en voelen als zielsverwanten.'

'Spelen met mooie taal zoals van Tsjechov'

Hanna speelde sinds haar afstuderen in 2014 onder meer in *Pippi de Musical* – 'de stoerste en innemendste Pippi Langkous ooit' aldus recensenten – in tv-series en had een jaar lang een hoofdrol in de musical *De Tweeling*. Haar levensgrote portret hangt samen met dat van haar 'tweelingzus' Rosa da Silva en 'pleegmoeder' Doris Baaten prominent in het trappenhuis van het DeLaMar

Hanna in *Chatroom*

Theater in Amsterdam. 'Superleuk en leerzaam', omschrijft ze die periode.

Graag zou ze een stuk spelen van een grote schrijver, met mooie taal, zoals Tsjechov. 'Om me weer even onder te dompelen in een mooie tekst en daarin te zoeken naar een rol. Veel rollen die ik tot nu toe gespeeld heb gingen vaak niet zo diep in op de tekst, maar vooral op de vorm. De afwisseling is leuk. Autorijden leer je pas echt als je het veel doet. Datzelfde geldt voor acteren. En of je nu speelt met gevestigde of minder gevestigde regisseurs en acteurs: het gaat erom dat je iets moois neerzet en nog belangrijker is dat de mensen het mooi vinden.'

Contact met het Jeugdtheaterhuis is er nog altijd. 'Theo Ham is heel betrokken bij wat we doen en komt kijken bij voorstellingen. Ik beschouw hem echt als mijn toneelvader. Ook Annelies, Hedwig, Marian; aan iedereen heb ik warme herinneringen.' *

💡 Hanna ken je ook van

Canterbury Tales, *Chatroom* en *Jan Steenstraat 1* (voorstellingen van het Jeugdtheaterhuis), *Pippi de Musical* (Senf theaterproducties), *Momo* (Theatergroep Kwatta), *Twenty Up* (zelfgeschreven voorstelling), *Op de Bodem* (Orkater), *Wreed en Teder* (De Toneelschuur), *Moordvrouw* en *Danni Lowinski* (tv-series), *De Tweeling* (musical, De Stichting Theateralliantie).

In februari 2017 staat ze opnieuw in het DeLaMar Theater. Dit keer met Paul de Leeuw, Freek Bartels en Alex Klaassen: 'Een van mijn helden'.

Ook is ze in 2017 te zien in bijrollen in de speelfilms *Broers* van Bram Schouw en *Ron Goossens*, *low budget stuntman* van Steffen Haars en *Flip van der Kuil*, de makers van de New Kids-films.

BENTE VAN ARKEL (21): VAN MEESPEELKIND TOT DOCENT

Bente van Arkel zat in groep 7 toen ze van haar basisschool een brief van het Jeugdtheaterhuis kreeg; 'of ik auditie wilde doen om mee te spelen in de professionele voorstelling *Aap!*' Begonnen als 'meespeelkind' is ze nu docent bij ons.

'Twee weken repeteerden we op school scènes en zongen. Ik hoor het nog: **voeten doe de stap en wees niet bang, ik ben erbij, ik ben er altijd bij.**' En daar stond ik dan uiteindelijk driemaal in de Goudse Schouwburg. Het daverende applaus spoelde als een regenboog over mij heen. Iets in mij was zielsgelukkig. Hier wilde ik mee verder.'

En dat gebeurde. Een jaar later stapte ze bij het Jeugdtheaterhuis in Gouda naar binnen om lessen te volgen. 'De

opleidingsjaren brachten mij de bevestiging hoe mooi theater is. Duiken in een wereld, deze een tikkeltje op z'n kop gooien en het delen met anderen. Ik leerde verschillende facetten van theater en het gaf mij ook in het dagelijks leven het vertrouwen te genieten en te gaan voor wat er is of kan komen. Na zelf een hoofdrol te hebben gespeeld in een grote productie van het Jeugdtheaterhuis wist ik het zeker: dat zielsgelukkige gevoel bij *Aap!* wil ik ook anderen geven. Dus startte ik, na een intensieve auditie, de opleiding tot Docerend Theatremaker aan de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht.'

En nu? 'Nu ben ik begonnen als docent/locatieleider in Leiden waar ik nu de leerlingen meeneem naar een wonderlijke wereld waar alles even door elkaar geschud mag worden. Heerlijk.'

naam: Robin Steerenburg
leslocatie: Maassluis
leeftijd: 18 jaar
leerjaar: productieklass

'Mijn zelf-vertrouwen is enorm gegroeid'

Heb je een inspiratiebron?

'Ik ga graag naar het theater en dan het liefste naar musicals. De combinatie spel en zang spreekt mij erg aan, maar dan wel de wat serieuzere, dramatische stukken. Bijvoorbeeld *Miss Saigon* of *Soldaat van Oranje*.'

En hoe nu verder?

'Ik heb auditie gedaan op de HKU voor de acteursopleiding, ik wil dus graag acteur worden. Een die subtiel een emotie weet over te brengen door middel van realistisch spel, gevoel voor humor en een perfecte timing. Tijdens die auditie deden we oefeningen die ik al eerder had gedaan bij het Jeugdtheaterhuis, dus gelukkig viel dat niet rauw op m'n dak.'

Wat ben je wijzer geworden?

'Mijn zelfvertrouwen is enorm gegroeid, waardoor ik nu ook sterker in mijn schoenen sta zodra ik voor een grote groep moet praten. En ik ben ervan overtuigd geraakt dat je altijd alles moet proberen. Dan zal je zien dat het lukt.'

Nog een wens voor het Jeugdtheaterhuis?

'Dit is hoogstwaarschijnlijk mijn laatste jaar op het Jeugdtheaterhuis. Ik doe nu examen in 6VWO en heb mijn hele middelbare school periode op het Jeugdtheaterhuis gezeten, verschillende producties gemaakt en ik kijk er met een fijn gevoel op terug. De lessen waren een soort vlucht uit m'n dagelijkse bubbel. Daarom hoop ik ook dat jongeren toneel en kunst als iets belangrijks zien voor de rest van hun verdere leven. Vaak zien zij kunst als iets vreemds, raars en engs, terwijl het tegendeel waar is. Kunst is voor iedereen, je moet alleen even zoeken wat er bij je past.'

‘Bij het Jeugdtheaterhuis kun je ontdekken wie je zelf bent. Cruciaal in een tijd waarin vloggers en beroemdheden je proberen te vertellen wat je belangrijk en mooi moet vinden’, vindt onze minister van cultuur en onderwijs. Het Jeugdtheaterhuis in gesprek met Mariëtte Bussemaker.

‘Op toneel zou ik graag een vogel zijn’

foto: Henriette Guest

Het Jeugdtheaterhuis is er voor kinderen die bezig willen zijn met theater en helpt hen zichzelf te ontdekken en te vormen. Kunst als bron om te leren. Wat vindt u van onze missie?

‘Cultuureducatie is ontzettend belangrijk voor de vorming van jonge mensen. Het stimuleert de creativiteit en samenwerking en brengt daarmee onontdekte talenten tot ontwikkeling. Kinderen kunnen daar hun hele leven veel plezier van hebben. Je kunt ook ontdekken wie je zelf ben en dat is enorm belangrijk in een tijd waarin vloggers en beroemdheden je proberen te vertellen wat je belangrijk en mooi moet vinden. Ga liever op zoek naar je eigen voorkeuren en fascinaties. Een diversiteit aan passies en talenten maakt de wereld een bijzondere en kleurrijke plek.’

Het Jeugdtheaterhuis speelt ook op scholen om kinderen kennis te laten maken met kunst en cultuur. Zou u meer scholen daartoe willen aanzetten of cultuureducatie willen verplichten?

‘Ik vind het belangrijk dat ieder kind in aanraking komt met verschillende vormen van cultuur. Ook kinderen die dat niet van huis uit meekrijgen. Ik moedig dan ook alle

Minister Bussemaker: ‘Ik hoop dat het Jeugdtheaterhuis nog lang bestaat’

scholen in Nederland aan om zich hier actief voor in te zetten. Daarmee gaat het voor mij niet alleen om het zien en beleven van culturele uitingen, maar ook het beoefenen ervan. Theater is een discipline die samenwerking stimuleert. Je leert naar elkaar luisteren en kan je even in een andere wereld wanen. Daardoor leer je de wereld te zien vanuit een ander perspectief. Dat is enorm belangrijk in een samenleving waarin scheidslijnen steeds vaker lijken te overheersen.’

Voor beter muziekonderwijs in het basisonderwijs trekt u 25 miljoen uit. Waar blijft toneel?

‘Veel leraren geven aan geen muziekles te durven geven. Dat vind ik zorgelijk en daarom heb ik geld vrijgemaakt om het muziekonderwijs te verbeteren. Met de subsidie kunnen scholen de deskundigheid van hun leerkrachten vergroten. Muziek is iets dat je van jongs af aan met elkaar kan doen. Ook als je niet dezelfde taal spreekt, kun je muziek met elkaar maken. Dat vind ik heel mooi.’

Minister Bussemaker moedigt scholen aan om aandacht te besteden aan cultuur.

Minister Bussemaker vindt Nasrdin Dchar een bijzondere acteur.

Bij cultuuronderwijs zijn meerdere disciplines van belang. Iedereen een ander talent en een andere manier om zichzelf te kunnen uitdrukken: van dans tot beeldende kunst, van film tot poëzie. Ik stimuleer daarom de ontwikkeling en verankering van cultuuronderwijs op basisscholen. Scholen en instellingen zijn samen bezig met de professionalisering van leraren, het ontwikkelen van eigen instrumenten om cultuuronderwijs vorm te geven. Het programma loopt al sinds 2013 en deze aanpak zet ik de komende vier jaar voort.'

'Ik hoop dat het Jeugdtheaterhuis een onuitputtelijke bron blijft'

Welke toneelrol zou u willen spelen?

'Er zijn zo ontzettend veel prachtige toneelstukken met zoveel bijzondere rollen dat het lastig is daar één rol uit te kiezen. Het mooie aan toneel is dat je in de huid van iemand anders kan kruipen. Je even kan doen alsof je de wereld vanuit een ander perspectief ziet en even doen alsof je in iemand anders zijn schoenen staat. Als ik zou mogen kiezen wat voor rol ik mag spelen, dan wil ik iets totaal anders doen dan in het normale leven.'

Een dier uitbeelden, welke zou dat zijn?

'Ik denk dat ik dan een vogel zou willen zijn. Misschien is dat vooral omdat het me prachtig lijkt om te kunnen

vliegen. Om even de vrijheid te ervaren die je ook ervaart tijdens het spelen van een toneelstuk. Alle regels vergeten en gewoon je door de wind laten meevaren naar waar de wind je op dat moment heen voert.'

En uw favoriete toneelspeler?

'Ik vind Nasrdin Dchar een heel bijzondere acteur. Hij heeft een aantal jaren geleden een Gouden Kalf gewonnen voor zijn rol in de film *Rabat*. Daarnaast staat hij op de planken en maakt prachtige voorstellingen. Zo heeft hij een voorstelling gemaakt over zijn moeder, Oumi, waarin hij haar verhaal vertelt en daarmee dat van een hele generatie Marokkaanse vrouwen. In die voorstelling kom je veel over het verleden van zijn moeder te weten, en tegelijk krijg je ook een inzicht in hoe het er in een Marokkaans gezin aan toe gaat. Nasrdin Dchar is een geweldig voorbeeld van iemand die uitdraagt dat culturele verschillen iets zijn dat je in een land als Nederland mag vieren.'

Wat wenst u het Jeugdtheaterhuis toe?

'Ik hoop dat het Jeugdtheaterhuis nog lang zijn deuren blijft openen voor kinderen en jongeren, zodat zij in het theater hun talenten kunnen ontdekken. Daarnaast wens ik alle docenten, medewerkers, kinderen en jongeren die betrokken zijn bij het Jeugdtheaterhuis, enorm veel energie, enthousiasme en creativiteit toe. Ik hoop dat het 'huis' een onuitputtelijke bron blijft om te leren.'

‘Veel meer dan alleen acteren’

Het lijkt een logische stap. Als je grote zus, waar je tegenop kijkt, toneelles volgt bij het Jeugdtheaterhuis wil je als klein broertje niet anders. En als je ouders dat dan ook nog eens stimuleren, zit er niks anders op. Je gaat op toneel.

Zo verging het oud-leerling Oscar Aerts (26), toen hij het voorbeeld van zijn zus Kathinka volgde en terecht kwam bij het Jeugdtheaterhuis. Vandaag de dag kennen de meeste mensen Oscar van zijn rol als Vincent Muller in de populaire soapserie Goede Tijden Slechte Tijden en van zijn deelname aan Expeditie Robinson in 2015. Twintig jaar geleden begon Oscar als zevenjarig jongetje aan zijn allereerste les bij het Jeugdtheaterhuis, met een rijke carrière als acteur tot gevolg.

Het was niet alleen zijn zus die ervoor zorgde dat Oscar naar het Jeugdtheaterhuis ging. ‘Mijn zus kwam natuurlijk ook niet zomaar bij het Jeugdtheaterhuis terecht. Mijn ouders hebben dat heel erg gestimuleerd. Die vonden het belangrijk dat wij met kunst en cultuur in aanraking kwamen en ons op die manier konden ontplooiën.’ Wat hij zich nog kan herinneren van die eerste jaren? ‘De woensdagmiddagen. De speelleerklas was dat. Twee uur toneelles in de oude Garenspeerij in Gouda.’

Vanaf het begin zat Oscar samen in een groep met Robert de Hoog en gedurende hun tijd bij het theaterhuis waren zij onafscheidelijk. ‘Elk jaar, als de inschrijf-formulieren weer op de mat vielen, belde ik eerst Robert om te vragen of hij nog een jaar ging. Als jij gaat, ga ik ook, dat principe.’ Ze stroomden door naar de zaterdagen, waar Oscar zelfs zijn voetbal voor opzegde.

‘Voetbal was destijds heel belangrijk voor me, dus dat zegt wel wat.’ Het ging er een aantal jaar zo aan toe, tot Oscar in 2003 de kans kreeg om mee te spelen in een grote zaalvoorstelling. ‘Mijn eerste voorstelling met het Jeugdtheaterhuis was *De Ramayana*. Daarna heb ik nog in *Aap!* gespeeld. In mijn laatste jaar heb ik ook in een kleine voorstelling gespeeld, *Dani Benoni*.’ De warmste herinneringen die hij daaraan heeft? ‘Natuurlijk het spelen van die voorstellingen voor volle zalen, maar het is meer dan dat. Zo’n voorstelling spelen was meer dan acteren alleen. De busreizen die we met zijn allen maakten naar de theaters, het kattenkwaad dat we uithaalden, het was een fantastische ervaring.’ →

Oscar in *Dani Benoni* van het Jeugdtheaterhuis

Al die ervaringen die ervoor hebben ervoor gezorgd dat Oscar in 2007 auditie deed voor de Theaterschool in Amsterdam. 'Ik kon ook niet veel anders', grapt hij. 'Toneelspelen was wat ik mijn hele leven had gedaan en het gevoel van spelen voor publiek, in uitverkochte grote zalen, dat was ongelooflijk.' Hij werd direct aangenomen en studeerde in vier jaar af. Tijdens zijn opleiding liep hij stage bij het Nationaal Toneel en direct na zijn opleiding speelde hij bij Vis à Vis in de locatievoorstelling Hart. Daarnaast richtte hij een eigen collectief op, de Hartenjagers, en speelde hij bij Toneelgroep Oostpool een voorstelling op Theaterfestival De Parade.

'Met Ronnie Flex in Expeditie Robinson'

Waar zijn voorkeur ligt? Dat kan Oscar Aerts niet zeggen. 'Ik vind film en televisie op dit moment heel erg leuk om te doen. Maar ik sluit niet uit dat ik over een tijd weer het theater in ga. Het liefste wat ik wil is gewoon mooie dingen maken. Of dat nou film, televisie of theater is.' In zijn huidige werkveld komt hij regelmatig in aanraking met mensen die vanuit het Jeugdtheaterhuis doorgestroomd zijn naar toneelscholen, toneelgezelschappen en professionele film- en televisieprojecten. Zo zat Oscar samen met Ronnie Flex op een eiland tijdens Expeditie Robinson en werkt hij momenteel aan een project met Esmée van Kampen. 'Dat is alleen maar herinneringen ophalen. Met Ronnie

Flex heb ik het op dat eiland heel veel over het Jeugdtheaterhuis gehad en ook nu ik weer samenwerk met Esmée gaan we van anekdote naar anekdote.'

Het Jeugdtheaterhuis was dus een broedplek geweest voor Oscar, waar hij zich ten volle heeft kunnen ontplooiën. 'Het was echt mijn tweede thuis, hoe cliché dat ook klinkt. Het was een plek waar ik helemaal mijzelf kon zijn en waar je omging met mensen waar je op de middelbare school helemaal niet mee om zou gaan. Op school was ik best een beetje de stoere jongen en met die vrienden hing ik soms rond in Gouda. Af en toe kwam je dan iemand tegen van toneel in een legerbroek en met bij wijze van spreken een hanenkam waar ik gewoon een gesprek mee voerde. Mijn vrienden van school vonden het dan raar dat ik met zo iemand praatte, maar ik trok me daar niks van aan. Bij het Jeugdtheaterhuis maakte het niet uit dat je anders was of je er anders uit zag. Je maakte samen mooie dingen, dat is wat telde en dat is waarom het Jeugdtheaterhuis nog lang moet blijven bestaan.' *

💡 Oscar ken je ook van

De films *Homies* (als Ferry), *Mannenharten* (barman) *Quiz* (rol At-er), *Gooische Vrouwen* (Bastiaan), *De Rode Loper* (Alex), *Skin*.
Televisie: *Goede Tijden, Slechte Tijden* (Vincent),
Van God Los-Loverboys, *Danni Lowinski*, *Doctor Cheezy*, *Moordvrouw* (Rene), *Seinpost Den Haag* (Dragan).
Theater: *Hart*, *Dreigroschenoper*, *Iedereen behalve ik*, *Truckstop*.

'Klanken proeven en woorden voelen'

De allereerste tekst (jawel, pre-historisch) die ik voor het Jeugdtheaterhuis schreef, ging over Adam en Eva, de eerste mensen voor wie alles nieuw is, ook de woorden die ze gebruiken voor al die nieuwe dingen. Als je je voorstelt dat een woord voor het eerst uitgevonden wordt, dan kun je haast voelen hoe dat woord een nieuw lijntje legt tussen je mond, je oor, dat wat je ziet en de plek in je hoofd waar je er iets mee bedoelt. Je moet er wel even de tijd voor nemen. En dat proeven van een klank en luisteren en ondertussen voelen wat het betekent, ik geloof dat dat het lekker maakt om te schrijven en om te spelen.

Oefeningen

Een woord voor het allereerst als start voor een mini-scène

Ga op zoek naar een bestaand woord dat je goed vindt, omdat het lekker klinkt, omdat het keihard of raadselachtig is of omdat het precies zo klinkt als dat wat het is. Dit woord ga je in een paar regels dialoog opnieuw uitvinden, alsof het voor het allereerst in onze taal gebruikt wordt.

Bedenk een situatie waarin iemand dit woord zo hard nodig heeft, dat hij of zij het ter plekke uitvindt. Begin met dat idee aan een korte dialoog rond dit woord. Begin meteen in de situatie. Laat de tweede persoon reageren op het nieuwe woord. Schrijvend kunnen de situatie en de personages veranderen of duidelijker worden. Schaaf het met die nieuwe vondsten bij en maak er een kleine dialoog van.

Ik koos **Koekeloeren**. In welke situatie heb je dat nodig? Een jongen zit iets genants te doen, dan merkt hij pas dat zijn moeder staat te kijken. Zeker, vrij vanzelfsprekend waar dat dan over gaat en niet zo geschikt om te spelen. Maar vooruit – ik denk alleen hoe hij omkijkt en zoekt naar het goede woord dat hij zijn moeder in het gezicht kan spugen. En dan zie ik dat hij zich pas echt betrappt voelt als hij als 15-jarige met zijn speelgoed-auto's zit te spelen. Dat is best te gebruiken.

De voorstelling *Aap!* was gebaseerd op een heel oud Chinees verhaal, een enorm verhaal met heel veel gebeurtenissen. Het is een verhaal van een reis vol wonderlijke vrije gebeurtenissen. Er zitten een paar reisgenoten in die **Zand en Varken** heten. Die namen staan voor een manier van doen, voor hoe zij omgaan met de dingen. Dat zit 'm in hoe direct of juist ontwijkend ze reageren, en in de woorden die ze

daarvoor gebruiken. En bij Varken en Zand vooral ook in wat ze belangrijk vinden en waar ze naar op zoek zijn in het leven.

Twee karakters in gesprek

Neem een krant en zoek in de foto's twee heel verschillende mensen uit. Geef ze een (bij)naam die hen direct typeert, dus eerder Rauwe dan Frits, eerder Nagelviltje dan Corine. Zet ze bij elkaar op straat in een situatie waarin ze met elkaar in botsing komen. De een laat bijvoorbeeld iets belangrijks vallen en de ander raapt het meteen op. Of de een is aan het werk en de ander loopt er dwars doorheen. Het hoeft geen topsituatie te zijn.

Schrijf tien regels dialoog. Probeer in de woorden die je kiest de twee verschillende karakters te tonen in hun manier van praten en reageren.

Het fijnste aan schrijven is als de personages op elkaar gaan reageren en de gebeurtenissen en de figuren jou, terwijl je zit te schrijven, meenemen. Er komt iets tevoorschijn wat je niet bedacht had. Dan laten de figuren uit je eigen tekst je hoekjes en betekenissen in het verhaal ontdekken die je nog helemaal niet kende. En bij het Jeugdtheaterhuis komt er altijd nog veel meer bij als de tekst gespeeld wordt. Want er wordt zo gewerkt met de tekst, gezocht en nagedacht over wat er achter die woorden kan zitten, dat er bij het spelen nieuwe betekenissen tevoorschijn komen. En grapjes, spanningen en tegenstellingen die je als schrijver nog helemaal niet ontdekt had.

Reden genoeg om het ook eens te proberen. Vaak duurt het wel even, voor je een beetje los van de grond komt en de tekst jou meeneemt, maar je weet maar nooit, misschien gebeurt het ineens!

naam: Shanoa Huiberts
leslocatie: Alphen a/d Rijn
leeftijd: 15 jaar
leerjaar: De vloer op

'Bij improvisatiespel kan er veel of heel weinig gebeuren'

Heb je een inspiratiebron?

'Ik lees veel quotes, one-liners en korte teksten op internet. Daar haal ik veel inspiratie uit voor zowel het toneelspelen als het dagelijks leven. Ze werken als een soort eyeopener en een bevestiging. Sinds ik op de middelbare school zit ben ik een tijdje mezelf kwijt geweest. Die quotes hebben mij erg geholpen en inzichten gegeven. Het is bijvoorbeeld niet jou probleem als mensen je niet mogen, je moet jezelf accepteren om wie je bent. Door toneel te spelen kom je er ook goed achter wie je bent. Speel je een karakter of speel je jezelf? Het is heel erg belangrijk om jezelf te zijn! Een quote die mij erg inspireert is 'Don't loose yourself trying to be everything to everyone' of 'Love with your heart, not with your eyes'.'

Improviseren of werken met een script?

'Ik zit nu in het leerjaar *De vloer op*, waarin we met een groep van zestien spelers tussen de 13-16 jaar oud veel improviseren. We werken met een klein decor, veel stoelen en een paar rekvisieten, zonder script of tekst. Dat maakt elke les verschillend, uitdagend en heel interessant. Bij improvisatiespel kan er heel veel of heel weinig gebeuren, waardoor je, je goed moet concentreren. In deze groep maken we ook veel woordgrappen, waardoor we soms met z'n allen, terwijl we aan het spelen zijn, keihard moeten lachen. Dat mag natuurlijk gewoon, alleen dat zal minder snel gebeuren als bij het spelen met een script. Daar kan je, je veel beter voorbereiden en je nog meer inleven in een karakter.'

Realistisch versus onrealistisch spel?

In de serie *Teen Wolf* en in de vele high school drama-achtige films en series is het script zo geschreven dat fantasie verweven zit in de realiteit. Het is dramatisch spel, met menselijke emoties en gebeurtenissen; een jongen wordt verliefd op een meisje, twee vrienden krijgen ruzie. Alleen, in het geval van *Teen Wolf*, zijn de studenten wel weerwolven, en dat is het fantasie gedeelte. Het is logisch spel, waarin fantasie de werkelijkheid ontmoet. Dat vind ik super leuk! Mocht ik ooit filmactrice worden, dan wil ik in dat soort films spelen.'

DE JEUGD HEEFT DE TOEKOMST

JEUGDTHEATERHUIS VAN HARTE GEFELICITEERD MET 25 JAAR THEATER MAKEN!

BEKIJK ONS VOLLEDIGE THEATERPROGRAMMA OP [THEATERCASTELLUM.NL](http://theatercastellum.nl)

CASTELLUM
THEATER • CINEMA • ETEN & DRINKEN

**Al 25 jaar
een goed
theaterhuwelijk!**

De Goudse Schouwburg en Het Jeugdtheaterhuis zijn al 25 jaar *a match made in heaven* en daar zijn we trots op. Jeugdtheaterhuis, gefeliciteerd met jullie jubileum!

— DE GOUDSE SCHOUWBURG —

LUXOR
THEATER ROTTERDAM

LUXOR

*Gefeliciteerd
met jullie*

25

JARIG JUBILEUM

naam: Steven Boonk
leslocatie: Alphen a/d Rijn
leeftijd: 14 jaar
leerjaar: De vloer op

'Arjen Lubach is komisch en snel'

Waar denk je aan bij het Jeugdtheaterhuis?

'Ik vind het leuk om 'lekker gek te doen'. Op school kan je niet altijd jezelf zijn. In de improvisatiegroep zitten alleen maar mijn soort mensen. Dat is zo ontzettend gaaf! Ik heb er een enorme vriendengroep en we zitten al zo'n zes jaar met elkaar op toneel. Nu gaat het veel om improviseren. Ik houd van 'grapjes pompen' en van spel met een vette lach. Een grap is het mooist als die spontaan komt. Dat gebeurt dan ook veel tijdens de lessen. Daarnaast ben ik dyslectisch, dus werken met teksten vind ik lastig. Gelukkig hebben we dat niet nodig tijdens het improviseren.'

Heb je een inspiratiebron?

'Arjen Lubach! Hij is grappig, scherp en komisch. Daarnaast steekt hij de draak met de realiteit en achter elke grap zit een boodschap.'

Zijn tv-programma 'Zondag met Lubach' is mijn favoriet. Ik heb er inmiddels al zes keer in het publiek gezeten, geweldig! Voor school moest ik een dag ergens stage lopen, ik heb de stoute schoenen aangetrokken en hen een mail gestuurd. Wat denk je?! Ik heb een opnamedag mee mogen lopen, voor- en achter de schermen mogen kijken en natuurlijk een paar vragen aan Arjen mogen stellen. Hij gaf mij nog een waardevolle tip 'Als je iets heel graag wilt, moet je zoeken op plekken waar je het niet verwacht. Altijd je ogen open houden! Als je me vraagt hoe ik later zou willen zijn, dan wil ik zijn zoals Arjen. Scherp, humoristisch en doordacht.'

Emoties...

'Bepaalde frustraties vind ik lastig om te spelen. Stiltes durf ik wel te laten vallen, alleen een karakter met een bijtende, opgekropte emotie vind ik lastig om te spelen. Die emotie ligt dan verborgen onder een laag andere emoties, waardoor ik deze niet duidelijk kan spelen. Ik houd meer van spel met juist een duidelijk conflict en een geladen spanning. Waarbij de emotie de hele ruimte vult. Het zal wel een kwestie van ervaring zijn om daar goed in te worden. Gelukkig leren we veel.'

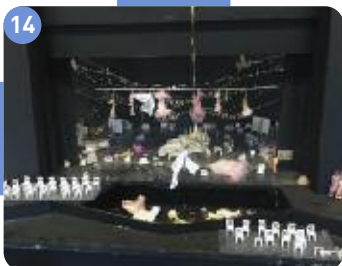
Je zal er maar werken!

Oud-Jeugdtheater-leerling Karsten Stouten is dertig jaar en productie leider bij het Nationale Opera en Ballet. Het theater in Amsterdam dat speciaal gebouwd is voor het opvoeren van opera's, balletten en andere vormen van muziektheater. Dat is een topbaan. En dat laat hij met foto's graag aan ons zien!

Maar eerst nog even uitleggen. Wat doe je dan precies? 'Ik ben een soort manager bij het maken van een voorstelling, die ervoor zorgt dat anderen de voorstelling kunnen maken. Een regisseur en zijn ontwerpers (samen het artistieke team) hebben een idee hoe een voorstelling eruit moet komen te zien. Ik ben dan de schakel tussen dat

artistieke team en het team van specialisten op het gebied van decor, rekvisieten, speciale effecten, kostuums, kap en grime, licht, geluid, video, ect om de ideeën te realiseren. En de productie leider bewaakt dat dit op tijd en binnen het budget gebeurt. Om een indruk te krijgen. Het produceren van een opera kost ongeveer een jaar tijd.'

- 1 Le Nozze di Figaro - Bouwtekening Burcht met daarop waar iemand moet kunnen staan
- 2 Theatre of the World - Bouwdag in Carre - de portaal wordt ingepakt
- 3 Algemeen - Werkbezoek in het decorateliër (op de achtergrond de panelen voor op de burcht)
- 4 Le Nozze di Figaro - De burcht wordt geassembleerd
- 5 Le Nozze di Figaro - Kijken naar het model en oplossingen bespreken voor problemen 'in het echt' (1)
- 6 Le Nozze di Figaro - De burcht wordt geassembleerd 'de gedecoreerde kant'
- 7 Le Nozze di Figaro - De burcht wordt geassembleerd 'de technische kant'
- 8 Le Nozze di Figaro - Kijken naar tekeningen en oplossingen bespreken voor problemen 'in het echt' (2)
- 9 Le Nozze di Figaro - Zo moet het dus worden
- 10 Algemeen - In de decoratiewerkplaats (op de achtergrond de panelen voor op de burcht)
- 11 Le Nozze di Figaro - Taarten op het rekvisietenatelier
- 12 Algemeen - Aan de zijkant van het pand
- 13 Don Giovanni - De draaischijf is weer leeg
- 14 Le Nozze di Figaro - Maquette (zonder de burcht)
- 15 Le Nozze di Figaro - De burcht
- 16 Theatre of the World - Applaus!
- 17 Jephtha - Een moderne oplossing voor een oud systeem.
- 18 Rigoletto - Concept presentatie
- 19 Rigoletto - Artistiek team laat zich inspireren door een poppenspeler
- 20 Rigoletto - Proefbouw
- 21 Algemeen - Bij de inleiding
- 22 Jevgeni Onegin - Applaus!
- 23 Le Nozze di Figaro - De burcht in opbouw in de grote studio
- 24 Algemeen - Archiveren!

Production		Project Constructie		Project Logistiek		Project Bouw		Project	
LE NOZZE DI FIGARO									
DNO									
Company		Director/Choreographer		Per		burcht		Description	
Patrick Bannwerf		David Bosch		05				vakkende	
216020									
Drawing nr		Date		Scale		Date		Date	
dNZ-05-T01		25-04-2016		1:25					
Draughtsman		Date		Date		Date		Date	
Revision		Rev date		Rev date		Rev date		Rev date	

Terug op het oude nest, in een andere rol

‘Er is meer dan toneelspelen alleen.’ Het was die ene zin uitgesproken door regisseur Nienke van Spreeuwel in het Jeugdtheaterhuis die Sara Giampaolo (25) als tiener de ogen opende. En dat was mooi.

Ik was achttien jaar en zat in het laatste jaar. Ik speelde al sinds mijn zevende bij het Jeugdtheaterhuis in Capelle aan den IJssel en vond de theaterwereld geweldig. Ik wilde er beroepsmatig in verder. Maar toneelspelen? Nee, dat was het toch niet helemaal voor mij. Ik vond het erg leuk natuurlijk, maar ik had niet de ambitie om per se actrice te worden. ‘Lesgeven en theater maken zijn ook vakken’, zei de regisseur van de eindvoorstelling waaraan we werkten toen ik mijn twijfels tegen haar uitte. Die opmerking was een eyeopener. ‘Dat paste wèl bij mij. Theatermaken en les geven vond ik veel leuker. Ik had geen idee of ik het zou kunnen, maar ik wilde het wel proberen. We werkten op dat moment een jaar lang aan de voorstelling Tussentijd en dat ik vond ik fantastisch. De regisseur was knetter-inspirerend. We moesten alles zelf doen. Van het decor en kostuums maken tot de marketing. Ik genoot van alles even veel.’

‘De bankdirecteur heeft ook baat bij toneelspelen’

Op de Hogeschool voor de Kunsten in Arnhem waar ze in 2013 afstudeerde als docerend theatermaker, voelde ze zich als een vis in het water. Natuurlijk was toneelspelen een belangrijk studieonderdeel. ‘Dat moet je immers beheersen om het aan een ander te kunnen leren.

Maar ook de maakkant en lestechnieken kwamen volop aan bod. Dat vond ik leuk.’

Nu is zij zelf docent en medewerker educatie bij de bureaus van het Jeugdtheaterhuis, Maas theater en dans in Rotterdam. ‘Mijn werkterrein is zeer breed. Van het ontwikkelen van workshops en het bezoeken van scholen tot het les geven aan kinderen en jongeren op scholen en het schrijven en regisseren van mijn eigen voorstellingen. Ik maak onder meer workshops bij voorstellingen van Maas. Ter voorbereiding op de voorstelling zodat de afstand tussen de kinderen en de voorstelling kleiner wordt en zij beter herkennen en begrijpen wat er op toneel gebeurt. Gelukkig is er steeds meer vraag vanuit het basisonderwijs naar kunsteducatie. Jarenlang werd vooral veel belang gehecht aan taal- en rekenonderwijs. Langzaamaan komt het besef terug dat het belangrijk is dat kinderen ook in aanraking komen met kunst en cultuur. Je wordt er immers een rijker mens van en het is goed om jezelf te leren uitdrukken. Theater is een middel waarmee je een verhaal kunt vertellen op een heel andere manier dan wanneer je bijvoorbeeld een presentatie geeft. Ook de latere bankdirecteur heeft baat bij toneellessen die hij in zijn jeugd heeft gehad. En hoewel het in mij geen groot actrice verloren is gegaan, speel ik nog steeds ook zelf toneel. Samen met een groep theaterdocenten. Op een mooi niveau. Om te voorkomen dat we een soort →

sportinstructeurs worden die nooit meer sporten. En het is lekker om je skills op die manier bij te spijkeren.'

'Ik leefde de hele avond toe naar die ene zin'

In alles wat zij doet, is haar passie voor toneel en theater voelbaar. 'Het is dezelfde passie die we als kind al meekregen in het Jeugdtheaterhuis. Ons leven daar was voor ons het allerbelangrijkste wat er was. Ontelbaar veel schoolfeesten heb ik afgezegd omdat ik moest repeteren of spelen in het theater. Ik zie ons nog zitten met z'n allen in de bus op weg door het land om bijvoorbeeld in Emmeloord een voorstelling te spelen. Mijn allereerste rolletje was in de voorstelling *Aap!*. Ik had naast het ensemblewerk één zin: 'Mis je haar?'. En ging er helemaal voor. Leefde de hele avond toe naar die

ene zin. We vonden het Jeugdtheaterhuis allemaal te gek en waren er ontzettend veel uren mee bezig. Vaak meer dan de helft van de week. Ik zag mijn vrienden daar meestal vaker dan mijn ouders.'

Die passie probeert zij op haar beurt weer over te brengen op haar studenten. Onder meer in het Jeugdtheaterhuis. Want zij was afgelopen jaren tijdelijk terug op het oude nest. Weliswaar in een andere rol. Als docent. 'Ik heb tot en met afgelopen seizoen verschillende lesgroepen en twee productiegroepen gedaan.'

Op de plek waar zij als kind haar liefde voor toneel en theater ontdekte. Waar zij voor het eerst applaus in ontvangst nam en vrienden voor het leven maakte, regisseerde en doceerde zij pubers die op hun beurt voor het eerst applaus krijgen. En opnieuw was zij op haar plek. 'Het Jeugdtheaterhuis is een huis. Waar je thuis kunt komen. Zoals je bij je ouders weer thuis kunt komen, ook al ben je al heel lang het huis uit.' *

💡 Sara Giampaolo kennen we van

Het Maas theater en dans in Rotterdam waar zij werkt op de educatieafdeling, lessen ontwikkelt en lessen geeft aan kinderen, jongeren en volwassenen. Het Jeugdtheaterhuis waar zij lesgeeft. De voorstelling *Suja, suja Rotterdam* die zij vorig jaar maakte voor Theater Na de Dam in Amsterdam. De theatrale route met vijftien kinderen en jongeren werd opgevoerd na de dodenherdenking op 4 mei in Delfshaven. De voorstelling *Over hen en waar ze woonden* die zij dit jaar maakte voor Theater na de Dam. De dit jaar door haar geschreven en geregisseerde theatersolo *Een kleine brief aan de grote stad*. Het gelijknamige boek is haar eerste boekproductie geschreven voor Maas theater en dans.

Sara's (3e van links) allereerste rolletje in *Aap!*

naam: Rosa Kuijt
locatie: Capelle a/d IJssel
leeftijd: 15 jaar
leerjaar: productieklas

'Dat ze de haren uit het hoofd trekken'

Wat vind je fijn aan toneelspelen?

'Als ik toneel speel ben ik in een andere wereld en telt alleen het moment. Dat geeft een fijn en vrij gevoel. Alleen ik en het podium. De rest van de wereld lijkt dan stil te staan. En één worden met een personage, het liefst eentje die ver van mijn eigen persoonlijkheid ligt. Dat karakter dan uitpluizen en sterk spel neerzetten.'

Heb je een inspiratiebron?

'Ik kijk veel films en series en als ik dan een goeie scène zie, een die een wow-effect op mij heeft, zet ik het beeld stil, spoel ik de scene terug en doe ik 'm zelf na. Terwijl ik de scène na speel, analyseer ik de karakters, de emoties, de tekst enzovoort. Een serie waarbij ik dat veel doe is Grey's Anatomy, en dan let ik vooral op het karakter Christina.'

Acteren in een film of in het theater?

'Ik las eens een quote: TV will make you rich. Movie will make you famous. Theatre will make you good. Daar ben ik heilig van overtuigd, dus zeker acteren in het theater.'

Heb je een favoriet genre?

'DRAMA! Heftig emotionele scenes, waarin karakters worden verscheurd, in wat voor zin dan ook en dat het publiek de haren uit het hoofd wil trekken. Scènes waarin de spanning te snijden is, waarin moeilijk onderwerpen worden behandeld, intriges en veel emotioneel drama.'

Wat heb je geleerd bij het Jeugdtheaterhuis?

'Dat je niet bang hoeft te zijn om jezelf te zijn en om je te uiten. Ik ben minder bang voor beoordelingen en mijn zelfvertrouwen is sterk gegroeid.'

MAAK JE EIGEN MASKER

wat heb je nodig?

een stuk karton
een schaar

2 elastiekjes
je fantasie

De eerste voorstelling

En toen verder...

'Als je maar vrienden hebt' (1991) is de eerste voorstelling van het Jeugdtheaterhuis. Vriendschap staat daarin centraal. Rik de Lange en Hielke Zevenbergen speelden de hoofdrollen. Wanneer vertrouw je elkaar? Hoeveel laat je dan van jezelf zien en wat vindt de ander eigenlijk van jou? Aan de hand van boekfragmenten belichten Rik en Hielke facetten toen hun vriendschap. Hoe is het ze daarna vergaan?

Rik de Lange: 'De voorstelling was in Gouda een groot succes, de tour door Nederland werd iets minder druk bezocht. Kers op de taart was natuurlijk het optreden in het Royal National Theatre in London. Er zijn maar weinig mensen bij wie dat op het cv staat. Ik heb veel geleerd bij het Jeugdtheaterhuis en heb daar tot op de dag van vandaag profijt van. Ik ben niet bang om voor een groep te staan, beheers verschillende stemtechnieken en ken mijn plek in een groep en op het podium. Ook buiten het theaterhuis had ik veel contact met medeleerlingen. We zijn zelfs nog op een theaterkamp in Frankrijk geweest. Door een verhuizing, andere opleiding en interesses is de vriendschap met ook Hielke uiteindelijk verwaterd. Zo gaat dat toch. Toneel blijft altijd bij me. Nu ook weer in ons gezin. Mijn jongste dochter volgt met veel plezier musicalles.'

Hielke Zevenbergen: 'Toneel heeft een basis voor mijn verdere carrière gelegd. Ik wist wat ik wilde: theater maken in ruime zin. En dat heb ik gedaan. Ik ben afgestudeerd aan de theaterschool Amsterdam, waar ik de mime-opleiding volgde en ben afgestudeerd als beeldend en fysiek theatermaker. In mijn werk als straatfotograaf komt alles samen. Ik zoek naar theatraleiteit in de beeldende kunst en abstracties in het theater. De straat is het theater, de architectuur en het

Rik en Hielke

Hielke en Rik

licht geven vorm en ruimte, mensen zijn hoofdfiguren en figuranten, de camera is de regisseur. Sinds twee jaar zie ik Theo weer. Onze wegen waren een kleine twintig jaar gescheiden. Na veertien jaar intensief samen te hebben gewerkt ben ik als jonge twintiger de wereld in gefladderd om te ontdekken wat daar nog meer voor mooi te vinden was. Nu pakken we de draad weer op en dat voelt heel goed.'

► **Rotterdam.** Voor het eerst in 2014 vindt het Jeugdtheaterhuisfestival plaats in Rotterdam, bij het Maaspodium. In juni verhuist ons kantoor van Gouda hier naartoe.

► Op vrijdag 9 januari 2015 gaat in een uitverkocht Maaspodium de NV Verse Bekken jongerenvoorstelling **Punk Rock** in première.

► **Sluiting.** In 2015 heeft Gorinchem geen geld meer voor ons. Onze locatie gaat dicht.

Fragment uit de eerste voorstelling – scène 8

tekst: Toon Tellegen

Hielke = vlinder

Rik = zwaan

Langzaam zo snel als ze konden

Vlinder: Fladderen, vroeg de zwaan aan de vlinder, hoe doe je dat toch? Dat probeer ik nou zo vaak. Hij steeg op van de grond aan de oever van de rivier en probeerde te fladderen, maar het leek nergens op. Pas maar op. Straks stort je nog neer.

Zwaan: Ik begrijp er niets van.

Vlinder: En toch is het heel eenvoudig. Je moet eerst je gedachten laten fladderen, zwaan. Dan pas jezelf. Kijk je denkt aan honing, hm lekkere honing, en dan meteen daarna denk je aan boomschors en dan aan het nijlpaard en dan aan kroos, aan een krukje, aan zand, aan een schaar, aan rozen, het geeft niet wat, als je maar meteen aan iets anders denk, als je ergens aan denkt...

Zwaan: Dat kan ik niet! Mijn gedachten zijn altijd statig, alsof zij langs lange lanen schrijden en slechts met vaste tussenpozen minzaam knikken naar oude herinneringen.

Vlinder: Je kunt het wel leren.

En zo, op die warme zomerdag, aan de oever van de rivier, kreeg de zwaan les van de vlinder. Hij leerde van de hak op de tak te springen, rommelig te zijn, nooit iets zeker te willen weten, maar ook nooit iets over te slaan. Iets is niets! Maar alles is wel alles.

Zwaan: En niets?

Vlinder: Dat zei ik net. Dat is iets.

Er vielen gaten in de gedachten van de zwaan, flarden raakten er los en woeien weg, en tegen het eind van de middag was niet een van zijn gedachten meer statig of recht. Met grote ogen keek hij om zich heen, zijn hart bonsde, en toen de vlinder hem opeens een duw gaf sprong hij op en fladderde hij rond, totdat hij op de grond viel.

Zwaan: (lacht) Au! (lacht)

Vlinder: Zie je wel! Nu kun je misschien nooit meer over de horizon verdwijnen of boven de wolken opstijgen, en ook zul je misschien nooit meer urenlang kunnen doorvliegen. Maar je kunt fladderen!

De zon ging juist onder en samen fladderden zij een paardebloem door, beschreven lussen tussen de takken van de wilg en wensten elkaar ten slotte geluk met alles.

Zwaan: Wat was alles ook maar weer?

Vlinder: Alles.

Zwaan: O, ja! Hoe kon ik dat nou vergeten.

naam: Emma Pool
leeftijd: 12 jaar
leslocatie: Gouda
leerjaar: Opleidingsklas

‘En dan ook van de trap vallen!’

Wat vind je zo leuk aan toneelspelen?

‘Het bedenken van korte verhaaltjes, waarin toch veel wordt verteld. Met veel emoties, maar ook met stiltes. Ik vind zingen en dansen ook leuk, alleen echt toneelspelen veel cooler. Een personage spelen en daar helemaal in opgaan, je fantasie gebruiken en je er volledig aan overgeven. Op het Jeugdtheaterhuis voel ik mij zo vertrouwd, dat ik dat daar goed kan doen. Je kan er zowel veel leren als je er ontspannen. Zo heb ik er geleerd te zeggen wat ik wil en mezelf te zijn. Ik hoef mij nergens voor te schamen! Vroeger was ik vaker verlegen, dat heb ik nu niet meer.’

Wie is je aller grootste voorbeeld?

‘Jennifer Lawrence!!! Zij speelt ZO goed. Ze is vriendelijk en niet zo Hollywood overdreven en arrogant. Ook is ze een beetje klunzig; toen zij een Oscar won voor haar rol in Silver Lining Playbook, viel ze van de trap. Hahaha, daar kan ik mij wel in vinden. Ik ben ook een beetje klunzig. Mijn droomrol is dan ook die van Katniss Everdeen, in de film The Hunger Games, uiteraard gespeeld door Jennifer. Een super sterke personage, niet echt fysiek, maar meer mentaal.’

Wat wil je later worden?

‘Filmactrice of schrijfster. Mocht ik filmactrice worden wil ik het allerliefste in mooie en science-fiction’achtige films spelen. En dan precies zoals Jennifer op jonge leeftijd een Oscar winnen en van de trap vallen hahaha. Als ik schrijfster word zou ik science-fictie romans schrijven voor Young Adults. Ik schrijf nu ook verhaaltjes, voor een heb ik een ‘zeer goed’ op school gekregen en die mocht ik voor de klas voorlezen. Dat is dus eigenlijk een combinatie van schrijfster en actrice, zo cool!’

► In september 2015 doen we in het **Luxor Theater** mee met de opening van het culturele seizoen 24 uur Cultuur. Dit is het begin van een **fijne samenwerking** tussen ons en het beroemde Luxor.

‘Ik voelde me onhandig òp het toneel’

De wereld ligt aan de voeten van Loek de Bakker. Hij is pas afgestudeerd aan de Regie Opleiding van de Toneelacademie in Maastricht. ‘We gaan met elkaar door het grote, boze bos’.

De studiekeuze van Loek de Bakker is tekenend voor talrijke oud-leerlingen van het Jeugdtheaterhuis. Ze komen op allerlei plekken in de theaterwereld terecht. Zowel in als buiten de spotlights. Loek is een veelbelovend regisseur. Afgelopen zomer werd hij in NRC al betiteld als regietalent, op basis van zijn afstudeerproductie *Hedda*. En dan te bedenken dat hij het toneel pas op zijn 15de ontdekte. ‘Mijn interesse werd gewekt toen ik met mijn schoolklas langsging bij het Jeugdtheaterhuis in Leiden. Het duurde maar een uurtje en we kregen een heel simpele opdracht waarbij we een dialoog uit een Griekse tragedie op zo veel mogelijk manieren moesten spelen. Wow, ik wist niet dat dit bestond. Ik was super enthousiast. Ik heb me gelijk opgegeven voor het Jeugdtheaterhuis. En toen ik een

paar weken later hun voorstelling *Canterbury Tales* van het Jeugdtheaterhuis zag in de Leidse schouwburg was ik nog meer verrast. Dat dit kon! En op zo’n hoog niveau.’ Hij genoot van de weekenden in het Jeugdtheaterhuis waar hij samen met vrienden van alles voor het eerst ontdekte. Inclusief de liefde. ‘Het voelde als een familie. Samen spelen, samen toeren. Voorzichtig verkennen, uitproberen en vooral heel veel lol maken bij de docenten in Leiden en vervolgens keihard aan de slag bij Theo en Hedwig in Gouda. Ik werd er voor het eerst verliefd. Het was nog wederzijds ook. En ik had er voor het eerst liefdesverdriet. Ik weet nog dat ik huilend in de coulissen stond. Theo kwam naar me toe en zei alleen: ‘De liefde hè’. Theo zag altijd alles.’

Canterbury Tales van het Jeugdtheaterhuis

‘Al auditerende ontdekte ik dat ik kan regisseren’

Hoezeer hij ook genoot, toneelspeken was het toch niet helemaal. ‘Ik vond het tof, maar voelde me onhandig op het toneel.’ Theo zei uiteindelijk: ‘Ik denk wel dat je iets met theater moet gaan doen, want het ligt je zeker. Ik zou eerst theaterwetenschappen gaan studeren en wie weet ooit iets met regie.’ Dat was een goed idee. Ik ging naar Utrecht waar ik inderdaad voor een opleiding theater, film en televisiewetenschap koos.’ →

Toch begon het na verloop van tijd te kriebelen. 'Ik wilde dichterbij het maakproces zijn en samen met anderen creëren, wat ik in het Jeugdtheaterhuis zo fijn had gevonden. Ik trok de stoute schoenen aan en auditeerde bij de Regie Opleiding in Maastricht. Of ik kon regisseren, wist ik niet. Tot mijn verrassing ging ik telkens door naar de volgende ronde. Het ging steeds beter en al auditerende ontdekte ik pas dat dit me lag.'

'Nu ga ik aan de slag bij de Toneelschuur'

En nu breken spannende jaren aan waarin hij zijn naam als regisseur moet gaan vestigen. 'Het is een onzekere en tegelijk een mooie tijd.' En het leuke is: zoals meerdere oud-leerlingen keerde ook hij recent terug naar het Jeugdtheaterhuis. Als professional. 'Ik heb de voorstelling *Burgerschap* geregisseerd, net als Theo tien jaar terug. Ik heb er nu mijn versie van gemaakt.' Loek kan een opleiding tot regisseur aanbevelen. 'Ga ervoor! Theater is het rijkste vak dat er is. Het opent perspectieven op jezelf en de wereld. En er zijn maar weinig beroepen waarin je zoveel samenwerkt met andere mensen. Theo zei altijd dat elk toneelstuk, net als het leven steeds gaat over dat grote boze bos waar je doorheen gaat en anders uit komt. Dat is waar.' Maar eerlijk is eerlijk. Wie kiest voor een bestaan als regisseur moet niet rekenen op een stabiel inkomen. Vooral de eerste jaren niet. Uitzonderingen daargelaten. 'Dat geeft

niet. Ik werk ook in de Schouwburg van Amsterdam. Ik scheur kaartjes en werk als zaalwacht. Prima toch?' Het is de vraag hoe lang Loek nog kaartjes zal scheuren. Want de start van zijn professionele carrière als regisseur is veelbelovend. 'In april mag ik beginnen bij de Toneelschuur in Haarlem waar ik in het Schuur Atelier de kans krijg me verder te ontwikkelen en een voorstelling te maken. Een buitenkans. Ik ben zó blij! Er worden slechts twee plekken aan afgestudeerde theatermakers gegeven. En in januari en februari ga ik aan de slag als regieassistent bij NTjong in Den Haag. We zien verder wel wat de toekomst brengt. Als ik maar zo dicht mogelijk bij het vuur kan zijn. Dat hoeft niet per se altijd als regisseur. Ik kan bijvoorbeeld ook workshops geven op scholen. En ik heb mijn eigen collectief waarmee ik meer voorstellingen wil maken. Als ik maar kan creëren. *

Loek ken je van

Burgerschap van het Jeugdtheaterhuis.

Titus, een voorstelling die werd gespeeld op diverse basisscholen, middelbare scholen en in Podium Mozaïek in Amsterdam.

Poolside, het Nationale Toneel

Hedda, zijn afstudeervoorstelling die hij maakte bij Zaal 3 van Theater aan het Spui in Den Haag.

Ook maakt hij deel uit van PARK PONY, een collectief bestaande uit vier studenten van de Toneelacademie Maastricht. Met hen maakte hij *Franz Kafka is a twink*, een voorstelling die speelde bij Theater De NWE Vorst in Tilburg, Festival Cement in Den Bosch, Theater Frascati in Amsterdam, Theater aan het Spui in Den Haag en Monty Kultuurfactorij in Antwerpen.

‘Je leert dat alles er mag zijn’

Nederland is even stil na het optreden van Maaïke Ouboter in het tv-programma de Beste singer-songwriter van Nederland. ‘Je kust me, je sust me. Omhelst me, gerust me’. Bij het Jeugdtheaterhuis beleeft ze een veelbewogen en onmisbare tijd.

Daar sta je dan. In de spotlights van televisie na een ongekend debuut als liedjesschrijver. Op het podium van Paradiso en op de besloten uitvaartplechtigheid van prins Friso om het lied *Dat ik je mis* te zingen. ‘En nee’, daar gaat ze verder niet op in. ‘Dat is privé voor de koninklijke familie. De dood verdient respect.’

Als ze wordt gevraagd om mee te werken aan dit jubileummagazine is Maaïke Ouboter direct enthousiast. ‘Natuurlijk! Het Jeugdtheaterhuis was voor mij een veilige plek en een rustpunt in een hele roerige tijd.’ Dat is lief gezegd.

‘De gekste avond van mijn leven’

Maaïke komt op 11-jarige leeftijd via een vriendinnetje van de basisschool terecht bij het Jeugdtheaterhuis. ‘Een heel veilige plek. Ik verloor mijn ouders tijdens mijn jeugd. Het Jeugdtheaterhuis liep in dat proces parallel. Het hielp mij om, ondanks dat verlies, een normaal kind te zijn. En niet het kind dat haar beide ouders verloor. Je wilt geen uitzondering zijn. Hier kon ik, ondanks het verdriet, mezelf zijn. Het was een stabiele factor. Het toneelspelen en zingen hielp zelfs fysiek heel goed bij de

rouwverwerking. Ik ontmoette er ook mijn vriendinnetje Aniek. In eerste instantie hebben we amper met elkaar gepraat. Ik vond haar intrigerend maar kennen deden we elkaar niet. Fascinerend. Tijdens een theaterhuis-feestje hebben we elkaar wat beter leren kennen. Uiteindelijk ben ik bij Aniek en haar ouders gaan wonen. Elk weekend gingen we naar het Jeugdtheaterhuis en na afloop af en toe Turkse pizza eten. Heel fijn!’

Maaïke is zestien als ook haar vader overlijdt. Rond de hectiek van de voorstelling Lilith. ‘Het was de première in Gouda. Mijn familie zat in de zaal en wist dat het slecht met hem ging, maar besloot dat ik de voorstelling moest uitspelen. Na afloop hebben ze me natuurlijk meteen op de hoogte gebracht. Ik ben snel weggegaan. Ja, ik kon nog afscheid van hem nemen maar was ook zo blij dat ze me hebben laten spelen. Het was de gekste avond van mijn leven.’

Vanzelfsprekend is zingen, ook al lijkt dat nu zo, zeker niet. Al had Maaïke wel zangles in een koor in haar jeugd. ‘Ik wilde als kind clown worden. Dat ligt wel in de lijn met de traditie van performen, iets willen vertellen en overbrengen. Verhalen vertellen. Ik heb zeker niet altijd een droom gehad om zangeres te worden. Ha, prinses wilde ik ook zijn. En voor acteur zette ik niet alles op alles zoals anderen dat wel deden bij het Jeugdtheater-huis. Het is eigenlijk – ook al klinkt dat een beetje gek – vanzelf zo gelopen. Ook al klopt het achteraf gezien allemaal wel. Toen ik tijdens een workshop songwriting ➔

voor kinderen in Leiden mijn oude lerares Vivian tegenkwam waarvan ik zangles bij het Jeugdtheater kreeg, zei ze: Maar natuurlijk ben je zangeres geworden! Dat wist ik direct al. Haha, Ik zelf had geen idee! Maaïke schrijft al teksten van jongs af aan. 'Maar ik had nooit een dagboek want ik vind het eng om precies op te schrijven hoe ik me voel. Dan staat het namelijk vast. Als je iets zegt, vervliegt het; dan is het weg.' Jaren later, tijdens een cursus liedjes schrijven bij Crea aan de Universiteit van Amsterdam pakt ze ook serieus de gitaar op en besluit ze in het Nederlands te zingen. 'Daarmee kan ik mij het beste uitdrukken. Je hebt veel meer woorden tot je beschikking. Met de nuance van de Nederlandse taal schrijf ik om de echte confrontatie heen, maar je kunt er wel datzelfde gevoel uit halen.'

Maaïke studeerde Media en Cultuur aan de Universiteit van Amsterdam en studeerde een jaar aan de University

Maaïke (r) in *Jan Steenstraat 1*

of Technology Sydney in Australië. Hoewel analytisch is creativiteit in algemene zin voor Maaïke cruciaal. 'Ik heb het ervaren bij het Jeugdtheaterhuis. Het is de kern, geleerd door Simon en Nienke. Hoe schrijf je iets op? Het opende mijn wereld.'

'Blijf dicht bij je gevoel'

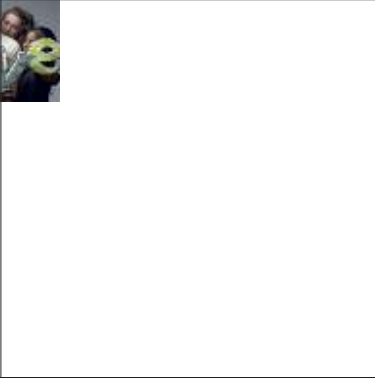
Het is heel belangrijk om je veilig te voelen, om je te kunnen uitten, om te kunnen praten. Belangrijk voor pubers. Mijn verdriet om mijn ouders was heftig maar ook logisch en kon zichtbaar zijn. Maar er is zoveel verdriet dat niet direct zichtbaar is. Zoveel worsteling in de pubertijd. Het is belangrijk dat je als puber leert om te praten, niet weg te stoppen. Dat heb ik toen wel geleerd. En dat kon bij het Jeugdtheaterhuis. '

En nu? 'Ook hele gewone dingen doen hoor. Anders kan ik niet oprecht schrijven. In de horeca werken, geld verdienen, op reis... Ik ga nog bedenken wat ik allemaal wil. Blijf dicht bij je gevoel, zou ik tegen de kinderen van nu in het Jeugdtheaterhuis willen zeggen. Dat doe ik ook.' *

Maaïke ken je ook van

In 2013 breekt Maaïke door in de tv-wedstrijd *de Beste singer-songwriter van Nederland*. In 2015 verschijnt haar debuutalbum *En hoe het dan ook weer dag wordt*. Voor het album werkt ze onder meer samen met de Belgische zanger Joost Zwegers. Ter promotie van het album brengt ze binnen drie maanden een vijftal videoclip uit: *Lijmen*, *23 april*, *Smoor*, *Wattendag* en *Anders*.

naam: Marit Koek
locatie: Alphen a/d Rijn
leeftijd: 16
leerjaar: productieklas

'Extreem blij

vind ik nog steeds moeilijk om te spelen'

Het Jeugdtheaterhuis in een paar woorden?

'Familie, gezelligheid, nieuwe vrienden, ontdekken en natuurlijk toneelspelen. Ik heb op het Jeugdtheaterhuis echt toneel leren spelen; het reageren op andere spelers, improviseren, emoties, groot en klein spel, werken met een script, verdiepen in een rol.'

Welke emotie vind je moeilijk om te spelen?

'De emotie extreem blij. Vroeger op de basisschool was ik heel erg verlegen, had ik geen vriendinnen en ging ik na school niet buiten-spelen. In de eerste klas van de middelbare school werd ik nog steeds heel erg gepest en besloot ik naar het Jeugdtheaterhuis te gaan. Dat was een grote stap. Ik kende er niemand, het was een nieuwe wereld. Gelukkig leerde ik daar twee meisjes kennen die nu nog steeds mijn beste vriendinnen zijn, ik ben hen erg dankbaar. Mijn zelfvertrouwen is enorm gegroeid, ik durf mezelf te zijn en ik lach weer. Door deze ervaring vind ik het wel lastig om extreem blij te spelen. Ik zit nu goed in m'n vel en houd van toneelspelen, alleen extreem blij vind ik wel lastig...'

Wat wil je later worden?

'Filmactrice! Mijn droomrol is het spelen van een verlegen, gepest meisje die door iets in een keer populair wordt op school. Voorbeeld films zijn *Mean Girls* of *High School Musical*. Zo'n echt meisje-meisje spelen, die houdt van roze, super populair is, fabulous en ook wel een beetje gemeen en arrogant. Ik draag zelf in het dagelijkse leven vaak donkere kleding, het lijkt mij daarom te gek het totaal tegenover-gestelde te spelen. Mijn ideale toekomst qua acteren zou zijn: doorbreken op jonge leeftijd, in kleine films spelen, een kaskraker, naar Hollywood op het witte doek en dan een Oscar winnen. Mocht dat niet lukken dan zou ik graag in Afrika een toneelschool willen oprichten, want toneel-spelen is leuk en gaat eigenlijk niet alleen om beroemd worden. Het is voor iedereen.'

En je inspiratiebron?

'Mijn opa. Hij is nu 78 en is dertig jaar lang toneelspeler geweest bij de toneelgroep Maskerade. Die groep heeft hij zelf opgericht, hij heeft stukken geschreven en vele rollen gespeeld. Het is een groep waar ze altijd met hetzelfde decor werken en humoristische scènes spelen. Bijvoorbeeld, een vakantie naar Rome met een gezin waar er van alles fout gaat. Hij vindt het geweldig dat ik nu ook toneelspeel en optreed, daardoor blijf ik spelen''.

HET JEUGDTHEATERHUISMEMORYSPEL

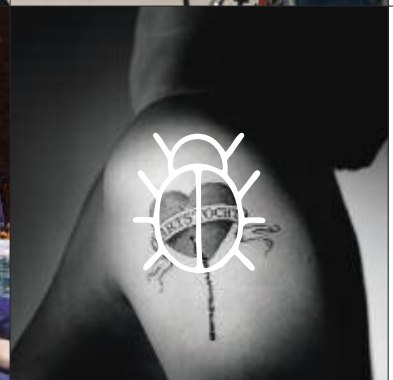
Eerst even aan het werk

Plak de vier pagina's (83, 85, 87 en 89!) op een stevig karton en snij alle vierkantjes heel precies los. Van elk plaatje zijn er twee. Als je klaar bent met snijden heb je 80 losse kaartjes (40 setjes van 2).

Spelregels

Leg alle kaartjes met de afbeeldingen naar beneden. Beetje 'schudden', zodat ze goed door elkaar liggen. Om de beurt mag een speler twee kaartjes omdraaien. Het is nu de bedoeling twee kaartjes (set) met dezelfde afbeelding te verzamelen. Zijn de afbeeldingen verschillend dan draai je ze weer (terug)om met het plaatje naar beneden. Maar zijn ze hetzelfde dan is het setje voor jou! En je mag dan gelijk nog een keer twee kaartjes omdraaien. Wie de meeste setjes verzameld heeft is natuurlijk de winnaar!

Veel speelplezier!

Onderstaande bedrijven feliciteren het Jeugdtheaterhuis!

Ray
FOTOGRAFIE
BEELD
ONTWERP

devriesr.nl

Jeugdtheaterhuis
Gefeliciteerd
Caroline

namens het

Naaicafé

Caroline Vogel

HOOGSTRAAT 57 • ROTTERDAM • T (010)2827570
NAAICA.FE.NL

ROOSVEENKAMP

theater
vormgeving

www.roosveenkamp.com

**TINEKE
DE
LANGE**

www.tinekedelange.nl

FOTOGRAAF

Al 25 jaar werkzaam voor het Jeugdtheaterhuis!

DRUKKERIJ

www.tripiti.nl

FRAME

Inspiratie en ontwikkeling voor mens en organisatie

www.frame-amsterdam.nl

NC automatisering
ICT onder controle

HARCO FAASEN
beeldmaker • 06-13925613

Euroforce heeft veel vacatures open in diverse branches

Op zoek naar een baan? Neem contact met ons op! Telefoon 010-789 00 00

FIRST OPINION

OPLEIDING IN

BHV, EHBO, BLS, PBLs EN AED

Kinder EHBO en reanimatie/AED

T 0180 663665 • M 06 52348015 • info@first-opinion.nl

www.first-opinion.nl

Tekstbureau Lengkeek & Taheij

www.tekst-advies.nu

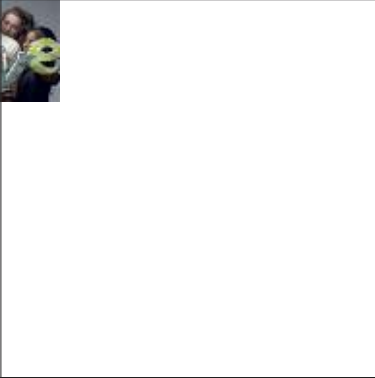
ook voor complete magazines

Stoere speeltenten

www.jippiejajet.nl

Loflied

op het Jeugdtheaterhuis...

Dit lied wordt gezongen aan het einde van de jubileumvoorstelling **Meer Grimmige Sprookjes** en wordt gezongen door alle leerlingen. Ssssst... Hoor je het?

Mira Mira

Kijk! Regardel!
Look at me! Mira!
Wat een prachtig wij wij zijn
Ik liep lekker in mijn eentje
nu met jou ben ik een wij
samen worden we een weiland
in dat weiland word ik mij
Schau mal Mira Mira
Naar dit grandiose wij

Elke neus die is verschillend
iedere hand en ieders haar
onze stemmen klinken anders
toch past het zo bij elkaar
als we spelen als we zweten
als we dwalen als we eten
als we lullen als we lallen
als we dansen tot ik val

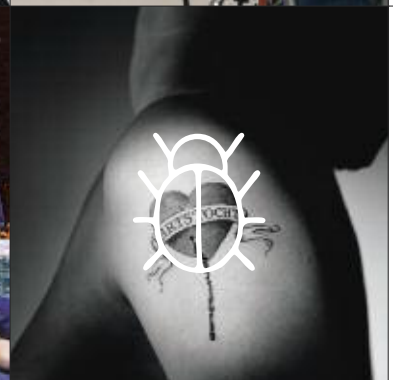
Straks vind ik een ander weiland
wordt dat weiland ook van mij
Maar in deze blijf ik wonen
Hou ik hou van deze wei
Om te blaten om te loeien
Om te knokken om te groeien
Om te zweven om te landen
Om te stralen om te stranden
Om te fluiten van geluk

Om te blaten om te loeien
Om te knokken om te groeien
Om te zweven om te landen
Om te stralen om te stranden
Om te feesten om te fucken
Om te fluiten om te fluiten van geluk

Om te blaten om te loeien
Om te knokken om te groeien
Om te zweven om te landen
Om te stralen om te stranden
Om te feesten om te fucken
Om te fluiten om te fluiten om te fluiten van geluk

Tekst Clara Linders – Muziek Erik de Reus

Ecôt niet vergeten

Zolder, kantoor Rotterdam. Vergadering nummer drie met het redactieteam. Of gast-hoofdredacteur El Lengkeek en vaste vormgever Hans Verlaat toch vooral over het volgende willen meedenken...

Annelies: 'We mogen niemand vergeten, zeker de oud-medewerkers niet'

Theo: 'En alle bestuursleden dan? Die moeten toch ook een plek krijgen.'

Annelies: 'En Theo, wat doen we dan met de politiek? Oh en **Marian** moet er ook zeker in! Met een leuke foto.'

El: 'Denk nu aan onze missie! Het magazine: informeert, verleidt, onthult en inspireert. Weten we nog.'

Theo: 'Zeg El, dan denk ik ook aan een rondetafel-gesprek met het bestuur. Is het niet een leuk idee om een rondetafelgesprek te hebben met **Bram van der Vlugt, John Steegh, Femke Boersma, Bregje Boonstra, Paul de Hoog, Marcel Vissers en Ton Hol?**'

Annelies: 'En met de portretten doen we toch niet alleen bn'ers?'

El: 'Natuurlijk moet alle gewicht erin. Maar we maken geen telefoonboek!'

Hans: 'En al die koppies? Hoe gaan we dat leuk vormgeven?'

Annelies: 'Wacht, ik heb hier een lijst van oud-docenten en medewerkers. Als die erin kunnen is het goed'

El: 'Maar Lies! Dat zijn er 275...'

Theo: 'Dan moeten we scherper kiezen. Wat moeilijk is hoor. Met iedereen hebben we een fijne band..'

Annelies: 'Oh en **Frits** moeten we niet vergeten. En **Marleen, Loes, Willemijn, Evelyne**, Dan doen we alleen de geel gearceerde, **Erik en Irma** natuurlijk, **Ingeborg, Dixie en Nienke**... Oh wacht we hebben er twee. Dus **Irma Kyvon en Irma Kapteijn**.

Hans: 'Tel ze eerst even...'

Annelies: 'Een... stuk... of 35'

El: 'Bovenop de lijst van 275 dus!'

Annelies: 'Dat is misschien wel wat te gek ja. Maar El, kan jij met Hans daarop iets verzinnen.'

Theo: 'El? Hans?'

Sandra vanuit de keuken: 'Ik zag ze net de straat uit rennen...'

► Vanaf oktober 2015 wordt **Grimmige Sprookjes** op scholen gespeeld gericht op primair onderwijs. Doel: kinderen en ouders bereiken die niet vanzelf met theater in aanraking komen. Er starten ook **toneelclubs** op scholen. Kinderen spelen uiteindelijk voor klasgenoten en ouders/verzorgers.

2016... ► Vanaf september 2016 wordt er in **Leiden en Alphen** les gegeven in het theater. In Leiden gebeurt dat in de Stadsgehoorzaal. In Alphen volgen kinderen les in Theater Castellum.

Paul de Leeuw

Straal!

Op vrijdagavond loop ik door een klein straatje op zoek naar een gebouwtje. Ik ben dertien jaar en zit op de mavo waar ik mijn best doe, maar waar mijn hart niet ligt. Mijn hart ligt bij Toon Hermans en de musicals van Annie M.G. Schmidt en Harrie Bannink.

Op vrijdagavond maak ik van mijn hart geen moordkuil want dan ben ik deelnemer aan een toneelclubje onder leiding van Theo Ham en doe ik wat ik het liefste doe. Ik improviseer, speel kleine rollen. We zingen en lachen en zijn gelijkgestemd. Want we zijn allemaal geboren voor het toneel. Natuurlijk weten we ook dat dit pas het begin is van een droom die voor velen niet uitkomt, maar wel heerlijk is om in op te gaan.

Later, door een verhuizing kom ik bij een andere toneelgroep terecht. De Rederijderskamer in Lekkerkerk waar een jongerenafdeling wordt opgericht en waar ik uiteindelijk Theo Ham weer tegenkom die ons enthousiast maakt voor muziektheater. Hij is streng maar maakt voor en met ons mooie voorstellingen. Van hem heb ik geleerd: 'Straal!' Hij legt de lat steeds hoger en zorgt dat ik eroverheen kan springen.

Dan komt de dag dat ik mee ga doen aan een cabaretfestival en de deur wordt geopend voor een mooie carrière die tot op de dag van vandaag doorgaat.

Ik heb mooie dingen mogen doen. Grote dingen en soms dramatische flops. Maar nooit vergeet ik die vrijdagavonden waar ik door weer en wind naar dat gebouwtje loop waar ik op zoek ga naar mijn droom in de hoop die uit te laten komen. Ieder kind dat maar denkt dat zijn hart ligt bij het theater wens ik dat toneelgroepje toe waarmee je kunt starten om dat te doen wat je zo graag zou willen.

Durf te dromen en STRAAL!!!

► **Mijlpaal** Op 1 oktober 2016 bestaat het Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland 25 jaar. Dat wordt gevierd met de familievoorstelling **Meer Grimmige Sprookjes**, waaraan een groot meespeelproject gekoppeld wordt, de jongerentheaterproductie **Burgerschap**, een reünie, een nieuwe website en dit magazine **Speel!**–25 jaar Jeugdtheaterhuis.

'Dan denk ik: Open die scheur!'

Onbetaalbaar zijn de lessen die Fabian Jansen leerde in het Jeugdtheaterhuis. Tot op de dag van vandaag heeft de acteur, die onder andere schitterde als André Hazes in de musical *Hij Geloof in Mij*, profijt van de stevige basis die hier is gelegd.

'Denk aan de achterste rij, ook daar moet het publiek je kunnen verstaan!' Geregeld schieten deze vaak gepredikte woorden bij het Jeugdtheaterhuis hem nog te binnen. Maar het belangrijkste is misschien wel dat zijn liefde voor het toneel er werd geboren. Zo vertelt Fabian, die na zijn afstuderen aan de Toneel-academie in Maastricht in 2005 bij diverse theater-groepen speelde, waaronder NT Gent, het Onafhankelijk Toneel, Theater Artemis, De Toneelschuur en Het Toneel Speelt. Ook stond hij op internationale podia in Wenen, Linz, Kopenhagen, Londen en New York. De nu 33-jarige acteur groeide op in Alphen aan den Rijn en werd nieuwsgierig naar het Jeugdtheaterhuis toen hij op school een folder onder ogen kreeg. Waarom hij als jongen uit Alphen in Gouda terecht kwam, weet hij niet meer. In elk geval maakte hij er vrienden voor het leven. En zijn kinderwens om clown te worden, veranderde in een droom om te gaan acteren. 'Ik werd geraakt door het toneelvirus. Ik kreeg steeds meer zin om erbij te horen', vertelt Fabian die toen nog niet kon vermoeden dat hij jaren later zou worden aangenomen op de toneel-academies in Maastricht en Amsterdam. Hij koos overigens voor Maastricht omdat vrienden van het Jeugdtheaterhuis daar ook studeerden. 'Ik vergeet nooit dat Theo Ham ons op een dag allemaal een cassettebandje gaf met daarop zijn favoriete musicalsongs. Het waren prachtige liedjes uit onder

andere *Miss Saigon* en *Sunset Boulevard*. De muziek riep een rollercoaster aan emoties bij me op. Keer op keer luisterde ik ernaar. Het hielp me ook om bepaalde emoties op te roepen voor mijn spel. En dat is nog steeds het geval. Moest ik in mijn rol als André Hazes groots en meeslepend zingen? Dan riep ik de emotie van de muziek op het bandje op en dacht ik: 'Oké, open die scheur!'

**'Er is zoveel moois
te doen en te maken!'**

Het was vaak hard werken in het theaterhuis. Zo mocht hij het hoofdpersonage *Oliver Twist* spelen. 'Niet zelden zat ik na een Jeugdtheaterdag op weg naar huis slapend in de auto. Ik was als kind al een perfectionist. En wat dacht je dat er gebeurde als Theo binnenstapte met de woorden: 'We gaan het helemaal anders doen!' En dat gerust anderhalve week voor een première! Dan wist je dat het nog wel even zou duren voordat je naar huis kon. Het harde werken vond en vind ik juist fijn. Ik kan niet stilzitten. Er is zoveel moois te doen en te maken. Ik acteer, regisseur, produceer, schrijf scenario's en geef les. Daarnaast heb ik een ideeën-bureau en zet ik mijn ➔

eigen filmmaatschappij op. Wat dat betreft zijn niet alleen mijn jaren in het Jeugdtheaterhuis vormend geweest. Belangrijk waren ook mijn ervaringen bij het Leger des Heils waar ik als kind naar de kerk ging en filosofisch en muzikaal werd gevormd. Ik speelde er trompet en althoorn in een brassband. En dan zwom ik ook nog eens fanatiek en was ik jarenlang kind-model. Een vrij bewogen leven voor een kind, maar het heeft me wel in positieve zin gevormd.'

'Wat moest ik met zo'n boek!'

Hoe fijn en bijzonder zijn jaren vanaf zijn 9de bij het Jeugdtheaterhuis ook waren, op zijn zeventiende was het tijd om te gaan. 'Ik ging naar de Toneelacademie en was

er klaar voor. Maar moeilijk vond ik het afscheid wel.' Het betekende immers het einde van een tijdperk. Hij liet jeugdvrienden achter. En het afscheid van zijn eerste toneelvader Theo Ham? Dat was een warm afscheid. Grappig ook. En een verhaal... Want tot zijn verrassing gaf hij hem nog één waardevolle les mee. Hoewel Fabian daar in eerste instantie anders over dacht. 'Theo gaf me een boek *Lessen voor acteurs van Stanislavski* cadeau. Alle machtig Theo, dacht ik. Ik ga naar de Toneel-academie! Wat moest ik nog met zo'n boek? Die zomervakantie voordat ik naar Maastricht vertrok, las ik het. En wat bleek? Die eerste dag in Maastricht begon toneel docent René Lobo zijn les met de vraag: 'Wie heeft het boek *Lessen voor acteurs van Stanislavski* gelezen?' Ik stak mijn vinger op. Als enige. 'Kijk jongens', sprak Lobo de historische woorden: 'Aan hem kunnen jullie een voorbeeld nemen. Ha!' *

Fabian met René Groothof in *Oliver!*

Fabian ken je ook van

Diverse films, zoals *Nena*, *Popoz*, *Vreemd Bloed* en *Mees Kees*. Ook speelde hij een hoofdrol in *Mannenharten*. Dit seizoen is hij te zien in de film *Uilenbal*. Ook speelt hij een hoofdrol in de film *Voor Elkaar Gemaakt*, binnenkort te zien.

De musical *Hij Gelooft in Mij* waarin hij vanaf april 2014 André Hazes speelde. De science-fiction comedyserie *Missie Aarde*, theaterproducties *Woeste Hoogten*, *Priemgeval*, *Eindspel*, *King Lear*, *Het portret van Dorian Grey* en *Expats*.

Fabian regisseerde bij Theater Artemis de voorstellingen *'s-Heerskinderen*, *Des Varkensmijmerij*, *Never Never Wonder* en *Voorstellinkje*.

Bijzondere samenwerking met Luxor Theater!

In het theater valt veel meer te beleven

Het Jeugdtheaterhuis werkt sinds het seizoen 2015–2016 samen met het Luxor Theater Rotterdam. En daar zijn programmeur Carlijn Sonneveldt van het Luxor en Theo Ham heel blij mee. Zo zetten ze de schijnwerpers nog meer op het theater. Logisch. 'Want daar is veel te beleven.'

'Met de verschillende musicalklassen laten we een jongere doelgroep vanaf 10 jaar kennismaken met ons mooie theater', licht Carlijn de samenwerking toe. 'We willen het publiek activeren, zodat de betrokkenheid met ons theater wordt vergroot.'

Luxor Rotterdam telt twee theaters. Het oude Luxor aan de Kruiskade en het nieuwe theater op de Kop van Zuid. De 'oude dame' werd in 2014 grondig opgeknapt. Het nieuwer Luxor werd in 2000 gebouwd. Carlijn: 'Luxor is meer dan alleen een gebouw met voorstellingen; bij ons valt er veel meer te beleven en dat willen we met deze samenwerking ook uitdragen.'

Ook Luxor Rotterdam is, mede door een terugval in subsidie, vandaag de dag uitgegroeid tot een ondernemend cultuurbedrijf gericht op de toekomst. 'Op didactisch, inhoudelijk en educatief vlak ontbreekt er echter kennis bij Luxor. Om dit aan te vullen is deze samenwerking met het Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland aangegaan. Er is een goede uitwisseling van kennis en visie met de directie van het Jeugdtheaterhuis.'

Les krijgen in een theater is volgens Theo iets fascinerends voor kinderen en jongeren. 'Je bent op de plek waar het allemaal gebeurt, je ziet de acteurs door het gebouw lopen, de decors binnenkomen je proeft de sfeer. Een betere omgeving om zelf aan de slag te gaan is er niet. Theo: 'We bieden ze altijd actieve en receptieve ervaringen aan. Je leert door het spelen te oefenen maar ook door naar theatervoorstellingen te kijken.'

Actief in Luxor

En wat staat er dan op het programma? De **Luxor for Kids Musicalklas** is voor kinderen tussen de 10 en 12 jaar. Een serie lessen waarin de combinatie van zang en dans, koorzang, solo-performance en het krijgen van zelfvertrouwen centraal staan. De **Luxor Musical TOPklas** bestaat uit twee leeftijdsgroepen (13–15 en 16–21), die onder leiding van musicaldocente Esmée van Kampen wekelijks repeteren in de studio van het nieuwe Luxor Theater. Aan bod komen zang- en speltechniek, tekstinterpretatie, koorzang, solo-performance, zelfvertrouwen krijgen en het spelen voor publiek centraal. Esmée is oud-leerling van het Jeugdtheaterhuis en werkt hierin nauw samen met Theo.

En dan is er ook het **Luxor Musicalkoor**, een enthousiast koor van 60 amateurzangers dat toewerkt naar een showcase op het podium van het Oude Luxor Theater. Meer weten? **luxortheater.nl**

Bente

Nicky

Sandra

Annelies

Theo

Borius

Liesbeth

Patricia

► Van Meer Grimmige Sprookjes worden 22 voorstellingen gegeven in diverse theaters in Zuid-Holland, waaraan in totaal rond de 400 jonge spelers deelnemen!

► De feestelijke **première** van Meer Grimmige Sprookjes vindt plaats op 5 november in Gouda.

Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland

Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland

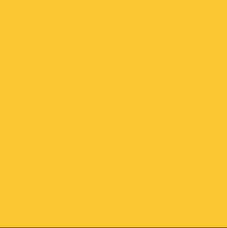
jthzuidholland

jthzuidholland

Alle namen

Theo Ham • Annelies Keegel • Liesbeth le Cessie • Patricia van Lieshout • Borius van der Meulen • Sandra van der Sluis • Nicky van der Wielen • Bente van Arkel • Julia Ham • Sanne de Vos • Ingeborg van Beem • Marleen Boschman • Guido Bosua • Hilde Dehouck • Hiske Dijkstra • Sonja Doesburg • Claudette Efrosina • Hilda Feith • Dixie Ferwerda • Erik Fiegel • Monique Gorlee • Fenna van Hooijdonk • Els van der Jagt • Frits Kers • Debbie Klarenbeek • Irma Kyvon • Arieke Luikinga • Lambert Mutsaers • Ingrid Noordermeer • Jimmy Plooi • Milou Schneijdenberg • Nienke Smid • Marijke Tulp • Paul Cornelissen • Connie Eggink • Ellen Fliers • André Hoogendijk • Slinger Roijackers • Marcel Vissers • Rob Wiegman • Femke Boersma • Bregje Boonstra • Nelleke Douw • Maartje Gerritsen • Martin van Ginkel • Marinus Ham • Ton Hol • Paul de Hoog • Jan van Ingen • Nora Rozemond • Dederiek Soeters • John Steegh • Mabel Verwer • Paul Vieryra • Bram van der Vlucht • Toon Vrins • Narsingh Balwantsingh • Karim El Guennouni • Hetty Feteris • Peter Goedhart • Rene Groothof • Gerrit Heida • Julia Henneman • Mumtaz Jafri • Nora Kretz • Frits Lambrechts • Paul Middellijn • Dorine Niezing • Frédérique Spigt • Barrie Stevens • Loes Vos • Loek de Bakker • Willemijn Barelds • Joost de Beij • Justine Bots • Saskia Bunnik • Sergio Cruz • Axel Dikkers • Hedwig Duykers • Lucas de Groen • Tijmen Haverkamp • Robbert van Heuven • Jelle van der Holst • Anny van Hoof • Jan van Hoof • Trudy Janssen • Irma Kapteijn • Marian Keegel • Gerda Knuivers • Peter de Koning • Gijsje Kooter • Evelyne de Kroon • Floor Lagerveld • Tineke de Lange • Clara Linders • Janneke Lindner • Dick Möller • Chris Oelmeijer • Sanne Parlevliet • Marjo van der Pols • Erik de Reus • Wim Selles • Quirijn Smits • Jordy Stuurman • Roos Veenkamp • Eelco Vellema • Heleen Verburg • Hans Verlaat • Caroline Vogel • Raymond de Vries • Debbie Waal • Bart Wijtman • Anika Abbing • Fadua el Akchaoui • Yvonne van den Akker • Marike op den Akker • Martijn van Baardewijk • Erlijn Bakker • Dionne Bakker • Petra Ball • Marrit Bausch • Cassandra Beekmans-Willemse • Kim van den Bemt • Vivienne van Benthem-van den Berg • Henriëtte Benzacken • Mariëtte Berbee • Suzan van de Berg • Hannah Biesheuvel • Danielle de Blauwe • Naomi Blonk • Elma ten Boekel • Anna Boelens • Joost de Boer • Guus Bok • Manon Boogerd • Sara Boonman • Sandra van den Bosch • Linda Bosch • Irene van den Bosch • Koen Both • Renske van den Broek • Jürgen Brucker • Barbera de Bruin • Marica Bujaki • Sylke van de Calseijde • Nadège Chaumont • Renu Chinkoe • Sophia Cleff • Naomi Cols • Mirte Courtens • Joyce Crawford • Eva van den Dam • Simon Danhoff • Annelie David • Kim Dekker • Wendy van Delzen • Marieke den Dulk • Ramses Dunker • Eric Durrer • Iselin van Duuren • Nadra Eleonora • Fiona Elferink • Annemiek Engelen • Zoscha van Erkel • Nynke Faber • Evelien Feltzer • Saskia Floor • Nina Fokker • Marlieke Fris • Winie Froeling • Dimphna Fruijtier • Jacqueline Fuijschot • Jop van Galen • Hilde Gams • Simon van der Geest • Tessa van Gent • Sara Giampaolo • Elena Gonzales Pisonero • Anne van de Groenekan • Leon Groenen • Helene de Grood • Maaïke de Groot • Claudia Gildenstern • Cornelia Hanselmann • Jeroen van der Heijden • Joeri van Heijningen • Jeroen Heiliegers • Jeannine Heinsius • Willemijn van Helden • Johan Hendrikse • Anna Henkes • Kim van Heugten • Annelies Hoeneveld • Saskia Hofman • Katja Hofman • Hans Holtzel • Wendy Hoogendijk • Birte ten Hoopen • Mirte Houben • Stefna Houtsma • Bram Huijten • Timo Huijzendveld • Steef Hupkes • Linda Huvenaars • Tijs Huys • Manon van Impelen • Leah Jacob • Fabian Jansen • Caroline Jansen • Fee Jolink • Robert Jan Kamer • Justin van Kampen • Esmée van Kampen • Nadine van Kampen • Lotta Karlstedt • Linda Kasander • Chyramain van Kempen • Tamar Kemperman • Dieuwertje van Kessel • Hanneke Kinds • Mariëlle kleyn Winkel • Jordy Klijn • Marianne Kloeze • Anouk van Kolfschoten • Govert van der Kolm • Dennis Költgen • Bob Koorn • Karin Kop • Mayke Kraaijvanger • Verena Krajewski • Maxime Kroot • Paul Kruit • Trea Kuijsten • Hera Kuik • Gerdien Lanting • Maryse van der Lee • Myra van der Lee • Lotte de Leeuw • Elles Leferink • Denis Leuerer • Laura Liefing • Roosmarijn van Lint • Aude Logger • Karin Louwers • Camilla Marienhof • Suzanne van der Mast • Martha van Meegen • Lidwien Meeus • Joey Mensink • Tibisai Mercera • Marne Miesen • Suze van Miltenburg • Sanja Mitrovic • Suzanne Mol • Lieneke Mous • Sybille Muller • Cinthia de Neef • Hildegard van Nijlen • Mylène Nijssen • Loes Nuijten • Ina Oenema • Judith Olthuis • Daphne van Ommen • Ilona Oomen • Nienke van Oosten • Leslie Oostveen • Anemone Oostvriesland • René Orbons • Elisabeth Osnabrugge • Peter Oud • Nora Palossy • Olga Passchier • Clara Peeters • Mirjam Pelupessy • Marjolijn Peper • Ellis Pijnenborg • Lizelotte Pons • Kim Pool • Alan Razzak • Kitty Relleke • Christina Renckens • Sarah Rienstra • Salomé Richter • Ragnhild Rikkelman • Romy Rockx • Peter van Roermund • Dominique Romeny • Lieuwe Roonder • Elike Roovers • Nienke van Santen • Ligia van Schaaf • Isabella Scholte • Esther Schouten • Elke Schouten • Celina Schrotz • Madelon Schuiling • Jasmin Shachaf-Wijker • Mariska Simon • Hanna Sleumer • Nicolette Smilde • Petra van Spanje • Matthew Spoor • Nienke van Spreeuwel • Lara Staal • Jaïr Stranders • Els Streefkerk • Paul Chris van Strien • Liselore Strijdhorst • Doesjka Szegedi • Linde van Tienen • Nico Tillie • Hanna Timmers • Carolien van Tol • Marlous Tolhuisen • Heleen Toringa • Moon Tummers • Eva Uppenkamp • Mariël Vaartjes • Sharon Varekamp • Deborah van der Velde • Femke Veltman • Rosanne in 't Ven • Michelle van de Ven • Madelène Veraa • Rita Verbrugge • Ralph Verhoef • Sanne Verkaaik • Kiki Vermeulen • Nynke Vermue • Suzanne Verouden • Janine Versluis • Emma Verspeek • Ise Verstegen • Nicole Vervloed • Sara Vesseur • Carla Vlutters • Frieda Vollaard-de Rhoter • Dide Vonk • Hadewijch Voorn • Marijke de Vos • Louise Vreugdenhil • Margreet Weenink • Marlijn Weerdenburg • Anne-Sofie van der Weijden • Pauline Weijs • Femke Weldring • Remco Went • Caja van der Werff • Mijke Werkema • Vivian Wesselingh • Sanne Wichman • Annelies van Wieringen • Annemaaïke van Wieringen • Laila Wiersma • Simon van Wijhe • Sara Wilhelmsson • Erik Willems • Fabrina Willemse • Ditte Wimmers • Mandy van Winden • Karina Wit • Gianna Witmaar • Kelvin Wormgoor • Angeliqua Zaroni • Myrte van Zutphen • Jolijn Zwart • Johan van der Zwet • en verder iedereen die we mogelijk nog vergeten zijn ...

Het Jeugdtheaterhuis
is 25 jaar jong!

